

Januar, februar, mart 2022.

**„U OVE POSLEDNJE DANE“
– Poruka Jevrejima poslanice**

1. Pismo upućeno Jevrejima – ali i nama	5
2. Poruka Jevrejima poslanice	13
3. Isus – obećani Sin	21
4. Isus – naš verni Brat	29
5. Isus – Onaj koji daje spokoj	37
6. Isus – verni Sveštenik	45
7. Isus – Lenger duše	53
8. Isus – Posrednik novog zaveta	61
9. Isus – savršena Žrtva	69
10. Isus nas uvodi iza zavese	77
11. Isus – Začetnik i Usavršitelj naše vere	85
12. Primanje Carstva koje se ne može uzdrmati	93
13. Neka bratska ljubav nastavi da vlada	101

„U OVE POSLEDNJE DANE“ – Poruka Jevrejima poslanice

Autor: Feliks H. Kortez

Broj 1/2022.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu
www.subotnaskola.org

Odgovara: Želimir Stanić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Tamara Babić

Lektura: Mirjana Đerić

Prelom: Gordana Ardeljan

Izdaje: »Preporod«, Beograd

Za izdavača: Saša Todoran, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tiraž: 950

Za internu upotrebu

Tabele priprema Odeljenje za subotnu školu

© [2021] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve*. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagođava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve*. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

Bilo je to u crkvi kad ju je prvi put ugledao. Obavljao je svoje dužnosti, zadubljen u misli, kad ga je taj prizor pogodio. Slika je bila visoka nešto manje od dva metra i široka tri metra, a devojka koja je na njoj bila prikazana delovala je na mladića nekom čudnom neodoljivom silom. Zašto nije mogao da odvoji pogled od nje? Šta ga je to privuklo? Pošto je malo razmislio, shvatio je da su to njene oči. Slika je prikazivala samo njeno lice, a ona je nešto pažljivo posmatrala. Ali šta, i zašto ju je to toliko zaokupljalo? Dugo nakon toga nije mogao da izbaciti tu sliku iz glave.

Nekoliko godina kasnije, slikar Arnold Himenez otkrio mu je neke od tajni u vezi s njom. Slika je načinjena tako da pažnju posmatrača skrene na devojčine oči, ali prava tajna krila se u njenim zenicama. Kad biste pažljivije pogledali, otkrili biste da se u njima ogleda ono što je devojka posmatrala, a njen pogled bio je uperen u Isusa na krstu.

Isusov portret u Poslanici Jevrejima može za nas imati sličnu privlačnu moć. Isus je, pre svega, opisan kao Vladar svemira, koji sedi na prestolu s desne strane Boga. Nebrojani anđeli Mu služe, slave Ga i obožavaju (Jevrejima 1,5-14; Jevrejima 12,22-24). On je stekao pravo da vlada jer je svojom smrću obezbedio uništenje đavola (Jevrejima 2,14-16). Isus je takođe i uzvišeni Prvosveštenik. Bezgrešan i savršeno svet, On večno živi da bi vršio službu u našu korist u nebeskom svetilištu (Jevrejima 7,26-8,5). On je na to stekao pravo jer je jednom za svagda prineo sebe kao savršenu žrtvu, delotvornu za sve ljude i u sva vremena (Jevrejima 10,1-14). Isus je takođe posrednik novog zaveta između Boga i Njegovog naroda koji će trajati zauvek (Jevrejima 8,6-13).

Međutim, ono što pleni čitaoce u vezi sa Isusovim portretom nije samo to što je On činio, već i to ko On jeste. Rođen je od žene, kao i svi mi, bio je kušan i ismevan, baš kao i mi. Pa ipak, On sedi u središtu moći univerzuma. Dok netremice posmatramo taj nebeski prizor, s njegovim raznolikim, veličanstvenim nebeskim bićima, naš pogled privlači Onaj koji se nalazi u središtu svega toga, i koji, za divno čudo, izgleda isto kao

mi, jer je postao jedan od nas. Isus, naš Brat, nalazi se tamo, na nebu, i predstavlja nas, uprkos našem sramotnom, grešnom, palom stanju.

U Isusovoj ličnosti ukrštaju se tri dimenzije priče o iskupljenju. Prva je lokalna, lična dimenzija. Za čitaoce umorne od prekora i teškoća hrišćanskog života (Jevrejima 10,32-34), Isus je Začetnik i Usavršitelj vere. Oni treba da se ugledaju na Njega, koji je takođe patio od grešnika (Jevrejima 12,1-4). Druga je korporativna, nacionalna dimenzija. Za Božji narod koji putuje prema Obećanoj zemlji, On je novi Isus Navin. Oni treba da slede Njegovo vođstvo (Jevrejima 3; 4; 11; 12). Treća je univerzalna dimenzija. Isus je novi Adam, Sin Čovečiji u kome su ispunjene Božje namere za čovečanstvo (Jevrejima 2,5-10; Jevrejima 12,22-28).

Isusov portret, koji dočarava širinu, dužinu, visinu i dubinu Božje ljubavi prema nama, tema je našeg proučavanja u toku ovog tromesečja. I kao što je Isusov odraz u očima devojke sa slike zarobio pogled jednog mladića, neka Isusov lik prikazan u Jevrejima poslanici ne zarobi samo naš pogled, već neka osvoji i našu ljubav i divljenje prema Njemu – da, prema našem Bratu na nebu.

Feliks H. Kortez je vanredni profesor Novozavetne književnosti na Adventističkom teološkom fakultetu Univerziteta Endrjus. Oženjen je Almom Glorijom Alvarez i ima dvoje dece, Hadida, pastora u Nju Džersiju, i Almu, diplomiranog arheologa sa Univerziteta Endrjus.

PISMO UPUĆENO JEVREJIMA – ALI I NAMA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 2,3,4; 1. Petrova 4,14,16; Jevrejima 13,1-9,13; 1. O carevima 19,1-18; Jevrejima 3,12-14; 4. Mojsijeva 13.

Tekst za pamćenje: „Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obećanje“ (Jevrejima 10,36).

Da li ste ikad zamišljali kako bi izgledalo slušati Isusa ili nekog od apostola dok propoveda? Mi posedujemo pisane izvode i sažetke nekih njihovih propovedi, koji nam pružaju tek ograničeni uvid u to kako je zaista izgledalo slušati ih. Bog je, međutim, u Svetom pismu sačuvaov bar jednu celovitu propoved za nas – Pavlovu poslanicu Jevrejima.

Pavle, autor Jevrejima poslanice, nazvao je to svoje delo „riječ poučenja“ (Jevrejima 13,22). Taj izraz je korišćen za ovu propoved kako u sinagogi (Dela 13,15), tako i pri hrišćanskom bogoslužnju (1. Timotiju 4,13). Na osnovu toga se tvrdi da je Jevrejima poslanica najranija „potpuna hrišćanska propoved“ koju imamo. Jevrejima poslanica bila je upućena vernicima koji su prihvatili Isusa, ali su potom iskusili teškoće. Neki su bili javno sramočeni i progonjeni (Jevrejima 10,32-34). Drugi su se suočili sa finansijskim problemima (Jevrejima 13,5,6). Mnogi su se umorili i počeli da preispituju svoju veru (Jevrejima 3,12,13). Da li se iko od nas danas prepoznaje u tome?

Međutim, apostol u toj podsticajnoj propovedi poziva svoje slušaoce (a samim tim i nas) da istraju u veri u Isusa i da svoj pogled prikuju za Njega, koji se sada nalazi u nebeskom svetištu.

SLAVNI POČETAK

Da bismo tu propoved razumeli i njenu poruku primenili na sebe, moramo sagledati istoriju te zajednice vernika i situaciju u kojoj su se nalazili u trenutku kad su primili pismo od apostola.

Pročitajte Jevrejima 2,3.4. **Kakvo iskustvo su oni pred kojima je čitana Jevrejima poslanica imali neposredno nakon svog obraćenja?**

Taj tekst nagoveštava da oni pred kojima se čitala Jevrejima poslanica nisu slušali samog Isusa kako propoveda, već su Božju reč primili od drugih evanđelista koji su im objavili vest o „spasenju“.

Pavle takođe kaže da im evanđelisti „potvrdiše“ tu poruku, a i sam Bog je „posvjedoči i znacima i čudesima“. To znači da je Bog obezbedio iskustvenu potvrdu evanđelja znacima i drugim silnim delima – između ostalog i razdeljivanjem „Duha svetoga“. Novi zavet govori o tome da su znaci poput čudesnih isceljenja, egzorcizma (isterivanja zlih duhova) i izlivanja duhovnih darova često pratili propovedanje evanđelja u novim mestima.

Na početku istorije hrišćanske crkve, Bog je izlio svog Duha na apostole u Jerusalimu, tako da su mogli da čine čuda i objavljuju evanđelje na njima nepoznatim jezicima (Dela 2; 3). Filip je činio slična čuda u Samariji (Dela 8), Petar u Jopi i Cezareji (Dela 9, 10), a Pavle tokom svoje službe u Maloj Aziji i Evropi (Dela 13–28). Ova moćna dela bila su iskustveni dokaz koji je potvrdio poruku „spasenja“ – o uspostavljanju Božjeg carstva, spasenju od osude i oslobođenju od zlih sila (Jevrejima 12,25-29).

Duh je ranim hrišćanskim vernicima pružio osvedočenje da su im gresi oprosteni. Zato se nisu plašili suda, pa su njihove molitve bile smeje i pune pouzdanja, a njihovo versko iskustvo radosno (Dela 2,37-47). Duh je takođe izbavljao one koji su robovali zlim silama, što je bio ubedljiv dokaz o Božjoj nadmoći nad silama tame, i otkrivalo da je Božje carstvo zaista uspostavljeno u njihovom životu.

Kakva je vaša priča o obraćenju? Na koji način ste utvrđeni u svojoj veri i pouzdanju u Isusa Hrista kao svog Spasitelja i Gospoda? Zašto je dobro setiti se ponekad kako je Bog prvi put delovao u vašem životu da bi vas privukao sebi?

BORBA

Pošto bi priznali svoju veru u Hrista i pridružili se crkvi, vernici su postavljali neku vrstu graničnika koji ih je jasno odvajao od ostatka društva. Nažalost, to je postalo izvor sukoba jer je dovodilo do toga da se stvara negativan sud o njihovoj zajednici i njenim vrednostima.

Pročitajte Jevrejima 10,32-34 i Jevrejima 13,3. Kakvo je bilo iskustvo onih pred kojima je čitana Jevrejima poslanica nakon njihovog obraćenja?

Vrlo je verovatno da su čitaoci Jevrejima poslanice trpeli verbalne i fizičke napade od strane mnoštva koje su podbunjivali njihovi protivnici (na primer, Dela 16,19-22; Dela 17,1-9). Bili su zatvarani, ponekad i pretučeni, jer su javni zvaničnici imali ovlašćenja da, tokom prikupljanja dokaza, odobre kažnjavanje i zatvaranje ljudi, često bez poštovanja dogovarajućih sudskih normi (npr. Dela 16,22.23).

Pročitajte tekstove Jevrejima 11,24-26 i 1. Petrova 4,14.16. Kako nam iskustva Mojsija i čitalaca 1. Petrove poslanice pomažu da razumemo zašto su hrišćanski vernici bili progonjeni?

„Nositi Hristovu sramotu“ jednostavno je značilo poistovetiti se sa Hristom, trpeti sramoćenje i maltretiranje koje je to povlačilo za sobom. Javno neprijateljstvo prema hrišćanima bilo je rezultat verskih opredeljenja po kojima su se oni razlikovali od drugih. Ljude vređaju verski običaji koje ne razumeju, ili način života i moralnost drugih ljudi koji kod njih izazivaju osećaj stida i krivice. Sredinom prvog veka nove ere Tacit je optuživao hrišćane za „mržnju prema čovečanstvu“. – Alfred J. Church and Villiam J. Brodribb, trans., *The Complete Works of Tacitus*, (New York: The Modern Library, 1942) Annals 15.44.1. Ma kakav bio tačan razlog za tu optužbu, svakako lažnu, mnogi rani hrišćani, poput onih kojima je Pavle napisao ovu poslanicu, stradali su zbog svoje vere.

U krajnjoj liniji, svi ljudi pate, bili hrišćani ili ne. Ali šta znači stradati za Hrista? U kojoj meri zaista stradamo za Hrista, a u kojoj su patnje s kojima se suočavamo izazvane našim sopstvenim odlukama?

MALAKSALOST

Čitaoci Jevrejima poslanice uspeali su da održe veru i posvećenost Hristu, uprkos odbacivanju i progonima. Ipak, sukob je, dugoročno gledano, uzeo svoj danak. Borili su se u dobroj borbi i izašli kao pobednici, ali su se i umorili.

Pročitajte sledeće tekstove: Jevrejima 2,18; Jevrejima 3,12.13; Jevrejima 4,15; Jevrejima 10,25; Jevrejima 12,3.12.13 i Jevrejima 13,1-9.13. Koji su bili neki od izazova s kojima su se vernici suočavali?

Jevrejima poslanica nam govori da su njeni prvi čitaoci nastavili da doživljavaju teškoće. Verbalni, a verovatno i drugi napadi na njihovu čast nastavljali su se (Jevrejima 13,13). Neki vernici su bili u zatvoru (Jevrejima 13,3), što je crkvu iscrpljivalo finansijski i psihički. Bili su umorni (Jevrejima 12,12.13) i njihove duše su lako mogle da „oslabe“ (Jevrejima 12,3).

Uobičajeno je među pojedincima i zajednicama da, nakon što ushićenje zbog pobede prođe, psihološke i druge vrste odbrane popuste, tako da ljudi postaju ranjiviji na protivnapad neprijatelja. Snage koje su pojedinac ili zajednica prikupili kako bi se suočili s nadolazećom pretnjom, još je teže prikupiti po drugi put.

Pročitajte tekst 1. O carevima 19,1-4. Šta se desilo Iliji?

„Ista reakcija koja često prati uzlete vere i sjajan uspeh, javila se i kod Ilije. Pobojao se da reforma započeta na Karmilu neće biti trajna, i obuzela ga je malodušnost. Bio je uzdignut do samog vrha Fazge, a sada se našao u dolini. Dok je bio pod nadahnućem Svemogućega, izdržao je najžešću probu vere. Ali u ovom trenutku obeshrabrenja, dok su mu Jezaveljine pretnje odjekivale u ušima, dok mu se činilo da sotona pobeđuje pomoću spletke te pokvarene žene, izgubio je svoj oslonac u Bogu. Bio je prekomerno ushićen, a onda je doživeo strašan pad. Zaboravljajući Boga, Ilija je bežao sve dalje, sve dok se nije našao na jednom turobnom mestu, potpuno sam.“ – Elen G. Vajt, Istorija proroka i careva, str. 161, 162 (original).

Razmislite o trenucima kad ste doživeli neuspeh u svom hrišćanskom životu i pokušajte da razumete okolnosti i faktore koji su doprineli tom padu. Šta ste mogli da učinite drugačije?

ZBIJANJE REDOVA

Šta je apostol savetovao čitaocima da urade s obzirom na njihovu situaciju? Šta možemo naučiti iz Jevrejima poslanice, što će nam svakako biti od koristi? Hajde da analiziramo kako je Bog pomogao Iliji da se oporavi nakon svog obeshrabrenja.

Pročitajte tekst 1. O carevima 19,5-18. Šta je Bog preduzeo kako bi obnovio veru Ilije, svog sluge?

Priča o Božjem ophođenju prema Iliji posle Karmila zaista je fascinantna, jer pokazuje nežnu brigu i mudrost koje Bog ispoljava dok služi onima koji su u nevolji i koji se bore da povrate veru. Bog je za Iliju učinio nekoliko stvari. Prvo, pobrinuo se za njegove fizičke potrebe. Obezbedio je hranu i pustio ga da se odmori. Zatim ga je u pećini blago ukorio: „Šta ćeš ti tu, Ilija?“ – i pomogao mu da stekne dublje razumevanje načina na koji On postupa i ispunjava svoje namere. Bog nije bio u vetru, zemljotresu, niti u ognju, već u tihom glasu. Zatim je uposlio Iliju i umirio ga.

Pročitajte sledeće tekstove: Jevrejima 2,1; Jevrejima 3,12-14; Jevrejima 5,11-6,3 i Jevrejima 10,19-25. Šta Pavle smatra da bi vernici trebalo da čine?

Na više mesta u Jevrejima poslanici nalazimo uputstva koja apostol daje čitaocima kako bi im pomogao da povrate svoju prvobitnu snagu i veru. Jedan aspekt koji Pavle posebno naglašava je briga o fizičkim potrebama drugih vernika. On im predlaže da neguju gostoprimstvo i da posećuju zatvorenike, što podrazumeva i zadovoljenje njihovih potreba. Apostol podstiče čitaoce da budu velikodušni, imajući na umu da ih Bog neće napustiti (Jevrejima 13,1-6). Pavle ih takođe i ukorava i ohrabruje. Upozorava ih da ne „otpadnu“ (Jevrejima 2,1), da nemaju „zlo srce neverstva“ (Jevrejima 3,12), i ohrabruje ih da rastu u razumevanju vere (Jevrejima 5,11-6,3). On takođe napominje važnost doslednog prisustvovanja crkvenim sastancima (Jevrejima 10,25). Ukratko, on im predlaže da se međusobno podupiru, da jedni druge ohrabruju i podstiču na ljubav i dobra dela, a takođe veliča Isusa i službu koju On u nebeskom svetilištu vrši u njihovu korist (Jevrejima 8,1.2; Jevrejima 12,1-4).

OVI POSLEDNJI DANI

Pročitajte sledeće tekstove: Jevrejima 1,2; Jevrejima 9,26-28; Jevrejima 10,25.36-38 i Jevrejima 12,25-28. Koju poruku Pavle tu naglašava, posebno u pogledu vremena?

Apostol naglašava nešto veoma važno što njegovim savetima dodaje element hitnosti – čitaoci žive u „posljedak dana“ (Jevrejima 1,1) i obećanja će se uskoro ispuniti (Jevrejima 10,36-38). Zanimljivo je, kao što ćemo videti, da Pavle u čitavom ovom spisu poredi svoje slušaoce sa pustinjskom generacijom koja je stajala tik uz granicu Hanana, spremna da uđe u Obećanu zemlju. On ih podseća: „Jer još malo, vrlo malo, pak će doći onaj koji treba da dođe i neće odocniti“ (Jevrejima 10,37). A zatim ih ohrabruje: „Nijesmo od onijeh koji odstupaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasu duše“ (Jevrejima 10,39). Ova poslednja opomena podsećala je prve čitaoce, a podseća i nas danas, na opasnosti koje je Božji narod istorijski iskusio neposredno pre ispunjenja Božjih obećanja.

Četvrta knjiga Mojsijeva govori upravo o tome. Biblijski izveštaj kaže da je Izrael, neposredno pre ulaska u Obećanu zemlju, pretrpeo dva značajna poraza. Prvi put se to dogodilo, kao što je zabeleženo u 13. i 14. poglavlju 4. Mojsijeve, kada je nekoliko vođa proširilo svoje sumnje među narodom i time dovelo do slabljenja vere Izraelaca. Narod je zbog toga odlučio da imenuje novog vođu i da se vrati u Egipat, baš u trenutku kad su se spremali da uđu u Hanan.

Drugi put, narod se prepustio senzualnosti i upleo u lažno bogoslužjenje u Velfegoru (4. Mojsijeva 24; 25). Mada Valam nije uspeo da baci kletvu na Izraelce, sotona je upotrebio seksualna iskušenja kako bi ih naveo na greh i lažno bogoslužjenje, čime su navukli na sebe Božje nezadovoljstvo.

Pavle upozorava čitaoce na obe te opasnosti. Prvo, poziva ih da se čvrsto drže priznanja svoje vere i da prikiju pogled za Isusa (Jevrejima 4,14, Jevrejima 10,23, Jevrejima 12,1-4). Drugo, opominje ih da se klone nemorala i koristoljublja (Jevrejima 13,4-6). Na kraju ih poziva da se ugledaju na svoje vođe i budu im poslušni (Jevrejima 13,7.17)

Uzimajući u obzir naše razumevanje stanja mrtvih – da će, nakon što sklopimo oči u trenutku smrti, prvo sledeće čega ćemo postati svesni biti Drugi dolazak – zašto možemo slobodno reći da svi ljudi žive u „poslednjim danima“?

ZA DALJE PROUČAVANJE

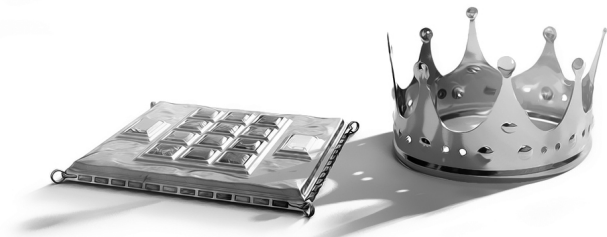
David A. De Silva jasno objašnjava zašto su rani hrišćani trpeli progonstvo: „Hrišćani su usvojili način života koji... se smatrao nedruštvenim, pa čak i podrivačkim. Služba raznim bogovima, u vidu ritualnog prinošenja žrtava i slično, smatrana je simbolom odanosti prema državi, vlastima, prijateljima i porodici. Klanjanje tim božanstvima bilo je neka vrsta simbola posvećenosti odnosima koji su društvo činili stabilnim i prosperitetnim. I upravo zato što se nisu toga pridržavali, na hrišćane (kao i na Jevreje) gledalo se sumnjičavo kao na potencijalne kršitelje zakona i (kao na) podrivačke elemente unutar carstva.“ – *Perserverance in Gratitude* (Grand Rapids, MI: Eerdmans Publishing Company, 2000), p. 12.

„Za obeshrabrene ima leka – vera, molitva i rad. Vera i rad uliće sigurnost i pružiti zadovoljstvo koje će iz dana u dan rasti. Da li si u iskušenju da se prepustiš uznemirujućim slutnjama ili krajnjem očajanju? Ni u najmračnijim danima, kada okolnosti izgledaju najnepovoljnije, nemoj se plašiti. Imaj vere u Boga. On zna tvoje potrebe. On ima svu moć. Njegova beskrajna ljubav i saučešće nikada se ne iscrpljuju. Nemoj se bojati da će propustiti da ispuni svoje obećanje. On je večna istina. On nikada neće promeniti zavet koji je sklopio sa onima koji Ga vole. On će svojim vernim slugama dati onu meru uspešnosti koju njihove potrebe zahtevaju. Apostol Pavle je posvedočio: 'I reče mi: dosta ti je moja blagodat, jer se moja sila u slabosti pokazuje sasvim... Zato sam dobre volje u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, u tugama za Hrista; jer kada sam slab onda sam silan' (2. Korinćanima 12,9.10).“ – Elen G. Vajt, *Istorija proroka i careva*, str. 164, 165 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Da li je moguće biti „drugačiji“ zbog svog hrišćanskog opredeljenja, a ipak ne biti optužen za „odvajanje“ i zanemarivanje drugih? Ako jeste, na koji način?
2. Reč „opomena“ u Bibliji može da se odnosi na ukor ili na ohrabrenje. O čemu treba da vodimo računa pri ukoravanju neke osobe koja je obeshrabrena?
3. Koje sličnosti zapažate između iskustva čitalaca Jevrejima poslanice i iskustva Laodikijske crkve iz teksta Otkrivenje 3,14-22? U kom smislu je naše današnje iskustvo, dve hiljade godina kasnije, slično njihovom, i šta možemo naučiti na osnovu te sličnosti?

PORUKA JEVREJIMA POSLANICE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 1,5-14; Luka 1,30-33; Psalam 132,1-5; Jevrejima 2,14-16; Jevrejima 5,1-4; 1. Petrova 2,9; Jevrejima 8,8-12.

Tekst za pamćenje: „A ovo je glava od toga što govorimo: imamo takovoga poglavara sveštetičkoga koji sjede s desne strane prijestola veličine na nebesima“ (Jevrejima 8,1).

Jedan jevrejski dokument napisan oko 100. godine – nekoliko decenija nakon Jevrejima poslanice, sadrži sledeću molitvu: „Sve sam ovo izgovorio pred tobom, Gospode, jer si Ti kazao da si za nas stvorio ovaj svet... A sada, o Gospode, gle, ovi narodi, koji ne predstavljaju ništa, vladaju nad nama i proždiru nas. A mi, Tvoj narod, koji si nazvao svojim prvorođenim, jedinorođnim, za koji revnuješ i koji ti je omilio – predani smo u njihove ruke.“ – James H. Charlesworth, ed., *The Old Testament Pseudepigrapha*, vol. 1, [New York: Hendrickson Publishers, 1983], p. 536.

Prvi čitaoci Jevrejima poslanice verovatno su osećali nešto slično. Ako su zaista bili Božja deca, zašto su prolazili kroz toliku patnju?

Upravo iz tog razloga Pavle je napisao Jevrejima poslanicu – da bi ojačao njihovu veru usred svih tih iskušenja. Podsetio ih je (a i nas) da će se Božja obećanja ispuniti preko Isusa, koji sedi Ocu s desne strane, i koji će nas uskoro odvesti kući. U međuvremenu, Isus posreduje za nas kako bi nam obezbedio Očeve blagoslove. Prema tome, moramo se do kraja čvrsto držati svoje vere.

ISUS JE NAŠ CAR

Glavna poruka Jevrejima poslanice jeste da je Isus Vladar, koji sedi Ocu s desne strane (Jevrejima 8,1). Kao Bog, Isus je oduvek bio vladar univerzuma. Međutim, kad su Adam i Eva zgrešili, sotona je postao vladar ovog sveta (Jovan 12,31; Jovan 14,30; Jovan 16,11). Ali Isus je došao i pobedio sotonu na krstu, povrativši pravo da vlada nad onima koji Ga prihvate kao svog Spasitelja (Kološanima 2,13-15).

Prva dva poglavlja Jevrejima poslanice usredsređuju se posebno na ustoličenje Isusa kao Cara.

Pročitajte Jevrejima 1,5-14. Šta se tu dešava?

Ovi stihovi su raspoređeni u tri odeljka. Svaki odeljak predstavlja jedan aspekt ceremonije ustoličenja Sina. Prvo, Bog postavlja Isusa kao carskog Sina (Jevrejima 1,5). Drugo, Bog uvodi Sina u nebeski dvor, gde Mu se klanjaju (Jevrejima 1,6.8), dok Otac proglašava Sina za večnog Stvoritelja i Vladara (Jevrejima 1,8-12). Treće, Bog ustoličuje Sina – što predstavlja stvaran prenos vlasti nad zemljom (Jevrejima 1,13.14).

Jedno od najvažnijih verovanja Novog zaveta jeste da je Bog preko Isusa ispunio obećanja data Davidu (videti tekstove 2. Samuilova 7,8-16 i Luka 1,30-33). Isus je rođen iz Davidove loze u Davidovom gradu (Matej 1,1-16; Luka 2,10.11). Tokom njegove službe, ljudi su ga često nazivali „Davidovim sinom“. Pogubljen je pod optužbom da se predstavljao kao „judejski car“ (Matej 27,37). Petar i Pavle su propovedali da je Isus, vaskrsavši iz mrtvih, ispunio obećanja data Davidu (Dela 2,22-36; Dela 13,22-37). A Jovan je u Isusu prepoznao lava „od koljena Judina“ (Otkrivenje 5,5).

Jevrejima poslanica, naravno, tvrdi to isto. Bog je preko Isusa ispunio obećanja upućena Davidu: dao Mu je veliko „ime“ (Jevrejima 1,4), proglasio Ga za sopstvenog Sina (Jevrejima 1,5), potvrdio da je On večni Stvoritelj i Gospod (Jevrejima 1,8-12), i postavio Ga sebi „s desne strane“ (Jevrejima 1,13.14). Nadalje, prema Jevrejima 4, Isus uvodi ljude u Božji počinak i podseća nas da je On graditelj Božjeg doma (Jevrejima 3,3.4).

Isus je, dakle, legitimni vladar ovog sveta koji je ušao u rat sa sotonom, uzurpatorom, kako bi zadobio našu odanost.

Kako možemo, naročito usred iskušenja, crpeti utehu iz saznanja da je Isus vladar univerzuma?

ISUS NAŠ POSREDNIK

Jedan zanimljiv koncept starozavetne teologije odnosi se na to da će obećani Car iz Davidove loze predstavljati narod pred Bogom.

Uparedite sledeće tekstove: 2. Mojsijeva 4,22.23 i 2. Samuilova 7,12-14; 5. Mojsijeva 12.8-10 i 2. Samuilova 7,9-11; 5. Mojsijeva 12,13.14 i Psalam 132,1-5.11-14. Koja obećanja data Izraelu je trebalo da se ispune preko tog obećanog davidovskog Cara?

Izrael je bio Božji sin i Bog mu je dao mesto na kom će počinuti od svojih neprijatelja. Bog će takođe odabrati mesto na kom će Njegovo ime prebivati među njima. Ta obećanja data Izraelu bila su prenetna na obećanog Cara iz Davidove loze. On će biti usvojen kao Božji sin, Bog će Mu dati odmor od Njegovih neprijatelja, i On će sagraditi hram na Sionu gde će prebivati Božje ime. To znači da je Bog trebalo da ispuni svoja obećanja Izraelu preko tog obećanog Cara iz Davidove loze. A taj Car iz Davidove loze trebalo je da predstavlja Izrael pred Bogom.

Uvođenje predstavnika u odnos između Boga i Izraela učinilo je očuvanje njihovog zavetnog odnosa mogućim. Zavet sa Mojsijem je zahtevao da ceo Izrael bude veran kako bi uživao Božju zaštitu i primio blagoslove (videti Isus Navin 7,1-13). Međutim, zavet sa Davidom je obezbedio Božji zavetni blagoslov nad Izraelom na osnovu vernosti jedne osobe – Cara iz Davidove loze.

Nažalost, carevi iz Davidove loze uglavnom nisu bili verni i Bog nije mogao da blagoslovi Izrael onako kako je hteo. Stari zavet je pun izveštaja o tome u kojoj meri su zapravo mnogi od tih careva bili neverni.

Ali, dobra vest je da je Bog poslao svog Sina da se rodi kao „sin Davidov“, i On je bio savršeno veran. Zato je Bog preko Njega mogao da ispuni sva obećanja koja je dao svom narodu. Kad Bog blagoslovi nekog cara, ceo njegov narod ima od toga koristi. Zato je Isus Posrednik Božjih blagoslova namenjenih nama. On je Posrednik u smislu da predstavlja kanal kroz koji Božji blagoslovi protiču. Naša nada u spasenje nalazi se samo u Isusu i onome što je On učinio za nas.

Setite se koliko ste često bili neverni onome što zavet od vas zahteva. Na koji način nas to uči da se za svoje spasenje moramo osloniti isključivo na Isusa?

ISUS JE NAŠ JUNAK

Uporedite tekstove 1. Samuilova 8,19-20 i Jevrejima 2,14-16. Šta su Izraelci tražili u caru i kako su se te želje ispunile u Isusu?

Izraelci su želeli da im car bude sudija i vođa u borbi, jer su zaboravili da je Bog njihov car. Potpuno obnovljenje Božje vladavine nad Njegovim narodom došlo je tek sa Isusom. Kao naš Car, Isus nas predvodi u borbi protiv neprijatelja.

Tekst Jevrejima 2,14-16 opisuje Isusa kao junaka slabih ljudskih bića. Hristos se suočava sa đavolom, pobeđuje ga u borbi „jedan na jedan“ i izbavlja nas iz ropstva. Taj opis podseća na bitku između Davida i Golijata. Nakon što je pomazan za cara (1. Samuilova 16), David je, pobeđivši Golijata, spasao svoju braću od ropstva. Prema dogovoru, pobednik u toj borbi sticao je pravo da porobi narod suprotne strane (1. Samuilova 17,8-10). Tako se David poneo kao junak Izraela. On je zastupao svoj narod.

Pročitajte tekstove Isaija 42,13 i Isaija 59,15-20. Na koji način Jahve opisuje sebe samog u ovim stihovima?

Tekst Jevrejima 2,14-16 kao da upućuje na zamisao da će Bog spasiti Izrael u borbi „jedan na jedan“. Zapazite sledeći tekst iz Knjige proroka Isaije: „Jer ovako govori Gospod: i roblje junaku uzeće se i plijen jakomu oteće se, jer ću se ja preti s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja ću izbaviti“ (Isaija 49,25).

Kao hrišćani, često mislimo da smo mi ti koji sa sotonom vode bitku „jedan na jedan“. Kad čitamo tekst Efescima 6,10-18, vidimo da se mi zaista borimo sa đavolom. Ali Bog je naš Junak i On ulazi u bitku pre nas. Mi smo deo Njegove vojske i zato moramo koristiti Njegov oklop. Takođe, mi se ne borimo sami. U 6. poglavlju Efescima poslanice koristi se množina. Mi kao crkva uzimamo oklop i borimo se zajedno iza našeg Junaka, a to je sam Bog.

Šta znači obući Božji oklop? Odnosno, kako da u svakodnevnoj borbi sa samim sobom, sa iskušenjima i svim ostalim, iskoristimo priliku da budemo verni oslanjajući se na Božju silu?

ISUS JE NAŠ PRVOSVEŠTENIK

Jevrejima poslanica od 5. do 7. poglavlja govori o drugoj Isusovoj ulozi. On je naš Prvosveštenik. Autor objašnjava da je to ispunjenje Božjeg obećanja datog budućem caru iz Davidove loze, da će On biti „sveštenik uvijek po redu Melhisedekovu“ (Psalam 110,4, citirano u Jevrejima 5,5.6).

Pročitajte sledeće tekstove: 3. Mojsijeva 1,1-9; 3. Mojsijeva 10,8-11; Malahija 2,7; 4. Mojsijeva 6,22-26 i Jevrejima 5,1-4. Koje je službe vršio sveštenik?

Sveštenici su postavljeni u ime ljudskih bića, da bi ih predstavljali i posredovali u njihovom odnosu sa Bogom i svemu što se odnosilo na Njega. Sveštenik je bio posrednik. To je važilo za bilo koji sistem sveštenstva, bilo jevrejski, grčki, rimski ili neki drugi. Sveštenik nam omogućava da se povežemo sa Bogom, i sve što on radi ima cilj da olakša taj odnos između nas i Boga.

Sveštenik prinosi žrtve u ime ljudskih bića. Ljudi ne mogu doneti te žrtve Bogu lično. Sveštenik zna kako da prinese „ugo-dnu“ žrtvu, da bi naši prinosi bili prihvatljivi Bogu, i da bi obezbedili očišćenje i oproštaj.

Sveštenici su takođe podučavali narod o Božjem zakonu. Oni su bili stručnjaci kad je reč o Božjim zapovestima, i bili su zaduženi za njihovo objašnjenje i primenu.

Konačno, sveštenici su imali dužnost i da blagosiljaju u ime Jahvea. Bog je preko njih pokazivao svoju dobru volju i blagonaklonost prema ljudima.

Međutim, u tekstu 1. Petrova 2,9 vidimo nešto drugo. Mi – koji verujemo u Isusa – nazvani smo „carskim sveštenstvom“. Ta uloga podrazumeva neverovatne privilegije. Sveštenici su nekad mogli da pristupe Bogu u svetilištu. Mi danas možemo s poverenjem da pristupimo Bogu kroz molitvu (Jevrejima 4,14-16; Jevrejima 10,19-23). Imamo i važne odgovornosti. Moramo saradivati s Bogom u Njegovom delu spasavanja sveta. On želi da mi poučavamo druge i da im objašnjavamo Božje zakone i propise. On takođe želi da prinosimo zahvalne žrtve i činimo dobra dela, koja su Njemu ugodna. Kakve li privilegije i kakve odgovornosti!

Do kakve bi promene u našem životu trebalo da dođe zato što smo „carsko sveštenstvo“? Kako bi ta istina trebalo da utiče na naš način života?

ISUS JE POSREDNIK BOLJEG ZAVETA

Tekst u Jevrejima poslanici, od 8. do 10. poglavlja, usredsređuje se na Isusovo delo kao Posrednika novog zaveta. Problem sa starim zavetom ogledao se jednostavno u tome što je on bio samo nagoveštaj nečeg dobrog što će doći. Njegove postavke bile su osmišljene tako da unapred predstave, dočaraju delo koje će Isus obaviti u budućnosti. Tako su sveštenici bili predsluka Isusa, i pored toga što su bili samo smrtni i grešni ljudi. Oni nisu mogli da dostignu savršenstvo kakvo je Isus dostigao, i služili su u svetilištu koje je bilo samo „obličje i sjen“ (Jevrejima 8,5) nebeskog svetilišta.

Za razliku od njih, Isus služi u pravom svetilištu i obezbeđuje nam pristup Bogu. Životinjske žrtve su predskazivale Isusovu smrt kao žrtve u našu korist, ali njihova krv nije mogla da očisti savest. Isusova krv, međutim, čisti našu savest, i preko Njega, na osnovu vere u Njega i prihvatanja Njegovog posredničkog delovanja u našu korist, mi slobodno pristupamo Bogu (Jevrejima 10,19-22).

Pročitajte tekst Jevrejima 8,8-12. Šta nam je Bog obećao u sklopu novog zaveta?

Imenovanjem Isusa za našeg Prvosveštenika, Otac je označio početak važenja novog zaveta, u okviru koga će se ostvariti ono što je stari zavet mogao samo da nagovesti. Novi zavet pruža ono što samo savršeni, večni, božansko-ljudski Sveštenik može da ponudi. Taj Prvosveštenik ne samo da objašnjava Božji zakon, već ga usađuje u naše srce. On prinosi žrtvu koja donosi oprostaj. On nas čisti i preobražava. On naše kameno srce pretvara u srce meso (Jezekilj 36,26). On nas zaista iznova stvara (2. Korinćanima 5,17). Taj Sveštenik nas blagosilja na najneverovatniji način, uvodeći nas u prisustvo Oca lično.

Bog je osmislio stari zavet kako bi ukazao na budućnost, na Isusovo delo. Bio je prelepo zamišljen i imao plemenitu namenu. Međutim, neki su pogrešno razumeli njegovu svrhu. Nespremni da napuste simbole i senke, i da prihvate istine na koje su simboli ukazivali, propustili su divne prednosti koje im je Isusova služba nudila.

„Hristos je bio temelj i život hrama. Njegove službe bile su slika žrtve Božjeg Sina. Sveštenstvo je bilo uspostavljeno da bi predstavljalo Hristov posrednički karakter i delo. Celokupan plan žrtvenog bogoslužjenja bio je predsluka Spasiteljeve smrti za otkupljenje sveta. Ove žrtve neće imati nikakvo dejstvo, kada veliki događaj na koji su vekovima ukazivale bude ispunjen.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 165 (original).

ZA DALJE PROUČAVANJE

Uprkos svim sjajnim i ohrabrujućim istinama koje sadrži Jevrejima poslanica, u njoj nalazimo i niz upozorenja, koja svoj vrhunac dostižu u delu teksta od 10. do 12. poglavlja.

Ti odeljci imaju najmanje dva zajednička elementa. Prvo, svi oni porede pustinjsku generaciju Jevreja sa čitaocima ove Poslanice. Drugo, oni sve nas podstiču da imamo vere.

Pustinjska generacija je bila ta koja je posmatrala neverovatnu Božju silu moćno ispoljenu kroz znake i čuda prilikom njihovog izbavljenja iz Egipta. Takođe su slušali kako Bog, sa gore Sinaj, izgovara Deset zapovesti. Noću su viđali stub od ognja, a danju oblak koji ih je štutio. Jeli su manu, hleb sa neba. Pili su vodu koja je izvirala iz stena gde god bi se ulogorili. Ali kad su stigli na granicu Obećane zemlje, nisu smogli snage da poveruju Bogu. Nedostajalo im je vere, što je sama srž onoga što Bog zahteva. „A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu“ (Jevrejima 11,6).

Pavle kaže da se mi, kao i pustinjska generacija, nalazimo na granici Obećane zemlje (Jevrejima 10, 37-39). Međutim, naše prednosti i odgovornosti ipak su veće. Mi nismo slušali Boga kako progovara sa Sinaja, ali smo, kroz Sveto pismo, sagledali otkrivenje Boga još veće od onoga na gori Sion – Boga u telu, Isusa Hrista (Jevrejima 12,18-24). Zato se postavlja pitanje: Hoćemo li mi imati vere? Autor ove poslanice ohrabruje nas da sledimo primer niza heroja vere – niza na čijem je vrhu sam Isus Hristos.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Saznali smo da je Isus naš Junak, koji ulazi ispred nas u bitku protiv đavola. Kako možemo da se borimo zajedno, ujedinjeni, kao crkva koja stoji iza svog Junaka? Šta je to što sprečava da do tog jedinstva dođe? Na koje načine nas sotona može oslabiti kao crkvu? Kako je sotona u prošlosti slabio Izrael?
2. Kao vernici, mi smo zajednica sveštenika pod Božjim vođstvom. Na koje načine vaša lokalna crkva može Bogu prineti još bolje zahvalne žrtve i činiti još bolja dela? Budite konkretni i praktični u svojim predlozima.
3. U čemu je sve naša situacija slična situaciji pustinjske generacije neposredno pre prelaska u Obećanu zemlju? Koje pouke možemo izvući iz tih sličnosti?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Isaija 2,2.3; Jevrejima 1,1-4; 2. Mojsijeva 24,16.17; Isaija 44,24; Jevrejima 1,10; Luka 1,31.32; Jevrejima 1,5.

Tekst za pamćenje: „Bog... govori i nama u posljedak dana ovijeh preko sina, kojega postavi našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori. Koji budući sjajnost slave i obličje bića njegova... sjede s desne strane prijestola veličine na visini“ (Jevrejima 1,1.2.3).

Odmah nakon što su Adam i Eva zgrešili, Bog im je obećao „seme“ – Sina koji će ih izbaviti od neprijatelja, povratiti izgubljeno nasljedstvo i ispuniti svrhu za koju su stvoreni (1. Mojsijeva 3,15). Taj Sin će ih predstavljati i iskupiti, tako što će zauzeti njihovo mesto i, na kraju, uništiti zmiju.

„Kada su prvi put čuli to obećanje, Adam i Eva su očekivali da će se ono brzo ispuniti. Radosno su pozdravili rođenje svog prvenca, nadajući se da će on možda biti Izbavitelj. Međutim, ispunjenje obećanja se odužilo.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 31 (original). To obećanje je kasnije potvrđeno Avramu. Bog mu se zakleo da će imati „seme“ – Sina preko koga će svi narodi na zemlji biti blagosloveni (1. Mojsijeva 22,16-18; Galatima 3,16). A isto je učinio i sa Davidom. Obećao mu je da će njegovog potomka Bog postaviti kao sopstvenog Sina, i utvrditi Ga kao pravednog vladara nad svim carevima na zemlji (2. Samuilova 7,12-14; Psalam 89,27-29). Ali ono što Adam i Eva, Avram i David verovatno nisu mogli ni da zamisle, bilo je da će taj njihov Sin – Iskupitelj biti Bog lično.

U OVE POSLEDNJE DANJE

Prvi stih Jevrejima poslanice otkriva da je Pavle verovao da živi u „poslednjim danima“. Kad govori o budućnosti, Sveto pismo koristi dva izraza koji imaju različita značenja. Proroci su koristili izraz „poslednje vreme“ ili „poslednji dani“ govoreći o budućnosti uopšte (5. Mojsijeva 4,30.31; Jeremija 23,20). Ali prorok Danilo je upotrebio drugi izraz – „vreme posletka“, govoreći konkretnije o poslednjim danima zemaljske istorije (Danilo 8,17; Danilo 12,4).

Pročitajte sledeće tekste: 4. Mojsijeva 24,14-19; Isaija 2,2.3. Šta je Bog obećao da će učiniti za svoj narod u „potonja vremena“, „najposlije“?

Nekoliko starozavetnih proroka najavilo je da će u „poslednjim danima“ Bog podići Cara koji će uništiti neprijatelje Njegovog naroda (4. Mojsijeva 24,14-19) i koji će sve ostale narode privući ka Izraelu (Isaija 2,2.3). Pavle tvrdi da su se ta obećanja ispunila u Isusu. On je pobedio sotonu i, putem objavljivanja evanđelja, privlači sve narode k sebi (Kološanima 2,15; Jovan 12,32). U tom smislu, dakle, „poslednji dani“ su već otpočeli, jer je Isus ispunio Božja obećanja.

Naši duhovni oci su umrli u veri. Oni su ta obećanja videli i pozdravili „izdaleka“, ali ih nisu primili. Mi smo, s druge strane, videli njihovo ispunjenje u Isusu.

Razmislimo na trenutak o Isusu i Božjim obećanjima. Otac je obećao da će vaskrsnuti svoju decu (1. Solunjanima 4,15.16). Divna vest je ta da je On Isusovim vaskrsenjem označio početak vaskrsenja svoje dece (1. Korinćanima 15,20; Matej 27,51-53). Otac je takođe obećao novo stvaranje (Isaija 65,17). To obećanje je počeo da ispunjava stvaranjem novog duhovnog života u nama (2. Korinćanima 5,17; Galatima 6,15). Obećao je još i da će uspostaviti svoje večno carstvo (Danilo 2,44). Osnovao je to carstvo tako što nas je izbavio od vlasti sotone i postavio Isusa za našeg vladara (Matej 12,28-30; Luka 10,18-20). To je, međutim, samo početak. Ono što je otpočeo sa Isusovim prvim dolaskom, Otac će i dovršiti prilikom Njegovog drugog dolaska.

Razmotrite sva obećanja koja je Bog ispunio u prošlosti. Kako bi nam to moglo pomoći da Mu verujemo u vezi sa obećanjima koja se još nisu ispunila?

BOG NAM JE GOVORIO PREKO SVOG SINA

Pročitajte Jevrejima 1,1-4. Koja je centralna misao tog teksta?

Na izvornom grčkom jeziku ceo tekst Jevrejima 1,1-4 čini samo jedna rečenica, za koju se tvrdi da je najlepša u celom Novom zavetu s obzirom na veštinu upotrebljenog retoričkog izraza. Njena glavna poruka je da nam se Bog obratio preko svog Sina, Isusa.

Iz perspektive Jevreja iz prvog veka nove ere, Božja reč se dugo nije čula. Poslednje otkrivenje navedeno u pisanoj Božjoj reči došlo je preko proroka Malahije i kroz službu Jezdre i Nemije četiri veka pre toga. Ali sada, preko Isusa, Bog im se ponovo obratio.

Božje otkrivenje preko Isusa, međutim, bilo je višeg ranga u odnosu na otkrivenja koja je Bog davao preko proroka, jer je Isus uzvišeniji put otkrivenja. On je sam Bog, koji je stvorio nebo i zemlju i upravlja svemirom. Pavle nikad nije dovodio u pitanje Hristovo božanstvo. Po njemu, to je sve samo ne pretpostavka.

Takođe, za Pavla je Stari zavet bio Božja Reč. Isti Bog koji je govorio u prošlosti nastavlja da govori i u sadašnjosti. Stari zavet je prenosio istinsko poznanje Božje volje.

Međutim, njegovo potpunije značenje bilo je moguće shvatiti tek kada je Sin stigao na zemlju. U Pavlovom umu, otkrivenje Oca preko Sina pružilo je ključ za razumevanje prave širine Starog zaveta, baš kao što slika na kutiji slagalice pruža ključ za pronalaženje pravog mesta za svaki njen deo. Tako je Isus na svetlost dana izneo veliki deo Starog zaveta.

U međuvremenu, Isus je postao naš Predstavnik i Spasitelj. On je zauzeo naše mesto u borbi i pobedio zmiyu. Slično, u Jevrejima poslanici Isus je za vernike „Začetnik“ ili „Poglavar“ spasenja, i „preteča – Prvosveštenik“ (Jevrejima 2,10; Jevrejima 6,20). On se bori za nas i predstavlja nas. To takođe znači da ono što je učinio za Isusa, našeg Predstavnika, Otac želi da učini i za nas. Onaj koji je uzvisio Isusa i postavio Ga sebi s desne strane, želi da i mi sedimo sa Isusom na Njegovom prestolu (Otkrivenje 3,21). Poruka koju nam Bog šalje preko Isusa ne obuhvata samo ono što je Isus rekao, već i ono što je Otac učinio s Njim i preko Njega, a sve u našu sadašnju i večnu korist.

Razmislite šta znači to što je Isus – Bog – došao na ovu zemlju. Zašto bi ta istina trebalo da nam ulije tako mnogo nade?

ON JE ODSJAJ BOŽJE SLAVE

Pročitajte Jevrejima 1,2-4. Kojim nas pojednostima u vezi sa Isusom taj tekst uči?

U ovom odeljku usredsredićemo se na deo teksta koji glasi: „Koji budući sjajnost slave i obličje bića njegova...“ (Jevrejima 1,3).

Pročitajte sledeće tekstove: 2. Mojsijeva 24,16;17; Psalam 4,6; Psalam 36,9 i Psalam 89,15. Kako nam ti tekstovi pomažu da razumemo šta je Božja slava?

U Starom zavetu, Božja slava se odnosi na Njegovo vidljivo prisustvo među Njegovim narodom (2. Mojsijeva 16,7; 2. Mojsijeva 24,16.17; 3. Mojsijeva 9,23; 4. Mojsijeva 14,10). To prisustvo se često povezuje sa svetlošću ili sjajem.

Sveto pismo nas izveštava da je Isus svetlost koja je došla na ovaj svet da otkrije Božju slavu (Jevrejima 1,3; Jovan 1,6-9.14-18; 2. Korinćanima 4,6). Zamislite, na primer, kako je Isus izgledao prilikom preobraženja. „I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svjetlost“ (Matej 17,2).

Baš kao što se sunce ne može opaziti drugačije osim na osnovu odsjaja njegove svetlosti, tako se Bog spoznaje preko Isusa. Iz naše perspektive, to dvoje je jedno. Pošto je Božja slava sama po sebi svetlost, u biti i karakteru nema razlike između Boga i Isusa, kao što nema razlike između svetlosti i njenog sjaja.

Jevrejima poslanica takođe kaže da je Isus „obličje“ Očevog bića (Jevrejima 1,3). Poenta te metafore je da u biti – u suštini – postoji savršena podudarnost između Oca i Sina. Imajte na umu da ljudska bića nose Božji lik, ali ne i Njegovu suštinu (1. Mojsijeva 1,26). Sin, međutim, deli istu suštinu sa Ocem. Nije čudo što je Isus rekao: „Koji vidje mene, vidje oca“ (Jovan 14,9).

Zašto je tako sjajna vest to što nam Isus otkriva Očev karakter i Njegovu slavu? Šta nam Isus govori o tome kakav je Otac?

KROZ KOJEGA JE STVORIO SVEMIR

Jevrejima poslanica potvrđuje da je Bog stvorio svet „posredstvom“ ili „kroz“ Isusa, i da Isus održava svet svojom moćnom rečju.

Pročitajte sledeće tekstove: Isaija 44,24; Isaija 45,18 i Nemija 9,6. **Budući da je u Starom zavetu Gospod potvrdio da je „sam“ stvorio svet i da je On „jedini Bog“, kako možemo pomiriti te tvrdnje sa novozavetnim tvrdnjama o tome da je Bog stvorio univerzum „kroz“ Isusa (Jevrejima 1,2.3)?**

Neki misle da je Isus bio samo sredstvo pomoću kojeg je Bog stvarao. To nije moguće. Prvo, za Pavla, Isus je Gospod koji je stvorio svet. On nije bio tek pomagač. U stihu Jevrejima 1,10 čitamo da je Isus Gospod koji je stvorio nebo i zemlju, a osim toga, Pavle na Njega primenjuje i ono što se u tekstu Psalam 102,25-27 govori o Gospodu (Jahveu) kao Stvoritelju. Drugo, u tekstu Jevrejima 2,10 se kaže da je svemir stvoren „kroz“ ili „posredstvom“ Oca. (Potpuno isti izrazi koji se primenjuju na Isusa u tekstu Jevrejima 1,2.) Otac je stvarao, i Isus je stvarao (Jevrejima 1,2.10; Jevrejima 2,10). Između Oca i Sina postoji savršena usaglašenost u nameri i delovanju. To je deo tajne Trojstva. Isus je stvarao i Bog je stvarao, ali postoji samo jedan Stvoritelj, Bog – što navodi na zaključak da je Isus Bog.

U međuvremenu, stih Jevrejima 4,13 ukazuje na to da je Isus takođe i Sudija. Njegov autoritet da sudi i vlada proizlazi iz činjenice da je Bog sve stvorio i da On održava svemir (Isaija 44,24-28).

Tekstovi Jevrejima 1,3 i Kološanima 1,17 potvrđuju da Isus takođe održava svemir. To delo održavanja verovatno obuhvata misao o vođstvu ili upravljanju. Grčka reč pheron (održavanje, nošenje) koristi se da opiše vetar koji upravlja brodom (Dela 27,15.17) ili Boga koji vodi proroke (2. Petrova 1,21). Dakle, u jednom veoma realnom smislu, Isus nas nije samo stvorio, već nas i održava u životu. Svaki dah, svaki otkucaj srca, svaki trenutak našeg postojanja ima svoje ishodište u Njemu, Isusu – temelju svega stvorenog.

Potražite tekst Dela 17,28. Zapitajte se šta nam on govori o Isusu i Njegovoj sili. A onda razmislite šta znači to što je taj isti Isus umro na krstu zbog naših greha. Čemu nas ta istina uči u vezi sa karakterom našeg Gospoda koji je spreman na takvo samoodricanje?

DANAS TE RODIH

Tekst Jevrejima 1,5 beleži sledeće reči koje je Otac uputio Isusu: „Sin moj ti si, ja te danas rodih.“ Šta znači to da je Isus „rođen“, i kada se to dogodilo? Zar to ne pokazuje da je Bog na neki način stvorio Isusa u prošlosti, kao što mnogi veruju?

Pročitajte sledeće tekstove: Jevrejima 1,5; 2. Samuilova 7,12-14; Psalam 2,7 i Luka 1,31.32. Koje obećanje upućeno Davidu je Pavle primenio na Isusa u Jevrejima poslanici?

Isus je rođen u smislu da je bio postavljen ili „usvojen“ od Boga kao obećani vladar, sin Davidov. Pojam božanskog usvajanja vladara bio je uobičajen u grčko-rimskom svetu i na istoku. To je vladaru davalo legitimitet i moć nad zemljom.

Međutim, Bog je Davidu obećao da će njegov Sin biti pravi legitimni vladar naroda. On će Davidovog sina „usvojiti“ kao svog sopstvenog. Kroz taj proces, Car iz Davidove loze postaće Božji štićenik i Njegov naslednik. Zavet je ispunjen u Isusu kao Davidovom Sinu. Bog će pobediti Njegove neprijatelje i dati Mu narode u nasleđe (Psalam 89,27; Psalam 2,7.8).

Kao što čitamo u Rimljanima 1,3.4 i tekstu Dela 13,32.33, Isus je javno proglašen za Božjeg Sina. Isusovo krštenje i preobraženje bili su trenuci kada je Bog imenovao i proglasio Isusa za svog Sina (Matej 3,17; Matej 17,5).

Ipak, prema Novom zavetu, Isus je postao „Božji Sin u sili“ kada je vaskrsao i seo s desne strane Bogu. U tom trenutku Bog je ispunio svoje obećanje Davidu da će njegovog sina usvojiti kao svog sopstvenog, i da će Njegov presto nad narodima biti utvrđen zauvek (2. Samuilova 7,12-14).

Prema tome, Cezar (simbol Rima) nije bio legitimni „Božji sin“, vladar naroda. To je bio Isus Hristos. Isusovo „rođenje“ odnosilo se na početak Njegove vladavine nad narodima, a ne na početak Njegovog postojanja, jer je Isus postojao oduvek. Nije bilo vremena u kom Isus nije postojao, zato što je On Bog.

Zapravo, tekst Jevrejima 7,3 navodi da Isus nema „ni početka danima, ni svršetka životu“ (uporediti sa Jevrejima 13,8) jer je On večan. Dakle, ideja o Isusu kao Božjem „jedinorodnom Sinu“ ne odnosi se na prirodu Hrista kao božanstva, već na Njegovu ulogu u planu spasenja. Svojim utelovljenjem Hristos je ispunio sva zavetna obećanja.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Došavši na zemlju kao Božji Sin, Isus je ispunio nekoliko uloga istovremeno. Na prvom mestu, kao sveti Božji Sin, Isus je došao da nam otkrije Oca. Svojim postupcima i rečima, Isus nam je pokazao kakav je Otac zaista, i zašto Mu možemo verovati i biti poslušni.

Isus je takođe došao kao najavljeni Davidov, Avramov i Adamov sin, preko koga je Bog obećao da će pobediti neprijatelja i zavladati svetom. Dakle, Isus je došao da zauzme Adamovo mesto na čelu čovečanstva, i ispuni prvobitnu nameru koju je Bog imao za ljude (1. Mojsijeva 1,26-28; Psalam 8,3-8). Došao je da bude pravedni vladar kakvog je Bog oduvek želeo da ovaj svet ima.

„Reč koja je upućena Isusu na Jordanu: 'Ovo je Sin moj ljubazni koji je po mojoj volji' obuhvata ceo ljudski rod. Bog je progovorio Isusu kao našem Predstavniku. I pored svih naših grehova i slabosti, nismo odbačeni kao bezvredni. On 'nas oblagodati (prihvati) u ljubaznome' (Efescima 1,6). Slava koja je počivala na Hristu zaloga je Božje ljubavi prema nama... Svetlost koja je sa otvorenih kapija padala na Spasiteljevu glavu, padaće i na nas, dok se budemo molili za pomoć da odolimo iskušenju. Glas koji je govorio Isusu, kaže svakoj vernoj duši: 'Ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.'“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 113 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Saznali smo da nam bolje razumevanje Isusovih reči i postupaka pomaže da bolje razumemo i Boga Oca. Na koje načine bi bolje razumevanje Isusa trebalo da obogati naš odnos sa Bogom Ocem?
2. Saznali smo da Bog želi da razgovara s nama i da postupa prema nama isto onako kako je govorio sa Isusom i postupao prema Njemu. Šta nam to govori o načinu na koji bi mi trebalo da se odnosimo prema drugima?
3. Zadržite se u mislima na značaju Hristovog večnog božanstva. Šta se gubi ako verujemo da je Isus bio u nekom trenutku, na neki način, stvoreno biće, poput nas, ali je otišao na krst? Uporedite tu misao sa realnošću da je Hristos večni Bog i da je On lično otišao na krst. U čemu je velika razlika između te dve ideje?
4. Razgovarajte u razredu o davanju slave Bogu. Pročitajte Otkrivenje 14,7. U kom smislu je odavanje slave Bogu sastavni deo sadašnje istine i poruke tri anđela?

Subota, 15. januar

ISUS – NAŠ VERNI BRAT

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 3. Mojsijeva 25,25-27; Jevrejima 2,14-16; Jevrejima 11,24-26; 1. Korinćanima 15,50; Jevrejima 5,8.9; Jevrejima 12,1-4.

Tekst za pamćenje: „Budući pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smrću satre onoga koji ima državu smrti, to jest đavola“ (Jevrejima 2,14).

U prvom poglavlju Jevrejima poslanice o Isusu se govori kao o Božjem Sinu, vladaru nad anđelima, koji je „sjajnost slave i obličje bića njegovog“ (Jevrejima 1,3). U 2. poglavlju, Isus je Sin čovečiji, koji je učinjen malo manjim od anđela i koji je usvojio ljudsku prirodu sa svim njenim slabostima, čak do smrti (Jevrejima 2,7).

U 1. poglavlju Jevrejima poslanice Bog kaže o Isusu: „Sin moj ti si“ (Jevrejima 1,5). U 2. poglavlju, Isus govori o ljudskoj deci kao o svojoj „braći“ (Jevrejima 2,12).

U 1. poglavlju, Otac proglašava Sinovljevo božansko suverenitet (Jevrejima 1,8-12). U 2. poglavlju Sin potvrđuje svoju vernost Ocu (Jevrejima 2,13).

U 1. poglavlju, Isus je Gospod, Stvoritelj, Održavatelj i Suveren. U 2. poglavlju, Isus je ljudski Prvosveštenik, milostiv i veran.

Ukratko, opis Isusa kao vernog i milosrdnog brata prikazan je paralelno sa opisom Sina kao krajnje manifestacije večnog Boga Stvoritelja (Jevrejima 1,1-4).

4. Biblijska doktrina: od 15. do 21. januara

BRAT KAO ISKUPITELJ

Pročitajte tekst 3. Mojsijeva 25,25-27.47-49. Ko je mogao da iskupi osobu koja je zbog siromaštva izgubila svoje imanje ili slobodu?

Mojsijev zakon je predviđao da oni koji toliko osiromaše da su prinuđeni da prodaju svoju imovinu – ili čak sebe same – kako bi preživeli, tu svoju imovinu ili slobodu mogu da dobiju nazad svake pedesete, jubilarne godine. Jubilarna godina bila je „velika Subota“ tokom koje su se dugovi opraštali, imovina se vraćala, a robovi su proglašavani slobodnim.

Međutim, pedeset godina je dug period za čekanje. Zato je Mojsijev zakon takođe predviđao da najbliži srodnik može da plati preostali deo duga i tako iskupi svog rođaka mnogo ranije.

Najbliži rođak je takođe bio onaj koji je garantovao pravdu u slučaju ubistva. On je bio osvetnik krvi koji je trebalo da goni ubicu svog bližnjeg i da ga kazni (4. Mojsijeva 35,9-15).

Pročitajte Jevrejima 2,14-16. Kako smo Isus i mi opisani u tom tekstu?

Taj tekst opisuje nas kao robove đavola, a Isusa kao našeg Iskupitelja. Kad je Adam zgrešio, ljudska bića su pala pod vlast sotone. Kao rezultat toga, mi nemamo snage da se odupremo grehu (Rimljanima 7,14-24). Što je još gore, naš prestup zahteva smrtnu kaznu, koju ne možemo drugačije da platimo (Rimljanima 6,23). Dakle, naša situacija je naizgled beznadežna.

Međutim, Isus je usvojio našu ljudsku prirodu i postao telo i krv poput nas. On je postao naš najbliži rođak i iskupio nas. Nije se stideo da nas nazove „braćom“ (Jevrejima 2,11).

Paradoksalno, time što je uzeo našu prirodu i iskupio nas, Isus je otkrio i svoju božansku prirodu. U Starom zavetu, pravi iskupitelj Izraela, njihov najbliži rođak, zapravo je Jahve (na primer: Psalam 19,14; Isaija 41,14; Isaija 43,14; Isaija 44,22; Jeremija 31,11; Osija 13,14).

Kako možete naučiti da dublje iskusite tu realnost bliskosti sa Hristom? Zašto je to iskustvo toliko važno za vašu veru?

NE STIDI SE DA IH NAZOVE BRAČOM

Prema Jevrejima poslanici, Isus se ne stidi da nas nazove svojom braćom (Jevrejima 2,11). I pored toga što je jedno sa Bogom, Isus nas je prigrlio kao deo svoje porodice. Ta solidarnost je u potpunosti suprotnosti sa javnim sramoćenjem koje su čitaoci Jevrejima poslanice trpeli u svojim zajednicama (Jevrejima 10,33).

Pročitajte Jevrejima 11,24-26. U kom smislu su Mojsijeve odluke bile primer onoga što je Isus učinio za nas?

Da li ste ikad razmišljali šta je za Mojsija značilo to što se zvao „sin kćeri faraonove“? On je bio uticajan čovek u najmoćnijem carstvu tog vremena. Prošao je najvišu civilnu i vojnu obuku i postao izuzetna ličnost. Stefan kaže da je Mojsije bio „silan u riječima i u djelima“ (Dela 7,22). Elen G. Vajt takođe kaže da je bio „miljenik svih egipatskih četa“ i da je faraon „odlučio da svog usvojenog unuka proglasi naslednikom prestola“ (videti Stvaranje, patrijarsi i proroci, str. 245 /original/). Ipak, Mojsije je napustio sve te privilegije i odlučio da se poistoveti sa Izraelcima, narodom robova bez obrazovanja i moći.

Pročitajte sledeće tekstove: Matej 10,32.33; 2. Timotiju 1,8.12 i Jevrejima 13,12-15. Šta Bog traži od nas?

To je bio deo problema među prvim čitaocima Jevrejima poslanice. Pošto su pretrpeli progon i odbacivanje, mnogi od njih su počeli da se stide Isusa. Neki su bili u opasnosti da svojim postupcima „raspinju i ruže“ Isusa umesto da Ga proslavljaju (Jevrejima 6,6). Zato Pavle neprestano poziva svoje slušaocce da se „tvrdo drže“ „priznanja“ svoje vere (Jevrejima 4,14; Jevrejima 10,23).

Bog želi da Isusa priznamo za svog Boga i brata. Kao Iskupitelj, Isus je otplatio naš dug. Kao brat, pokazao nam je na koji način treba da živimo da bismo bili „jednaki obličju Sina njegovog, da bi on bio prvorođeni među mnogom braćom“ (Rimljanima 8,29).

Razmislite na trenutak o odluci koju je Isus morao da donese da bi nas prigrlio kao „braću i sestre“. Zašto se onim što je učinio Isus ponizio mnogo više nego Mojsije, i čemu nas to uči u vezi sa Božjom ljubavlju prema nama?

TELO I KRV POPUT NAS

Jevrejima poslanica tvrdi da je Isus preuzeo našu ljudsku prirodu kako bi mogao da nas predstavlja i da umre za nas (Jevrejima 2,9.14-16; Jevrejima 10,5-10). To je temelj plana spasenja i naša jedina nada za večni život.

Pročitajte sledeće tekstove: Matej 16,17; Galatima 1,16; 1. Korinćanima 15,50 i Efescima 6,12. Sa kojim nedostacima ljudske prirode ti tekstovi povezuju izraz „telo i krv“?

Izraz „telo i krv“ naglašava krhkost ljudske prirode, njenu slabost (Efescima 6,12), nesposobnost razumevanja (Matej 16,17; Galatima 1,16) i podložnost smrti (1. Korinćanima 15,50). Jevrejima poslanica navodi da je Isus bio poput svoje braće „u svemu“ (Jevrejima 2,17). Taj izraz podrazumeva da je On u potpunosti postao čovek. Isus nije jednostavno „izgledao“ ili „delovao“ kao čovek. On je stvarno bio čovek – odista jedan od nas.

Međutim, Jevrejima poslanica takođe navodi da se Isus razlikovao od nas u pogledu greha. Prvo, Isus nije počinio nikakav greh (Jevrejima 4,15). Drugo, Isus je i u svojoj ljudskoj prirodi bio „svet, bezazlen, čist, odvojen od grješnika“ (Jevrejima 7,26). Mi smo svi zgrešili i svi imamo sklonosti ka zlu. Naše robovanje grehu začinje se duboko unutar našeg bića. Čovek je „tjelesan, prodan pod grijeh“ (Rimljanima 7,14; videti takođe Rimljanima 7,15-20). Ponos i druge grešne pobude često kvare čak i naša najbolja dela. Isusova priroda, međutim, nije bila iskvarena grehom. Tako je moralo da bude. Jer, da je Isus bio, poput nas, „tjelesan, prodan pod grijeh“, i Njemu bi trebao Spasitelj. Ali, umesto toga, Isus je došao kao Spasitelj i prineo sebe „bez krivice“ Bogu kao žrtvu za nas (Jevrejima 7,26-28; Jevrejima 9,14).

Zatim je srušio moć đavola umirući kao bezgrešna žrtva za naše grehe, čime nam je omogućio oproštenje i pomirenje sa Bogom (Jevrejima 2,14-17). Isus je takođe slomio i moć greha tako što nam je dao silu da živimo pravednim životom, ispunjavajući novozavetno obećanje da će napisati zakon na našem srcu (Jevrejima 8,10). Dakle, Isus je pobedio neprijatelja i uspešno nas oslobodio, tako da sada možemo da „služimo Bogu“ (Jevrejima 9,14). A do potpunog uništenja sotone doći će na konačnom sudu (Otkrivenje 20,1-3.10).

Zašto se tako mnogo nas, i pored toga što imamo obećanje o pobedi kroz Isusa, još uvek bori sa grehom? U čemu grešimo, i što je još važnije, kako možemo početi da živimo u skladu sa visokim zvanjem koje imamo u Hristu?

USAVRŠEN KROZ STRADANJE

Pročitajte Jevrejima 2,10.17.18 i Jevrejima 5,8.9. Kakva je bila svrha stradanja u Isusovom životu?

Apostol Pavle kaže da je Bog Isusa učinio „savršenim kroz stradanje“. To je neočekivan izraz. Jer, za Isusa je rečeno da je „sjajnost slave i obličje bića“ Božjega (Jevrejima 1,3), da je bezgrešan, bezazlen, neokaljan i svet (Jevrejima 4,15; Jevrejima 7,26-28; Jevrejima 9,14; Jevrejima 10,5-10). Isus nije morao da prevazilazi bilo kakvu moralnu ili etičku nesavršenost. On je bio savršen i u moralnom i etičkom smislu.

Pa ipak, Jevrejima poslanica navodi da je Isus prošao kroz proces „usavršavanja“, što Mu je omogućilo da nas spase. Isus je bio usavršen u smislu da se osposobio da bude naš Spasitelj.

1. Isus je bio „usavršen“ kroz patnje kako bi postao Poglavar našeg spasenja (Jevrejima 2,10). On je morao da umre kao žrtva na krstu, kako bi Otac imao zakonsko pravo da nas spase. Isus je bio savršen žrtveni prinos – jedini takav. Kao Bog, Isus je mogao da nam sudi, ali, zahvaljujući svojoj žrtvi, On takođe može i da nas spase.
2. Isus se kroz patnju naučio poslušnosti (Jevrejima 5,8). Poslušnost je bila neophodna iz dva razloga. Prvo, poslušnost je Njegovu žrtvu učinila prihvatljivom (Jevrejima 9,14; Jevrejima 10,5-10). Drugo, stradanje Mu je omogućilo da postane naš primer (Jevrejima 5,9). Isus se „naučio“ poslušnosti jer je nikada ranije nije iskusio. Kome je On, kao Bog, morao da bude poslušan? Njega su slušali kao večnog Sina, koji je jedno s Bogom i Vlada svemira. Prema tome, Isus nije napredovao od neposlušnosti do poslušnosti, već od suvereniteta i vladavine do pokornosti i poslušnosti. Uzvišeni Božiji Sin postao je poslušni Sin čovečiji.
3. To što je trpeo iskušenja i pobeđivao ih, osposobilo je Isusa da bude milosrdni i verni Prvosveštenik (Jevrejima 2,17.18). Međutim, stradanje nije Isusa učinilo milosrdnijim. Naprotiv, On je, na prvom mestu, zbog svog milosrđa dobrovoljno pristao da umre na krstu kako bi nas spasio (Jevrejima 10,5-10; uporediti sa Rimljanima 5,7.8). Ipak, kroz patnje je stvarnost Isusove bratske ljubavi u pravom smislu izražena i otkrivena.

Ako je bezgrešni Isus stradao, sigurno je da ćemo i mi, kao grešnici, stradavati. Kako možemo naučiti da podnosimo životne tragedije, dok istovremeno nalazimo nadu i sigurnost u Gospodu, koji nam je svoju ljubav otkrio tako silno i na tako mnogo načina?

BRAT KAO UZOR

Još jedan razlog što je Isus usvojio našu ljudsku prirodu i živeo među nama je da bi mogao da nam bude uzor, jedini koji je bio u stanju da nam primerom pokaže kakav je način života ispravan pred Bogom.

Pročitajte Jevrejima 12,1-4. Kako bi, prema apostolu Pavlu, trebalo da trčimo trku hrišćanskog života?

U ovom tekstu Isus se nalazi na vrhu dugačkog niza ličnosti koje apostol navodi kao uzor vere. Isus se tu naziva „načelnikom“ i „usavršiteljem“ naše vere. Grčka reč arhegos („osnivač“) takođe se može prevesti i kao „pionir“. Isus je pionir – predvodnik trke u smislu da On trči ispred vernika. U stvari, u Jevrejima 6,20 Isus je nazvan našim „pretečom“ ili „poglavarom“. Reč „usavršitelj“ upućuje na misao da je Isus veru u Boga pokazao u najčistijem mogućem obliku. Taj tekst uči da je Isus prvi koji je uspešno trčao našu trku, ali i da je On taj koji je usavršio veštinu življenja od vere.

Tekst Jevrejima 2,13 glasi: „I opet: ja ću se u njega uzdati. I opet: evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog.“ Isus tu tvrdi da će se On pouzdati u Boga. Taj navod je aluzija na tekst Isaija 8,17.18.

Isaija je te reči izgovorio suočen sa strašnom pretnjom od invazije Severnog Izraela i Sirije (Isaija 7,1.2). Prorkova vera bila je u primetnoj suprotnosti sa nedostatkom vere cara Ahaza (2. O carevima 16,5-18). Bog je podsticao Ahaza da se pouzda u Njega i da zatraži znak da će ga On izbaviti (Isaija 7,1-11). Kao Davidovom sinu, Bog je već obećao Ahazu da će ga zaštititi poput vlastitog sina. A sada mu je milostivo nudio da to obećanje potvrdi znakom. Ahaz je, međutim, odbio da zatraži znak i umesto toga je poslao glasnike kod asirskog cara Telgat-Felnasara, rekavši: „Ja sam tvoj podanik i sin“ (2. O carevima 16,7, NSP). Kako je to tužno! Ahaz je više voleo da bude „sin“ Telgat-Felnasara nego Božji sin.

Isus se, međutim, pouzdao u Boga i obećanje da će Mu On položiti neprijatelje pod noge (Jevrejima 1,13; Jevrejima 10,12.13). Bog je i nama dao isto obećanje, i trebalo bi da Mu verujemo, baš kao Isus (Rimljanima 16,20).

Kako možemo naučiti da se uzdamo u Boga, ali tako što ćemo svakodnevno donositi odluke koje potvrđuju to pouzdanje? Koji je sledeći važan izbor koji treba da napravite i kako možete biti sigurni da on otkriva vaše poverenje u Boga?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Tekst Jevrejima 2,13 sadrži reči koje Isus upućuje Ocu govoreći o svojoj braći: „Evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog“ (Jevrejima 2,13). Patrik Grej sugerise da je Isus tu opisan kao čuvar svoje braće. U okviru rimskog prava bilo je predviđeno da nakon očeve smrti „učitelj, često stariji brat, postaje odgovoran za brigu o maloletnoj deci i njihovom nasleđu sve do njihovog punoletstva, čime je naglašena prirodna dužnost starijeg brata da preuzme brigu o svojoj mlađoj braći i sestrama.“ – Godly Fear: The Epistle to the Hebrews and Greco-Roman Critiques of Superstition [Atlanta: Society of Biblical Literature, 2003], p. 126. To objašnjava zašto nas Jevrejima poslanica naziva Isusovom braćom i sestrama, kao i Njegovom decom. Kao naš stariji Brat, Isus je istovremeno i naš učitelj, staratelj i zaštitnik.

„Hristos je došao na zemlju, uzeo ljudsku prirodu i postao čovekov predstavnik, da bi u sukobu sa sotonom pokazao da čovek, takav kakvog ga je Bog stvorio, kada je povezan sa Ocem i Sinom, može poslušati svaki božanski zahtev.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 253.

„U svome životu i poukama, Hristos je dao savršen primer nesebične službe koja ima svoje poreklo u Bogu. Bog ne živi za sebe. Stvaranjem sveta i održavanjem onoga što je stvorio, On neprekidno služi drugima. 'On zapoveda svome Suncu, te obasjava i zle i dobre i daje dažd pravednima i nepravednima.' (Matej 5,45) Bog je ovaj ideal služenja poverio svome Sinu. Isusu je bilo dato da stoji na čelu ljudskog roda, da bi svojim primerom mogao da pouči šta znači služiti.“ – Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 649 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Jevrejima poslanica govori o tome da nam je Isus postao brat kako bi nas spasao. Razmislite šta to znači u smislu onoga što je Bog učinio da bi nas spasao. Zašto bi, dakle, okretanje leđa toj neverovatnoj istini bila tako tragična greška?
2. Zašto je za nas važno to što Isus nije po rođenju „prodan pod grijeh“ kao što smo mi (Rimljanima 7,14)? Razmislite o Mojsiju i o tome zašto je za Izraelce bilo važno to što on nije bio rob poput njih. Kako nam priča o Mojsiju, u malom, pomaže da razumemo šta je Isus učinio za nas?
3. Zadržite se više na razmišljanju o ulozi patnje u našem životu. Zašto ne bismo smeli da pomislimo kako je patnja sama po sebi dobra, i pored toga što iz nje ponekad može proizaći nešto dobro?

ISUS – ONAJ KOJI DAJE SPOKOJ

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 15,13-21; Jevrejima 3,12-19; Jevrejima 4,6-11; Jevrejima 4,1.3.5.10; 5. Mojsijeva 5,12-15; Jevrejima 4,8-11.

Tekst za pamćenje: „Daklem je ostavljeno još počivanje narodu Božijemu“ (Jevrejima 4,9).

Prvo i drugo poglavlje Jevrejima poslanice usredsređuju se na ustoličenje Isusa kao vladara i oslobodioca Božjeg naroda. Treće i četvrto poglavlje predstavljaju Ga kao onoga koji će nam pružiti spokoj. Takav razvoj narativa ima smisla kad se setimo da je zavet sa Davidom predviđao da će Bog obećanom caru i njegovom narodu dati „smirenje“ – odmor od njihovih neprijatelja (2. Samuilova 7,10.11). Taj odmor je moguć sada kad Isus sedi s desne strane Bogu.

Jevrejima poslanica opisuje taj odmor kao spokoj koji pripada Bogu ali i kao subotno počivanje (Jevrejima 4, 1-11). Bog je taj spokoj, koji je pripadao Njemu, pružio Adamu i Evi. Prva Subota bila je doživljaj savršenstva sa Onim ko je to savršenstvo omogućio. Bog obećava i subotni odmor jer istinsko svetkovanje Subote utelovljuje obećanje da će Bog do savršenstvo i obnoviti.

Kad svetkujemo Subotu, mi se sećamo kako se Bog savršeno postarao za naše potrebe prilikom stvaranja ovog sveta i njegovog otkupljenja na krstu. Međutim, istinsko svetkovanje Subote, osim što nas, kao prvo i najvažnije, upućuje natrag na Stvaranje, nudi, u ovom nesavršenom svetu, predokus budućnosti koju je Bog obećao.

ZEMLJA KAO MESTO ODMORA

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 15,13-21. Šta je Bog obećao Avramu?

Kad je izbavio Izrael iz ropstva u Egiptu, Božja namera bila je da ih dovede u zemlju Hanan, gde će biti slobodni, da Mu služe i žive u poslušnosti Njemu (2. Mojsijeva 33,14; Isus Navin 1,13), što je uključivalo i subotni odmor koji je faraon zabranjivao. Hananska zemlja bila je nasledstvo obećano njihovom ocu Avramu, zato što je poslušao Božji glas i napustio svoju postojbinu kako bi otišao u Obećanu zemlju (1. Mojsijeva 11, 31-12,4).

Božji cilj tom prilikom nije bio da oni jednostavno zaposednu određenu zemlju. Bog ih je zapravo dovodio k sebi (2. Mojsijeva 19,4). Želeo je da oni žive u zemlji u kojoj će moći da uživaju u prisnom odnosu s Njim, bez ikakvih smetnji, a takođe i da svedoče svetu o tome ko je pravi Bog, i šta je On pružio svom narodu. Poput Subote stvaranja, zemlja Hanan bila je samo okvir koji je narodu omogućio blizak odnos sa njihovim Iskupiteljem i uživanje u Njegovoj dobroti.

U tekstu 5. Mojsijeva 12,1-14, Gospod kaže narodu da će pravi odmor naći ne onda kad uđu u zemlju, već kad je očiste od idolopoklonstva. Nakon toga, Bog će njima, Izabranima, pokazati mesto na kom će boraviti među njima.

Pročitajte tekstove 2. Mojsijeva 20,8-11 i 5. Mojsijeva 5,12-15. Koja dva događaja subotni odmor obeležava i na koji način su oni povezani?

Bog je Subotu stvaranja povezao sa oslobođenjem iz Egipta. Naložio je Izraelu da svetkuje Subotu kao spomen na stvaranje i izbavljenje iz Egipta. Tako su stvaranje i spasenje sadržani u zapovesti o Suboti. Kao što nismo sami sebe stvorili, tako ne možemo sami sebe ni da spasemo. To je delo koje samo Bog može da izvrši, a mi odmaranjem priznajemo da zavisimo od Njega ne samo za svoje postojanje, već i za spasenje. Držanje Subote je moćan izraz spasenja verom.

Kako bi svetkovanje Subote moglo da nam pomogne da postanemo svesni svoje potpune zavisnosti od Boga, ne samo u pogledu našeg postojanja, već i spasenja?

ZBOG NEVEROVANJA

Pročitajte Jevrejima 3,12-19. Zašto Izrael nije mogao da uđe u obećani spokoj?

Žalosno je što oni koji su bili izbavljeni iz Egipta nisu uspeli da uđu u spokoj koji im je Bog obećao. Kad su stigli u Kadis-Varniju, na samoj granici Obećane zemlje, Izraelcima je nedostajalo vere koja im je bila potrebna. Trinaesto i četrnaesto poglavlje 4. Mojsijeve govore o tome kako su uhode donele narodu Izraela „zao glas o zemlji koju uhodiše“ (4. Mojsijeva 13,33). Oni su, doduše, potvrdili da je zemlja dobra, ali su upozorili i na to da su stanovnici jaki, da su im gradovi utvrđeni, i da neće biti u stanju da ih osvoje.

Halev i Isus Navin su se složili s tim da je zemlja dobra, a nisu ni osporavali činjenicu da su tamošnji ljudi jaki i da su im gradovi utvrđeni. Ali su napominjali i to da je Bog sa njima i da će ih On uvesti u tu zemlju (4. Mojsijeva 14,7-9). Pa ipak, ljudi koji su posmatrali kako je Bog uništio Egipat sa deset zala (2. Mojsijeva 7-12), kako je zatro faraonovu vojsku u Crvenom moru (2. Mojsijeva 14), kako im je obezbeđivao hleb sa neba (2. Mojsijeva 16) i vodu iz stene (2. Mojsijeva 17), i otkrivao svoje stalno prisustvo u vidu oblaka koji ih je predvodio (2. Mojsijeva 40,36-38) – ti isti ljudi su sada propustili da se pouzdaju u Njega. Tragičnom ironijom, generacija koja je videla tako moćne prikaze Božje sile postala je simbol neverovanja (Nemija 9,15-17; Psalam 106,24-26; 1. Korinćanima 10, 5-10).

Bog svojoj deci obećava darove koji su van ljudskog domašaja. To i jeste razlog što su oni zasnovani na blagodati i dostupni samo kroz veru. A u vezi sa obećanjem koje je Izrael primio, stih Jevrejima 4,2 objašnjava da im „ne pomože riječ koju čuše, jer ne vjerovali su oni koji čuše“.

Izrael je putovao do granica obećane zemlje kao narod. Međutim, kada su se suočili sa suprotstavljenim izveštajima, ljudi su se poistovetili sa onima kojima je nedostajalo vere. Vera je zarazna, kao i njen nedostatak. Zato Jevrejima poslanica opominje svoje čitaoce da „utješavaju“ jedni druge (Jevrejima 3,13), da se međusobno podstiču „na ljubav i dobra djela“ (Jevrejima 10,24), i vode računa o tome „da ko ne ostane bez blagodati Božije“ (Jevrejima 12,15).

Na koje načine možete doprineti izgradnji vere ostalih vernika? Kako se možete utvrditi u tome da nikad ne govorite i ne činite nešto što bi moglo oslabiti veru drugih?

DANAS, AKO GLAS NJEGOV ČUJETE...

Pročitajte tekst Jevrejima 4,4-8. Koje je značenje ulaženja u spokoj „danas“, i u kakvoj je to vezi sa svetkovanjem Subote?

Neverovanje je sprečilo pustinjsku generaciju da doživi odmor koji je Bog obećao, ali On je nastavio da opominje svoj narod da ne otvrdne srcem i da uđe u Njegov spokoj. Pavle više puta ponavlja da je Božje obećanje „ostavljeno“ (Jevrejima 4,1.6.9). On koristi grčke glagole katalaipo i apoleipo, naglašavajući da obećanje o ulasku u Njegov (Božji) spokoj i dalje važi. Činjenica da se poziv za ulazak u taj spokoj ponovio u Davidovo vreme (Jevrejima 4,6.7, sa osvrtom na Psalam 95) podrazumeva da obećanje još uvek nije u potpunosti ispunjeno i da se još uvek možemo pozivati na njega. Zapravo, Pavle sugerise da nam je doživljaj istinskog subotnog počivanja omogućen još od vremena Stvaranja (Jevrejima 4,3.4).

Bog i nas „danas“ poziva da uđemo u Njegov spokoj. „Danas“ je ključni pojam u celom Svetom pismu. Prilikom obnavljanja zaveta Izraela sa Bogom na granicama Obećane zemlje, Mojsije je posebno naglasio važnost pojma „danas“ (5. Mojsijeva 5,3; uporediti sa tekstovima: 5. Mojsijeva 4,8; 5. Mojsijeva 6,6, itd.). Bio je to trenutak za razmišljanje kako bi spoznali Božju vernost (5. Mojsijeva 11,2-7), i trenutak za donošenje odluke da Mu budu poslušni (5. Mojsijeva 5,1-3). Slično tome, Isus Navin upućuje poziv narodu svog vremena: „Izaberite sebi danas kome ćete služiti“ (Isus Navin 24,15).

Na isti način, „danas“ je i za nas vreme odluke, vreme mogućnosti, ali i opasnosti, kao što je to oduvek bilo za Božji narod (videti 2. Korinćanima 6,2). Izraz „danas“ se pet puta pojavljuje u 3. i 4. poglavlju Jevrejima poslanice. Njime se naglašava koliko je važno poslušati Božji glas (Jevrejima 3,7.15; 4,7), jer propuštanje da slušamo Boga i verujemo Njegovoj reči dovodi do nepokornosti i otvrdnuća srca. To može čak i da odloži naš ulazak u nebeski Hanan, baš kao što je pustinjsku generaciju sprečilo da uđe u ovozemaljski.

Ali Isus je pobedio naše neprijatelje (Jevrejima 2,14-16) i uspostavio novi zavet (Jevrejima 8-10), tako da možemo „slobodno“ da stupimo u Božje prisustvo (Jevrejima 4,14-16). Dakle, poziv koji nam je upućen „danas“ predstavlja poziv na priznanje činjenice da nam je Bog veran i da nam je pružio sve razloge da Njegovu ponudu prihvatimo odmah, bez odlaganja.

Koje duhovne odluke morate doneti „danas“, umesto da ih odlažete za neko drugo vreme? Koja ste iskustva imali u prošlosti u vezi sa odlaganjem nečega za šta ste znali da je Bog hteo da učinite odmah?

ULAŽENJE U NJEGOV SPOKOJ

Pročitajte Jevrejima 3,11 i Jevrejima 4,1.3.5.10. **Kako Bog opisuje odmor u koji nas poziva da uđemo?**

I zapovest o Suboti u tekstu 2. Mojsijeva 20,8-11 i njeno ponavljanje od strane Mojsija u tekstu 5. Mojsijeva 5,12-15 pozivaju nas da se sećamo šta je Bog učinio za nas. Kao što smo videli, ono što je Bog napisao na kamenim pločama upućuje nas na dovršenje Njegovog dela Stvaranja (2. Mojsijeva 31,18; 34,28). U 5. Mojsijevoj Izraelu je naloženo da drži Subotu imajući u vidu Božje dovršeno delo izbavljenja iz egipatskog ropstva. Izlazak iz Egipta upućivao je unapred na delo izbavljenja od greha koje je Hristos ostvario na krstu kad je rekao: „Svrši se!“ (Jovan 19,30). Tako je Subota dvostruko blagoslovena, i zapravo je posebno značajna za hrišćane.

Pročitajte Jevrejima 4,9-11.16. **Šta smo mi pozvani da činimo?**

Subotni odmor slavi činjenicu da je Bog dovršio svoje delo stvaranja (1. Mojsijeva 2,1-3; 2. Mojsijeva 20,8-11) ili iskupljenja (5. Mojsijeva 5,12-15). Slično tome, Isusovim ustoličenjem u nebeskom hramu proslavljeno je to što je On dovršio prinošenje savršene žrtve za naše spasenje (Jevrejima 10,12-14).

Zapazite, Bog se odmorio tek kada je obezbedio naše blagostanje. Prilikom Stvaranja, Bog je počinio kada je dovršio stvaranje sveta. Kasnije, Bog je počivao u hramu, ali tek nakon što je osvajanje zemlje koju je obećao Avramu bilo dovršeno Davidovim pobedama, a Izrael živeo „bez straha“ (1. O carevima 4,21-25; uporedi sa tekstovima: 2. Mojsijeva 15,18-21; 5. Mojsijeva 11,24; 2. Samuilova 8,1-14). Bog je sebi saziđao kuću tek nakon što su car i narod imali kuće za sebe.

Kako možemo već sada ući u Njegov počinak? Odnosno, kako možemo verom počivati u sigurnosti spasenja koju imamo u Hristu, a ne u sebi samima?

PREDUKUS NOVOG STVARANJA

Uporedite sledeće tekstove: 2. Mojsijeva 20,8-11; 5. Mojsijeva 5,12-15 i Jevrejima 4,8-11. Koje razlike zapažate u njima u pogledu značenja subotnog odmora?

Kao što smo već videli, ovi tekstovi u 2. Mojsijevoj i 5. Mojsijevoj pozivaju nas da se osvrnemo na prošlost. Podstiču nas da se odmaramo Subotom kako bismo proslavljali Božja dostignuća ostvarena prilikom stvaranja i iskupljenja. Međutim, tekst Jevrejima 4,9-11 nas upućuje na budućnost. Govori nam da je Bog pripremio subotni odmor koji je u budućnosti. Predlaže novu dimenziju svetkovanja Subote. Subotni odmor nije samo podsećanje na Božje pobeде u prošlosti, već i proslavljanje Božjih obećanja za budućnost.

Ta buduća dimenzija svetkovanja Subote oduvek je bila prisutna, ali je često zanemarivana. Nakon pada, ona je podrazumevala obećanje da će Bog jednog dana, preko Mesije, vratiti stvorenom svetu njegovu prvobitnu slavu. Bog nam je zapovedio da Njegovo delo spasenja slavimo držanjem Subote, jer Subota upućuje na vrhunac spasenja koji se ogleda u novom stvaranju. Svetkovanje Subote je iščekivanje neba u ovom nesavršenom svetu.

U jevrejskoj tradiciji, to je oduvek bilo jasno. „Život Adama i Eve“, starozavetni pseudoepigraf, delo nastalo između 100. godine pre n.e. i 200. n. e., na 18. str. navodi: „Sedmi dan je znak vaskrsenja, odmor dolazećeg doba“ („Life of Adam and Eve“, The Old Testament Pseudepigrapha, by James H. Charlesworth, p. 18). Drugi drevni jevrejski izvor navodi: „Dolazeće doba je 'dan koji u potpunosti predstavlja subotni počinak za večnost'“ – Jacob Neusner, The Mishnah, a New Translation (New Haven: Yale University Press, 1988), p. 873. U delu rabina Akive, prema jednom kasnijem izvoru, navodi se sledeće: „Izrael je rekao pred Svetim i Blagoslovenim: 'Gospodaru sveta, ako poštujemo zapovesti, kakvu ćemo nagradu primiti?' Odgovorio im je: 'Budući svet.' Tada su Mu rekli: 'Pokaži nam kako će on izgledati.' I pokazao im je Subotu.“ – Theodore Friedman, „The Sabbath Anticipation of Redemption,“ Judaism: A Quarterly Journal, vol. 16, pp. 443, 444.

Subota je vreme za slavlje, radost i zahvalnost. Kada svetkujemo Subotu, pokazujemo da verujemo u Božja obećanja, da prihvatamo Njegov blagodatni dar. Subota je oličenje žive, aktivne vere. A što se dela tiče, svetkovanje Subote je verovatno najpotpuniji izraz našeg uverenja da smo spaseni blagodaću kroz veru u Njega.

Kako možete naučiti da svetkujete Subotu na način koji zaista odražava naše poimanje spasenja verom mimo dela zakona? Kako to da odmaranje subotom predstavlja izraz spasenja blagodaću?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Veoma je značajno to što Pavle u Jevrejima poslanici koristi subotni odmor, a ne nedelju, kao simbol spasenja blagodaću koju nam Bog nudi. Pominjanje subotnog odmora na taj način podrazumeva da su vernici negovali i poštovali Subotu. Međutim, od drugog veka naše ere nalazimo dokaze o ključnoj promeni unutar crkve. Na svetkovanje Subote nije se više gledalo kao na simbol spasenja, već kao na simbol odanosti judaizmu i starom zavetu, što je trebalo izbegavati. Držanje subote počelo je da se izjednačuje sa „judaiziranjem“. Na primer, Ignacije Antiohijski (oko 110. godine) je primetio: „Oni koji su živeli po starom poretku našli su novu nadu. Oni više ne svetkuju Subotu nego dan Gospodnji – dan kada je naš život vaskrsao sa Hristom. – Jacques B. Doukhan, *Israel and the Church: Two Voices for the Same God*, p. 42. Slično tome, Markion je svojim sledbenicima naložio da subotom poste, kao znak odbacivanja Jevreja i njihovog Boga, a Viktorin nije hteo da izgleda kao da on „poštuje jevrejsku Subotu“ (Videti: *Israel and the Church*, pp. 41–45). To što je na svetkovanje Subote prestalo da se gleda kao na simbol spasenja blagodaću, dovelo je do zamiranja tog običaja u hrišćanskoj crkvi.

„Subota je znak Hristove moći da nas učini svetima. I ona je data svima koje Hristos posvećuje. Kao znak Njegove posvećujuće sile, Subota je data svima koji kroz Hrista postaju deo Božjeg Izraela...

Subota ih upućuje na dela stvaranja kao na dokaz Njegove silne moći iskupljenja. Mada priziva u sećanje izgubljeni edemski mir, ona govori o miru obnovljenom preko Spasitelja. I svako delo u prirodi ponavlja Njegov poziv: 'Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti' (Matej 11,28).“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 288, 289 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kakav odnos postoji između svetkovanja Subote i opravdanja verom?
2. Kakva je razlika između pravog i legalističkog svetkovanja Subote? Kako možemo ne samo znati, već i iskusiti tu razliku u sopstvenom svetkovanju Subote?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 5,1-10; 1. Mojsijeva 14,18-20; 1. Petrova 2,9; Jevrejima 7,1-3; Jevrejima 7,11-16.22.26.

Tekst za pamćenje: „Jer takav nama trebaše poglavar sveštencički: svet, bezazlen, čist, odvojen od grješnika, i koji je bio više nebesa“ (Jevrejima 7,26).

Jaz koji je postojao između Boga i nas bio je izazvan grehom. Bio je to složen problem jer je greh podrazumevao i iskvarenost naše prirode. Bog je svet i greh ne može da postoji u Njegovoj prisutnosti, tako da nas je vlastita iskvarena priroda odvojila od Boga, baš kao što se dva magneta, kad su pogrešno orijentisana, odbijaju. Osim toga, iskvarena ljudska priroda onemogućila nam je da poštujemo Božji zakon. Greh takođe povlači za sobom i nerazumevanje. Ljudska bića su izgubila iz vida Božju ljubav i milost, i počela da gledaju na Njega kao na gnevnog i zahtevnog.

Ove sedmice proučavaćemo nešto neverovatno što su Otac i Sin učinili kako bi premostili taj jaz. Tekst Jevrejima 5-7 pruža temeljan pregled Isusove sveštencičke uloge. Autor analizira njeno poreklo i svrhu (Jevrejima 5,1-10), a zatim podstiče čitaoce da je ne zanemaruju (Jevrejima 5,11-6,8), već da se čvrsto drže nade koju im ona pruža (Jevrejima 6,9-20). On takođe objašnjava obeležja Njegove sveštencičke službe (Jevrejima 7,1-10), i implikacije koje ona ima na Božji odnos prema vernicima (Jevrejima 7,11-28). Ove sedmice posebno ćemo se usredsrediti na tekstove Jevrejima 5,1-10 i Jevrejima 7,1-28.

SVEŠTENIK U KORIST LJUDSKIH BIĆA

Pročitajte Jevrejima 5,1-10. Koja je uloga sveštenstva i kako, prema tom tekstu, Isus ispunjava tu ulogu?

Osnovna svrha levitskog sveštenstva bila je posredovanje između grešnih ljudi i Boga. Sveštenike je Bog postavljao da bi služili u korist ljudi. Zato je trebalo da oni budu milostivi i puni razumevanja za ljudske slabosti.

U Jevrejima 5,5-10, Pavle pokazuje da Isus savršeno ispunjava tu ulogu: Bog Ga je postavio (Jevrejima 5,5,6), a osim toga, Isus nas razume, jer je i On postradao (Jevrejima 5,7,8).

Međutim, ima i nekih važnih razlika. Isus nije bio izabran između ljudi (Jevrejima 5,1), već je On sam usvojio ljudsku prirodu da bi, između ostalog, služio kao sveštenik u našu korist. Isus nije prinosio žrtve za svoje grehe (Jevrejima 5,3) već samo za naše, jer je On bio bezgrešan (Jevrejima 4,15; Jevrejima 7,26-28).

Jevrejima poslanica navodi da se Isus molio „Onome koji ga može spasiti od smrti, i bi utješeno“ (Jevrejima 5,7). Tu je reč o drugoj smrti, od koje je Bog spasio Isusa kada Ga je vaskrsao (Jevrejima 13,20). Jevrejima poslanica takođe kaže da se Isus „od onoga što postrada nauči... poslušanju“ (Jevrejima 5,8). Poslušnost je bila nešto novo za Isusa, ne zato što je bio neposlušan, već zato što je On Bog. Kao suvereni vladar svemira, Isus nije bio poslušan nikome. Umesto toga, svi su bili poslušni Njemu.

Isusove patnje i smrt na krstu predstavljaju ključni deo Njegove svešteničke službe. Patnje nisu usavršile Isusa u smislu da je On zbog toga napredovao u moralnom ili etičkom smislu. Patnje Ga nisu učinile milostivim. Naprotiv, Isus je došao na zemlju zato što je oduvek bio milostiv, zbog čega se i sažalio na nas (Jevrejima 2,17). Ono na šta se misli u Jevrejima poslanici jeste da su realnost Isusove bratske ljubavi, autentičnost Njegove ljudske prirode i dubina Njegovog potčinjavanja Ocu kao predstavnika ljudskog roda, istinski izražene i otkrivene upravo kroz patnje. On se „usavršio“ u smislu da su Ga Njegove patnje kvalifikovale da bude naš Prvosveštenik. Jer, Njegov život savršene poslušnosti i Njegova smrt na krstu su upravo ono u čemu se sastojala žrtva koju je Isus prineo Ocu kao naš sveštenik.

Međutim, tekst 1. Petrova 2,9 kaže da smo mi „carsko sveštenstvo“. Šta nam, dakle, Isusov život govori o odnosu koji bi trebalo da imamo prema drugim ljudima, jer i mi imamo tu svetu ulogu?

PO MELHISEDEKOVOM REDU

Pročitajte tekstove 1. Mojsijeva 14,18-20 i Jevrejima 7,1-3. Ko je bio Melhisedek i u kom smislu je on bio predlika Isusa?

Melhisedek je bio i car i sveštenik. On je bio viši po rangju od Avrama, budući da mu je Avram dao desetak. Slično tome, i Isus je car i sveštenik (Jevrejima 1,3). Međutim, za razliku od Melhisedeka, Isus je bio bezgrešan (Jevrejima 7,26-28).

Tekst Jevrejima 7,15 objašnjava da je Isus bio sveštenik „po sličnosti sa Melhisedekom“. To je značenje ranije pomenutog izraza „po redu Melhisedekovu“ (Jevrejima 5,6). Isus nije bio Melhisedekov naslednik, već je Njegovo sveštenstvo bilo slično Melhisedekovom.

Na primer, Pavle kaže da je Melhisedek bio bez oca, majke, rodoslova, rođenja i smrti. Neki su predlagali da je Melhisedek bio Isusova inkarnacija u Avramovo vreme. Ali ta misao se ne uklapa u argumente iznete u Jevrejima poslanici. Melhisedek je „ispoređen“ sa Isusom, što podrazumeva da se on ipak razlikovao od Isusa (Jevrejima 7,3).

Takođe se predlagalo da je Melhisedek bio nebesko biće, ali to bi srušilo tvrdnje Jevrejima poslanice. Ako bi Melhisedek bio bez oca, majke, početka i kraja, on bi bio Bog lično. To predstavlja problem. Melhisedekovo nebesko, u potpunosti božansko sveštenstvo prethodilo bi Isusovoj službi. Da je to bio slučaj, kao što Jevrejima poslanica kaže, „kakva je još potreba bila govoriti da će drugi sveštenik postati“ (Jevrejima 7,11)?

Umesto toga, Jevrejima poslanica koristi ćutanje Svetog pisma u vezi sa Melhisedekovim rođenjem, smrću i rodoslovom, da bi uspostavila tipologiju, simbol Isusove svešteničke službe (1. Mojsijeva 14,18-20), i otkrila da je sam Isus večan. Ukratko, Melhisedek je bio hananejski carsveštenik koji je poslužio kao tip Hrista.

„Hristos je bio taj koji je govorio preko Melhisedeka, sveštenika Svevišnjeg Boga. Melhisedek nije bio Hristos, ali je bio Božji glas na ovom svetu, predstavnik Oca. Hristos je govorio svim generacijama u prošlosti. On je vodio svoj narod i bio je svetlost sveta.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 409.

Šta možemo na osnovu ovog otkrivenja o Melhisedeku naučiti o tome kako Bog radi među onima kojima ljudski misionari nikad nisu propovedali?

SAVRŠENI SVEŠTENIK

„Ako je, dakle, savršenstvo postalo kroz levitsko sveštenstvo, jer je narod pod njim zakon primio, kakva je još potreba bila govoriti da će drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu, a ne po redu Aronovu?“ (Jevrejima 7,11).

Sveštenici su posrednici između Boga i ljudskih bića. Jevrejima poslanica, međutim, ukazuje da levitski sveštenici nisu mogli pružiti potpun, siguran pristup Bogu, jer nisu mogli da ponude savršenstvo (Jevrejima 7,11.18.19). Uostalom, ni oni sami nisu bili savršeni, pa kako bi onda mogli preneti savršenstvo drugima?

Isto tako, ni životinjske žrtve nisu mogle da očiste savest grešnika. Njihova svrha bila je da ukažu na Isusovu službu i Njegovu žrtvu, koja će jedina omogućiti istinsko čišćenje od greha (Jevrejima 9,14; Jevrejima 10,1-3.10-14). Uloga levitskih sveštenika i njihovih žrtava bila je privremena i slikovita. Bog je hteo da kroz njihovu službu vodi ljude ka veri u buduću službu, koju će obavljati Isus, „Jagnje Božije koje uze na se grijeha svijeta!“ (Jovan 1,29).

Pročitajte Jevrejima 7,11-16. Zašto se javila potreba za promenom zakona?

Tekst Jevrejima 7,12 objašnjava da je promena sveštenstva učinila promenu zakona neophodnom. Zašto? Zato što je postojao veoma strog zakon koji je zabranjivao da neko ko nije poticao iz Levijeve loze, odnosno Aronove porodice služi kao sveštenik (4. Mojsijeva 3,10; 4. Mojsijeva 16,39.40). Tekst Jevrejima 7,13.14 objašnjava da je Isus potekao iz Judine loze, tako da Mu je, prema tom zakonu, bilo zabranjeno da služi kao levitski sveštenik. Dakle, Pavle tvrdi da je imenovanje Isusa za sveštenika značilo da je Bog promenio zakon o sveštenstvu.

Isusov dolazak takođe je podrazumevao promenu zakona o žrtvama. Od grešnika se zahtevalo da prinose različite vrste žrtava da bi dobili oprosteno (3. Mojsijeva 1-7), ali sada pošto je Isus došao i prineo savršenu žrtvu, zakon o životinjskim žrtvama takođe je ostavljen po strani (Jevrejima 10,17.18), kao rezultat novog zaveta i potpunijeg otkrivenja plana spasenja.

Pomislite na bezbrojne životinjske žrtve prinošene u stara vremena, koje su sve ukazivale na Isusa, a ipak nijedna od njih, kao ni sve zajedno, nisu mogle zaista da otplate naše grehe. Zašto je samo Isusova smrt mogla da ih otplati?

VEČNI SVEŠTENIK

Pročitajte Jevrejima 7,16. Po kom osnovu je Isus postao sveštenik?

Isus je primio sveštenstvo na osnovu neuništivog života i večne službe koju vrši. Implikacije tih činjenica su zapanjujuće. To znači da Isusova služba nikad neće biti nadmašena niti prevaziđena. Isus spasava potpuno, do krajnjih granica, „vavijek“ (Jevrejima 7,25). Spasenje koje Isus pruža je potpuno i konačno. Ono doseže najdublje aspekte ljudske prirode (Jevrejima 4,12; Jevrejima 9,14; Jevrejima 10,1-4). Isusovo posredovanje pred Bogom uključuje sve prednosti predviđene novim zavetom.

To uključuje mnogo više od opraštanja grehova. Pod tim se podrazumeva i upisivanje zakona u naša srca, stvaranje novih ljudi u Njemu, i širenje evanđelja po svetu (Jevrejima 8,10-12). Kao jedno sa Bogom i ljudskim bićima, On nas predstavlja pred Ocem. Kao Onaj koji je prineo svoj život na žrtvu, Isus uživa Božju neprolaznu naklonost.

Pročitajte Jevrejima 7,22. U kakvom je Isus odnosu prema novom zavetu?

Isus je jamac novog zaveta jer se Bog zakleo da će On biti sveštenik „vavijek“ (Jevrejima 7,21). Važnost te zakletve lako može biti pogrešno shvaćena. Pavle je već pominjao zakletve koje je Bog dao pustinjskoj generaciji i Avramu (Jevrejima 3,7-11; Jevrejima 6,13-15). Razlika između tih zakletvi i one kojom se zakleo Sinu ogleda se u tome što su one bile date smrtnim ljudima. Zakletve ostaju na snazi sve dok su oni kojima su date živi. Božja zakletva pustinjskoj generaciji bila je obavezujuća sve dok je bilo živih pripadnika te generacije, kao što je i Božja zakletva Avramu obavezujuća sve dok postoje njegovi potomci (videti Galatima 3,29).

U slučaju Sina, međutim, čiji je život „večan“, zakletva koju Mu je Bog dao biće obavezujuća zauvek. Osoba koja je bila jamac ili garant za nekog drugog bila je podložna istim kaznama kao i osoba za koju je garantovala, uključujući smrt. Međutim, Otac je postavio Isusa da bude naš garant da ne bi nikad odstupio od svojih obećanja. Tako možemo biti sigurni u spasenje koje nam je dato u Isusu.

BEZGREŠNI SVEŠTENIK

Pročitajte Jevrejima 7,26. Kojih pet Isusovih odlika se navodi u tom tekstu?

Isus je bio „svet“. To znači da je bio bez krivice u odnosu prema Bogu (Jevrejima 2,18; Jevrejima 4,15; Jevrejima 5,7.8). U prevodu Starog zaveta na grčki jezik koristio se isti izraz da bi označio one koji su ostajali u zavetnom odnosu sa Bogom i drugim ljudima.

Isus je bio „bezazlen“. Ostao je čist i nedotaknut zlom, uprkos tome što je iskušán „u svaćemu“ (Jevrejima 4,15, Jevrejima 2,18). Isusova savršena bezgrešnost je važna za Njegovo sveštenstvo. Stari zavet je predviđao da životinje za žrtvu moraju biti „bez mane“ da bi bile prihvatljive pred Bogom (3. Mojsijeva 1,3.10, itd.). Isusova savršena poslušnost tokom Njegovog ovozemaljskog života omogućila Mu je da prinese sebe kao žrtvu prihvatljivu pred Bogom (Jevrejima 9,14).

Isus je bio „odvojen od grješnika“ kada se vazneo na nebo. Glagolsko vreme u originalnom tekstu na grćkom jeziku sugerise da je to i sadašnje Isusovo stanje, koje je otpočelo u određenom trenutku. Isus je tokom svog ovozemaljskog života trpeo neprijateljstvo od grešnika, ali je pobedio, i tada je seo Bogu s desne strane (Jevrejima 12,2.3). Isus je „odvojen od grešnika“ i po tome što je bio savršeno bezgrešan (Jevrejima 4,15).

Isus je bio uzdignut „više nebesa“. To znači da je bio uzvišen iznad svega što postoji te je, otuda, jedno sa Bogom. Jer, u Psalmima čitamo da je Bog taj koji je uzvišen „više nebesa“ (Psalam 57,5.11; Psalam 108,5).

Isus je bio u potpunosti ćovek, ali nije bio grešno ljudsko biće poput nas (Jevrejima 2,14-16; Jevrejima 4,15). Isus je savršen, ne samo zato što nikad nije grešio, već i zato što nije bio iskvaren grehom kao mi.

A opet, zato što je bio u potpunosti ćovek, On je takođe i naš primer. On nam pokazuje kako da trćimo u životnoj trci (Jevrejima 12,1-4). On je primer koji moramo da sledimo (1. Petrova 2,21-23). Budući da je „svet, bezazlen, ćist, odvojen od grješnika“ (Jevrejima 7,26), On je naš Spasitelj, ali mi možemo odražavati Njegov karakter.

Mada je bio ljudsko biće, poput nas, Isus nikada nije grešio. Kako da shvatimo tu neverovatnu misao? Zamislite samo koliko je zaista svet On morao biti! Zašto bi, onda, obećanje da nam se Njegova svetost pripisuje na osnovu vere trebalo da nas uveri u sigurnost spasenja?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Hristos sve budno prati. On zna sve o našim teretima, opasnostima i teškoćama. Njegova usta su puna argumenata u našu korist. On svoje posredovanje prilagođava potrebama svake duše, kao što je to činio u slučaju Petra... Naš Zastupnik ima usta puna argumenata, da bi svoje male koji prolaze kroz probe i teškoće naučio kako da se odupru sotoninim iskušenjima. On tumači svaki potez neprijatelja. On upravlja događajima.“ – Ellen G. White, SDA Bible Commentary, vol. 7, p. 931 (Letter 90, 1906).

„Sotonina namera bila je da prouzrokuje večnu razdvojenost između Boga i čoveka, ali u Hristu smo se mnogo prisnije sjedinili sa Bogom, nego što bi to bio slučaj da nikada nismo pali. Time što je uzeo našu prirodu, Spasitelj se povezao sa čovečanstvom vezom koja se nikada neće raskinuti... To je zaloga da će Bog ispuniti svoju reč. 'Jer nam se rodi Dete, Sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu.' (Isaija 9,6) Bog je usvojio ljudsku prirodu u ličnosti svoga Sina i preneo je u najviše Nebo. 'Sin čovečji' je taj koji deli presto svemira. 'Sin čovečji' je taj čije će ime biti 'Divni, Savetnik, Bog silni, Otac večni, Knez mirni.' (Isaija 9,6) JA SAM je Posrednik između Boga i čovečanstva, koji polaže svoje ruke na oboje. On koji je 'svet, bezazlen, čist, odvojen od grešnika' ne stidi se nazvati nas braćom (Jevrejima 7,26; 2,11). U Hristu su međusobno povezane zemaljska i nebeska porodica. Proslavljeni Hristos je naš Brat. Nebo je ugrađeno u ljudsku prirodu, a ljudsko je privijeno na grudi Bezgranične ljubavi.“ – Elen G. Vajt, Čeznja vekova, str. 25, 26 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. U prvom navedenom citatu čitamo: „Njegova (Isusova) usta su puna argumenata u našu korist.“ Koliko vam to obećanje znači? Razmislite čemu nas to uči o Božjoj ljubavi. Zašto je ta misao tako ohrabrujuća? Zašto nam je potreban neko da se zauzme u našu korist?
2. U drugom citatu čitamo: „U Hristu smo se mnogo prisnije sjedinili sa Bogom, nego što bi to bio slučaj da nikada nismo pali.“ Šta to znači? Kako možemo iskusiti tu prisnost, i koju utehu možemo crpeti iz tog iskustva? Opišite u razredu šta znači prisnost i kakav je to doživljaj. Kako nam Njegovi argumenti „u našu korist“ pomažu da to zaista doživimo?

Subota, 5. februar

ISUS – LENGER DUŠE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 6,4-6; Matej 16,24; Rimljanima 6,6; Jevrejima 10,26-29; Jevrejima 6,9-13; Jevrejima 6,17-20.

Tekst za pamćenje: „Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi iza najdalje zavjese, gdje Isus uđe naprijed za nas, postavši poglavar sveštenečki do vijeka po redu Melhisedekovu“ (Jevrejima 6,19.20).

Tekst Jevrejima 5,11-6,20 prekida teološko izlaganje o Isusovoj sveštenečkoj službi u našu korist. Pavle tu ubacuje ozbiljno upozorenje o opasnosti koju sa sobom nosi otpadanje od Hrista.

Očigledno, ljudima je pretila realna opasnost da krenu naniže klizavom padinom samosažaljenja i bezverja. Apostol Pavle se zabrinuo da su duhovna čula njegovih čitalaca i slušalaca otupela usled teških situacija s kojima su se suočavali, i da će zbog toga prestati da rastu u svom razumevanju i doživljavanju evanđelja.

Nije li to moguća opasnost za sve nas – da se obeshrabrimo zbog iskušenja i tako otpadnemo od vere?

Međutim, to ozbiljno upozorenje završava se toplim ohrabrenjem. Pavle iskazuje poverenje prema svojim čitaocima i veliča Isusa kao utelovljenje Božjeg neraskidivog obećanja o njihovom spasenju (Jevrejima 6,9-20). Taj ciklus upozorenja i ohrabrenja ponavlja se i u tekstu Jevrejima 10,26-39.

Proučićemo taj ciklus i usredsrediti se na snažne reči ohrabrenja koje nam Isus pruža.

7. Biblijska doktrina: od 5. do 11. februara

OKUSITI KOLIKO JE REČ DOBRA

Pročitajte Jevrejima 6,4-5. Šta je vernicima bilo dato u Hristu dok su Mu bili odani?

Biti „prosvetljen“ znači doživeti obraćenje (Jevrejima 10,32). Taj izraz se odnosi na one koji su se od „tame“ sotonine vlasti okrenuli ka Božjem „videlu“ (Dela 26,17.18). A to podrazumeva izbavljenje od greha (Efescima 5,11) i neznanja (1. Solunjanima 5, 4.5). Oblik upotrebljenog glagola sugerise da je to prosvetljenje Božji čin postignut preko Isusa, koji je „sjajnost slave“ Njegove (Jevrejima 1,3).

Izrazi „okusili dara nebeskoga“ i „postali zajedničari Duha Svetoga“ su sinonimi. Božji „dar“ može se odnositi na Njegovu milost (Rimljanima 5,15) ili na Svetog Duha, preko koga Bog daje tu milost (Dela 2,38). Oni koji su „okusili“ Svetoga Duha (Jovan 7,37-39; 1. Korinćanima 12,13) iskusili su „milost“ Božju, što uključuje i silu za ispunjenje Njegove volje (Galatima 5,22.23).

Okusiti „dobre riječi Božije“ (Jevrejima 6,5) znači lično doživeti istinu evanđelja (1. Petrova 2,2.3). „Sile onoga svijeta“ odnose se na čuda koja će Bog učiniti za vernike u budućnosti – vaskrsenje (Jovan 5,28.29), preobraženje tela i večni život. Vernici to, međutim, počinju da „kušaju“ već u sadašnjosti. Oni su već doživeli duhovno vaskrsenje (Kološanima 2,12.13), obnovljeni um (Rimljanima 12,2) i večni život u Hristu (Jovan 5,24).

Pavle ovde verovatno ima na umu pustinjsku generaciju, koja je iskusila Božju blagodat i Njegovo spasenje. Pustinjska generacija bila je „prosvetljena“ stubom od ognja (Nemija 9.12.19; Psalam 105,39), uživala je u nebeskom daru mane (2. Mojsijeva 16,15), iskusila Svetog Duha (Nemija 9,20), doživela sva „dobra što bješe obrekao Gospod“ (Isus Navin 21,45), kao i „sile onoga svijeta“ kroz „čudesa i znake“ izvedene prilikom njihovog izbavljenja iz Egipta (Dela 7,36). Međutim, kao što se pustinjska generacija odmetnula od Boga uprkos svim tim dokazima (4. Mojsijeva 14,1-35), Pavle napominje da su i slušaoci Jevrejima poslanice u opasnosti da učine isto, uprkos svim dokazima Božje naklonosti koje su uživali.

Kakvo je vaše lično iskustvo u vezi sa svim tim o čemu govore navedeni stihovi iz Jevrejima poslanice? Na primer, kako ste doživeli prosvetljenje koje se pominje u tekstu?

NIJE MOGUĆE OBNOVITI

Uporedite sledeće tekstove: Jevrejima 6,4-6; Matej 16,24; Rimljanima 6,6; Galatima 2,20; Galatima 5,24 i Galatima 6,14. Na šta nam to poređenje ukazuje kad je reč o tome šta znači nanovo razapinjati Hrista?

Originalni tekst na grčkom naglašava izraz „nije moguće“. Nije moguće da Bog obnovi one koji su „otpali“ zato što „nanovo raspinju i ruže Sina Božijega“ (Jevrejima 6,6). Pavle želi da naglasi da ne postoji drugi način spasenja osim preko Hrista (Dela 4,12). Spasenje na bilo koji drugi način nije moguće, isto kao što „Bogu nije moguće slagati“ (Jevrejima 6,18), i kao što „bez vjere nije moguće ugoditi Bogu“ (Jevrejima 11,6).

Ponovo raspinjati Božjeg Sina je slikoviti izraz koji nastoji da opiše nešto što se dešava u ličnom odnosu između Isusa i vernika.

Kad su razapeli Isusa, verski poglavari su to učinili jer je On predstavljao pretnju njihovoj nadmoći i autonomiji. Nadali su se da će ukloniti Isusa kao ličnost i time uništiti moćnog i opasnog neprijatelja. Na sličan način, evanđelje osporava suverenitet i samoopredeljenje pojedinca na najosnovnijem nivou. Suština hrišćanskog života je uzimanje krsta i odricanje od sebe (Matej 16,24). To znači razapeti „svet“ (Galatima 6,14), „starog čoveka“ (Rimljanima 6,6) i „telo sa slastima i željama“ (Galatima 5,24). Cilj hrišćanskog života je da se izložimo nekoj vrsti smrti. Ako ne doživimo tu smrt vlastitog „ja“, ne možemo ni primiti novi život koji Bog želi da nam da (Rimljanima 6,1-11).

Borba između Isusa i našeg „ja“ je borba do smrti (Rimljanima 8,7.8; Galatima 5,17). To je teška bitka koja se ne dobija odjednom. Tekst Jevrejima 6,4.5 ne odnosi se na osobu koja povremeno doživi neuspeh u borbi protiv „starog čoveka“ i „tela“. Tu je reč o grehu nekoga ko, nakon što je iskusio istinsko spasenje i sve što ono podrazumeva, ipak zaključiti da Isus predstavlja pretnju za onu vrstu života kakav želi da vodi, i zato donese odluku da potpuno prekine svoj odnos sa Njim. To jest, sve dok osoba definitivno ne odluči da se odvrati od Hrista, još uvek postoji nada u njeno spasenje.

Šta znači umreti „sebi“ i uzeti „krst“? Šta vam je najteže da prepustite Hristovoj vlasti?

NEMA VIŠE ŽRTVE ZA GREHE

Upozorenje iz Jevrejima 6,4-6 vrlo je slično upozorenju iz Jevrejima 10,26-29. Pavle objašnjava da će odbacivanje Isusove žrtve ostaviti čitaoce bez ikakvih izgleda za oprostjenje greha, jer ne postoji drugi način da se to oprostjenje dobije osim preko Isusa (Jevrejima 10,1-14).

Pročitajte Jevrejima 10,26-29. Na koja tri načina autor opisuje greh za koji nema oprostjenja?

Pavle ne kaže da nema pomirenja ni za jedan greh počinjen nakon saznanja istine. Bog je imenovao Isusa za našeg Zastupnika (1. Jovanova 2,1), i zahvaljujući Njemu imamo oprostjenje greha (1. Jovanova 1,9). Međutim, greh za koji nema žrtve ni pomirenja opisan je kao gaženje Božjeg Sina, nazivanje krvi Zaveta nečistom i vređanje Svetog Duha (Jevrejima 10,29). Pogledajmo značenje ovih izraza.

Izraz „Sina Božijega pogazi“ (Jevrejima 10,29) opisuje odbacivanje Isusove vladavine. Naziv „Sin Božji“ podsetio je Pavlove slušaoce da je Bog Isusa postavio sebi s desne strane i obećao Mu da će Njegove neprijatelje položiti „pod noge“ Njegove (Jevrejima 1,13; videti takođe Jevrejima 1,5-12.14). Međutim, gaženje Isusa podrazumeva da se otpadnik koji to čini odnosi prema Isusu kao prema neprijatelju. U kontekstu tvrdnji koje se iznose u Poslanici (Jevrejima 1,13), moglo bi se reći da je, u životu takvog otpadnika, Isus svrgnut sa prestola (koji sada zauzima on sam) i umesto toga postavljen u podnožje. To je ono što je Lucifer hteo da učini na nebu (Isaija 14,12-14), i što će „čovjek bezakonja“ pokušati da učini u budućnosti (2. Solunjanima 2,3.4).

Izraz „krv zavjeta... za poganu uzdrži“ odnosi se na odbacivanje Isusove žrtve (Jevrejima 9,15-22). To ukazuje da je Isusova krv lišena sile za očišćenje.

Izraz „Duha blagodati naruži“ veoma je snažan. Grčki izraz enibrisas („uvreda, ogorčenje“) odnosi se na ispoljavanje oholosti, što upućuje na „drskost“ ili „aroganciju“. Taj izraz stoji u potpunoj suprotnosti sa opisom Svetog Duha kao „Duha blagodati“. To ukazuje da je otpadnik uvredom odgovorio na Božju ponudu blagodati.

Prema tome, otpadnik se nalazi u neodbranljivom položaju, jer odbacuje Isusa, Njegovu žrtvu i Svetog Duha.

NEŠTO BOLJE

Nakon snažnog i iskrenog upozorenja iznetog u Jevrejima 6,4-8, Pavle izražava uverenje da čitaoci njegove Poslanice nisu otpali od Sina, i da to neće učiniti ni u budućnosti. On veruje da će njegovi slušaoci prihvatiti upozorenje i doneti odgovarajuće plodove. Oni su poput „zemlje“ koju Bog obrađuje i na kojoj uzgaja plodove koje očekuje. Ti ljudi će dobiti blagoslov od Boga (Jevrejima 6,7), a to je „spasenje“ (Jevrejima 6,9).

Pročitajte Jevrejima 6,9-12. Navedite dobra dela koja su Pavlovi slušaoci učinili i nastavili da čine, i objasnite šta ona sve podrazumevaju.

Vernici su svoju ljubav prema Božjem „imenu“, to jest prema samom Bogu, pokazali služeći svetima. To nisu bila pojedinačna dela u prošlosti, već trajno ponašanje koje se nastavilo i u sadašnjosti. Pojedinačni postupci ne otkrivaju pravi karakter osobe. Najjači dokaz ljubavi prema Bogu nisu neka „religiozna“ dela sama po sebi, već dela ljubavi prema bližnjima, posebno onima koji se nalaze u nepovoljnom položaju (Matej 10,42; Matej 25,31-46). Tako Pavle opominje vernike da ne „zaboravljaju“ da čine dobro (Jevrejima 13,2.16).

Pogledajte tekst Jevrejima 6,12. On upozorava svoje čitaoce da ne postanu „ljenivi“ ili „tromi“, što je tipično za one koji ne uspeavaju da dostignu zrelost i kojima preti opasnost da otpadnu (Jevrejima 5,11; Jevrejima 6,12). Nada se ne održava živom uz pomoć intelektualnog ispovedanja vere, već uz pomoć vere izražene kroz dela ljubavi (Rimljanima 13,8-10).

Pavle je želeo da se njegovi čitaoci ugledaju na one koji verom i strpljenjem nasleđuju obećanja. On je već naveo pustinjsku generaciju kao negativan primer onih koji zbog nedostatka vere i istrajnosti nisu uspeli da naslede ono što im je bilo obećano. Zatim je naveo Avrama (Jevrejima 6,13-15) kao primer nekoga ko je „trpeći dugo“ dobio obećanje. Nabranje pozitivnih primera nastavlja se sa herojima vere u 11. poglavlju Jevrejima poslanice, a vrhunac dostiže u 12. poglavlju, sa Isusom kao najboljim primerom vere i strpljenja (Jevrejima 12,1-4). U tekstu Otkrivenje 14,12 navode se vera, strpljenje i držanje zapovesti kao odlike svetaca poslednjeg vremena.

Ponekad ljudima koje volimo moramo da uputimo reči upozorenja. Šta možemo naučiti od apostola kad je reč o upozoravanju i ohrabivanju drugih?

ISUS – LENGER DUŠE

Pavle svoje upozorenje protiv otpadništva i podsticanje na ljubav završava lepim, poletnim izlaganjem o sigurnosti koju imamo u Hristu.

Pročitajte Jevrejima 6,17-20. Čime je Bog potvrdio svoja obećanja?

Bog nam je svoja obećanja potvrdio na nekoliko načina. Prvo, Bog je svoje obećanje potvrdio zakletvom (Jevrejima 6,17). Prema Svetom pismu, Božje zakletve Avramu i Davidu postale su osnov poverenja u Božju trajnu naklonost prema Izraelu. U nastojanju da zadobije Božji oproštaj za Izrael nakon otpadništva sa zlatnim teletom, Mojsije se pozvao na Božju zakletvu Avramu (vidi 2. Mojsijeva 32,11-14; 1. Mojsijeva 22,16-18). Suštinska snaga njegove molitve počivala je na neopozivosti Božje zakletve (Rimljanima 9,4; Rimljanima 11,28.29).

Slično tome, kada se psalmista zauzimao pred Bogom za Izrael, on se pozvao na Božju zakletvu Davidu. Bog je rekao: „Neću pogaziti zavjeta svojega, i što je izašlo iz usta mojih neću poreći. Jednom se zakleh svetošću svojom; zar da slažem Davidu? Potomstvo će njegovo trajati dovijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom; on će stajati uvijek kao mjesec i verni svjedok u oblacima“ (Psalam 89,34-37). Prema Novom zavetu, obe te zakletve su ispunjene u Isusu, Avramovom potomku, koji se vazneo i seo na Davidov presto (Galatima 3,13-16; Luka 1,31-33.54.55).

Drugo, Bog nam je svoja obećanja potvrdio time što je Isusa postavio sebi s desne strane. Isusovo vaznesenje imalo je cilj da potvrdi obećanje dato vernicima, jer se Isus vazneo „kao preteča... za nas“ (Jevrejima 6,20, SSP). Dakle, vaznesenje nam otkriva izvesnost spasenja koje Bog planira za nas. Bog je vodio Isusa do slave kroz patnju, jer je „za sve okusio smrt“, da bi mogao da dovede „mnoge sinove u slavu“ (Jevrejima 2,9.10). Isusovo prisustvo pred Ocem je „lenger duše“ (Jevrejima 6,19), pričvršćen za Božji presto. Čast Božje vladavine uključena je u ispunjenje Njegovog obećanja preko Isusa. Treba li nam veća sigurnost od te?

Šta osećate kad pomislite da vam je Bog dao zakletvu? Zašto je samo ta misao dovoljna da vam ulije sigurnost u spasenje, čak i kada se osećate nedostojnim toga?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Pročitajte poglavlje pod naslovom „Voljeni apostol Jovan“ u knjizi Apostolska crkva – Hristovim tragom od Elen G. Vajt, str. 539-545 (original), kao i poglavlje pod naslovom „Juda“ u njenoj knjizi Čeznja vekova, str. 716-722 (original).

„Borba sa samim sobom je najveća borba koja je ikad vođena. Pokoravanje sebe, potčinjavanje svega Božjoj volji – to zahteva borbu. Ali duša mora da se povinuje Bogu, pre nego što bude u stanju da doživi obnovljenje u svetosti.“ – Elen G. Vajt, Put Hristu, p. 43.

„Jovan je želeo da bude sličan Isusu, i pod preobražujućim uticajem Hristove ljubavi zaista je postao krotak i smeran. Njegovo 'ja' sakrilo se u Hristu. Više od svih svojih prijatelja, Jovan se prepustio sili tog čudesnog života...

Jovan je iz duboke ljubavi prema Hristu, uvek nastojao da bude u Njegovoj blizini. Spasitelj je voleo svu Dvanaesticu, ali je Jovan bio najspremniji da primi Njegove pouke. Bio je mlađi od ostalih, pa je sa više detinjeg pouzdanja otvarao svoje srce Isusu. Tako se više od ostalih zbližio sa Hristom, pa su Spasiteljeve najdublje duhovne pouke upravo preko njega bile objavljene ljudima...

Lepota svetosti, koja ga je preobrazila, blistala je hristolikim sjajem s njegovog lica. Sa divljenjem i ljubavlju posmatrao je Spasitelja, sve dok sličnost sa Hristom i zajedništvo s Njim nisu postali njegova jedina želja, sve dok se u njegovom karakteru nije odrazio karakter njegovog Učitelja.“ – Elen G. Vajt, Apostolska crkva – Hristovim tragom, str. 544, 545 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Život Jovana, voljenog učenika, i život Jude Iskariotskog predstavljaju bitan kontrast. Kad je Isus prvi put ugledao Jovana i njegovog brata, nazvao ih je Voanerges, sinovima groma. Jovan je imao ozbiljne nedostatke. Juda je takođe imao nedostatke, i oni nisu bili ništa dramatičniji i ozbiljniji od Jovanovih. Zašto je ipak Jovan poprimio Isusov lik, dok je Juda počinio greh protiv Svetog Duha? U čemu je bila razlika?
2. Isus poziva vernike da uzmu svoj krst i pođu za Njim. U čemu je razlika između uzimanja krsta i svesnog izlaganja zlostavljanju od strane drugih?
3. Zašto Bog zahteva da Mu potpuno predamo svoj život? Kakav odnos postoji između slobodne volje i spasenja?

ISUS – POSREDNIK NOVOG ZAVETA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 7,11-19; Jevrejima 8,10-12; Jeremija 31,31-34; Jevrejima 8,1-6; 2. Mojsijeva 24,1-8; Jezekilj 36,26.27.

Tekst za pamćenje: „A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na boljijem obećanjima utvrdi“ (Jevrejima 8,6).

Time što je živio savršenim životom, a zatim umro umesto nas, Isus je posredovao novom, boljem zavetu između Boga i ljudi. On je svojom smrću ukinuo smrtnu kaznu koju su naši prestupi zahtevali i učinio je novi zavet mogućim.

Ta istina je objašnjena u tekstu Jevrejima 10,5-10, koji navodi Isusa kao nekoga ko je pokazao savršenu poslušnost kakvu zavet zahteva. Taj tekst se poziva na 40. Psalam, koji govori o Mesijinoj želji da pokaže potpunu poslušnost prema Bogu: „Evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene: hoću činiti volju tvoju, Bože moj i zakon je tvoj meni u srcu“ (Psalam 40,7-8). „U prvobitnom kontekstu taj izraz (činiti volju tvoju) opisivao je moralnu poslušnost Božjoj volji. Pisac Jevrejima poslanice koristi taj izraz kako bi pokazao da je Hristova žrtva ispunila Božiju volju pružajući prihvatljivo pomirenje, koje životinjske žrtve nisu mogle da obezbede.“ – The SDA Bible Commentary, vol. 7, p. 460.

Za Pavla, taj psalam dobija poseban značaj sa Isusovim utelovljenjem. Isus je bio oličjenje novozavetne poslušnosti. On je naš primer. Mi smo spaseni ne samo zahvaljujući Njegovoj smrti, već i Njegovoj savršenoj poslušnosti.

POTREBA ZA NOVIM ZAVETOM

Pročitajte Jevrejima 7,11-19. Zašto je novi zavet bio potreban?

Prema Jevrejima poslanici, činjenica da je Isus postavljen za sveštenika po Melhisedekovom redu podrazumeva da je na snagu stupio novi zavet. Stari zavet je dat na osnovu levitskog sveštenstva (Jevrejima 7,11). Levitski sveštenici su delovali kao posrednici između Izraela i Boga, i zakon je svakog drugog isključivao iz tog sveštenstva. Pavle na osnovu toga zaključuje da promena sveštenstva podrazumeva i promenu zakona o sveštenstvu, kao i promenu zaveta (Jevrejima 7,12.18.19).

Problem sa starim zavetom bio je u tome što on nije mogao da pruži savršenstvo (Jevrejima 7,11). Pavle govori o levitskom sveštenstvu i njihovoj službi (žrtvama, praznicima, itd.). Životinjske žrtve koje su oni prinostili nisu mogle da obezbede istinsko, potpuno očišćenje od greha, kao ni pristup Bogu (Jevrejima 10,1-4; Jevrejima 9,13.14; Jevrejima 10,19-23).

Činjenica da je novi zavet bio neophodan ne znači da je Bog bio nepravedan prema Izraelu kad im je dao stari zavet. Levitska služba i službe u Šatoru bile su osmišljene s namerom da ih zaštite od idolopoklonstva, ali i da ih upute na Isusovu buduću službu. Jevrejima poslanica naglašava da su žrtve bile „sjen dobara koja će doći“ (Jevrejima 10,1).

Trebalo je da žrtve, upućivanjem na Isusa, pomognu ljudima da svoju nadu i veru polažu u „jagnje Božije koje uze na se grijeh svijeta“ (Jovan 1,29; uporediti sa tekstom Isaija 53). To je isti zaključak koji Pavle iznosi kad kaže da nam „zakon bi čuvar do Hrista, da se vjerom opravdamo“ (Galatima 3,24), ili da je „Hristos svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je“ (Rimljanima 10,4).

Drugim rečima, čak ni Deset zapovesti, ma koliko bile dobre i savršene, ne mogu da obezbede spasenje (Rimljanima 3,20-28; Rimljanima 7,12-14). One pružaju savršeno merilo pravednosti, ali ne pružaju pravednost, ništa više nego što bi se gledanjem u ogledalo mogle izbrisati staračke bore. Za savršenu pravednost potreban nam je Isus kao naša Zamena.

Zašto zakon ne može da nas spase? Na kraju krajeva, ako držimo sve zapovesti i ako ih držimo dobro, čak i besprekorno – zašto to ne bi moglo da nas spase?

NOV I OBNOVLJEN

Uporedite Jevrejima 8,10-12 sa sledećim tekstovima: 5. Mojsijeva 6,4-6; 5. Mojsijeva 30,11-14 i Jeremija 31,31-34. Čemu nas to uči u vezi sa prirodom novog zaveta?

U vezi sa obećanjem o novom zavetu, Jevrejima poslanica se osvrće na ono o čemu je pisao prorok Jeremija. Prema Jeremiji, Božje obećanje o novom zavetu zapravo je obnovljenje zaveta koji je On prvi put sklopio sa Izraelom preko Mojsija (Jeremija 31,31-34). Moglo bi se, dakle, tvrditi da tekst Jeremija 31 ne govori striktno o „novom“ zavetu, već o „obnovi“ prvobitnog zaveta sa Izraelom. Jevrejska reč za novi, hadashah, zapravo može imati oba značenja – „obnoviti“ i „potpuno novo“.

Problem sa starim zavetom bio je u tome što su ga ljudi prekršili (Jevrejima 8,8,9). Zavet nije imao mane, ali ljudi jesu. Da je Izrael jasno sagledao simbole dolazećeg Mesije i verovao u Njega, zavet ne bi bio prekršen. Ipak, da budemo poštteni, među Izraelcima je, tokom istorije, bilo mnogo vernika u čijem životu su ciljevi zaveta bili ispunjeni, i koji su imali zakon u svom srcu (Psalam 37,31; Psalam 40, 8; Psalam 119,11; Isaija 51,7).

Mada novi zavet zapravo predstavlja obnovu starog zaveta, on je ipak, u izvesnom smislu, zaista nov. Jeremijino obećanje o „novom zavetu“ nije predviđalo samo obnovljenje uslova koji su postojali pre izgnanstva, a koji su nekoliko puta kršeni i obnavljani jer je narod više puta padao u otpadništvo. A to se dešavalo zato što ljudi jednostavno nisu bili voljni da održe svoj deo zaveta sa Bogom (Jeremija 13,23).

Zato je Bog obećao da će učiniti „nešto novo“ (Jeremija 31,22). Taj zavet neće biti poput zaveta koji je sklopio „s ocima njihovijem“ (Jeremija 31,32). Jer, zbog neverstva naroda, obećanja koja je Bog dao u okiru zaveta sklopljenog preko Mojsija, nikad nisu bila ispunjena. Sada, na osnovu jemstva koje je dao Sin (Jevrejima 7,22), Bog će ispuniti svrhu svog zaveta. Bog nije promenio zakon niti je snizio merila, već je, umesto toga, poslao svog Sina kao jemstvo – potvrdu zavetnih obećanja (Jevrejima 7,22; Jevrejima 6,18-20). Zato u tom zavetu nema nikakvih prokletstava. U njemu su samo blagoslovi, jer ga je Isus savršeno ispunio „postavši za nas kletva“ (Galatima 3,13).

Pročitajte 2. Timotiju 2,13. Šta možemo naučiti na osnovu Božje vernosti svom narodu i svojim planovima, dok razmatramo naš odnos prema drugim ljudima i našim planovima?

NOVI ZAVET IMA BOLJEG POSREDNIKA

Pročitajte Jevrejima 8,1-6. Zašto je Isus bolji Posrednik zaveta?

Grčki izraz *mesites* (posrednik) potiče od *mesos* („sredina“) i odnosi se na nekoga ko hoda ili stoji u sredini. Bio je to tehnički izraz za osobu koja je ispunjavala jednu ili više od sledećih uloga: (1) sudija u sporu između dve ili više strana, (2) pregovarač ili poslovni posrednik, (3) svedok u pravnom smislu reči, ili (4) neko ko stoji kao jemac i na taj način garantuje izvršenje sporazuma.

Naš izraz „posrednik“ ima preusko značenje da bi obuhvatio sve što *mesites* u Jevrejima poslanici podrazumeva, jer se usredsređuje samo na prve dve ili tri upotrebe tog grčkog pojma. Jevrejima poslanica, međutim, naglašava upravo njegovu četvrtu ulogu. Isus nije postavljen kao „posrednik“ u smislu da treba da reši neki spor između Oca i ljudi, ni kao mirotvorac koji smiruje nezadovoljne strane, niti kao svedok koji potvrđuje postojanje nekog ugovora ili njegovo zadovoljenje. Umesto toga, kao što objašnjava Jevrejima poslanica, Isus je garant (ili jemac) novog zaveta (Jevrejima 7,22). U Jevrejima poslanici, izraz „posrednik“ odgovara pojmu „garant“. On garantuje da će zavetna obećanja biti ispunjena.

Hristova smrt omogućava uspostavljanje novog zaveta jer zadovoljava zahteve prvog zaveta sa Izraelom (pa čak i onog sa prvim ljudima u Edemu), koji je bio prekršen (Jevrejima 9,15-22). U tom smislu, Isus je garant koji je na sebe preuzeo sve zakonske obaveze zaveta koji je prekršen. U drugom smislu, Isusovo vaznesenje na nebo garantuje da će se Božja obećanja upućena ljudima ispuniti (Jevrejima 6,19.20). Isus je jemac zaveta, jer je pokazao da su Božja obećanja istinita. A kad je vaskrsao Isusa i postavio ga sebi s desne strane, Otac je pokazao da će i nas vaskrsnuti i dovesti k sebi.

Isus je veći posrednik od Mojsija jer služi u nebeskom svetištu i prineo je sebe samog kao savršenu žrtvu za nas (Jevrejima 8,1-5; Jevrejima 10,5-10). Mojsijevo lice odražavalo je Božju slavu (2. Mojsijeva 34,29-35), a Isus je slava Božja (Jevrejima 1,3; Jovan 1,14). Bog je razgovarao sa Mojsijem licem k licu (2. Mojsijeva 33,11), a Isus je utelovljena Božja Reč (Jevrejima 4,12.13; Jovan 1,1-3.14).

Da, Hristos je zadovoljio zahteve zaveta u pogledu poslušnosti. U tom svetlu, koja je uloga poslušnosti u našem životu i zašto je ona i dalje toliko važna?

NOVI ZAVET IMA BOLJA OBEĆANJA

Možemo doći u iskušenje da pomislimo kako novi zavet sadrži „bolja obećanja“ u smislu da nudi veće nagrade nego stari zavet (nebeska domovina, večni život, itd.). Ali Bog je, zapravo, i starozavetnim vernicima ponudio iste nagrade kao i nama (pročitajte Jevrejima 11,10.13-16). Dakle, izraz „bolja obećanja“ iz teksta Jevrejima 8,6 odnosi se na različite vrste obećanja.

Zavet između Boga i Izraela predstavljao je zvaničnu razmenu obećanja između Njega i naroda. Bog je preuzeo inicijativu, izbavio je Izraelce iz Egipta i obećao da će ih odvesti u Obećanu zemlju.

Uporedite tekstove 2. Mojsijeva 24,1-8 i Jevrejima 10,5-10. Koje sličnosti i razlike postoje između ta dva obećanja?

Zavet između Boga i Izraela potvrđen je krvlju. Tom krvlju je poskropljen oltar i njegovo podnožje, a narod je obećao da će biti poslušan svemu što je Gospod rekao.

„Uslov za večni život i sada je isti kao što je uvek bio, upravo ono što je bio u Raju pre pada naših praroditelja u greh – savršena poslušnost Božjem zakonu, savršena pravednost. Da je večni život mogao biti dodeljen pod bilo kojim uslovom osim toga, sreća celog svemira bila bi ugrožena. Tada bi bio otvoren put da greh, sa čitavom svojom povorkom patnje i nesreće, postane besmrtan.“ – Elen G. Vajt, Put Hristu, str. 62 (original).

Bog zadovoljava apsolutne zahteve novog zaveta umesto nas, jer je dao svog Sina da dođe i živi savršenim životom kako bi se zavetna obećanja ispunila u Njemu, a onda bila ponuđena nama, na osnovu vere u Isusa. Isusova poslušnost garantuje ispunjenje zavetnih obećanja (Jevrejima 7,22). To zahteva da Bog Njemu daruje blagoslove zaveta, koji zatim bivaju predati nama. I zaista, oni koji su „u Hristu“ uživace u tim obećanjima zajedno s Njim. Osim toga, Bog nam daje i svog Svetog Duha da bi nas osposobio da ispunimo Njegov zakon.

Hristos je zadovoljio zahteve zaveta, i zato nema nikakve sumnje da će Božja obećanja koja su nam data biti ispunjena. Kako vam to pomaže da razumete značenje teksta 2. Korinćanima 1,20-22? Koju divnu nadu nalazimo u tome?

NOVI ZAVET JE REŠIO PROBLEM NAŠEG SRCA

Uporedite novozavetna obećanja u tekstovima Jeremija 31,33 i Jezekilj 36,26.27. Na koji način su ona povezana?

Prvi dokument u vezi sa zavetom napisao je sam Bog na kamenim pločama i odložio ga u kovčeg zaveta kao važno svedočanstvo o Božjem zavetu s Njegovim narodom (2. Mojsijeva 31,18; 5. Mojsijeva 10,1-4). Međutim, dokumenti zapisani u kamenu mogli su da se slome, a pergamentni svci su, kao što je Jeremija doživeo, mogli da budu isečeni i spaljeni (Jeremija 36,23).

Ali sada, prema novom zavetu, Bog će napisati svoj zakon u ljudskim srcima. „Srce“ se zapravo odnosi na um, organ u kom su smešteni naš razum i sećanje (Jeremija 3,15; 5. Mojsijeva 29,4), i u kom se, što je posebno značajno, donose svesne odluke (Jeremija 3,10; Jeremija 29,13).

To obećanje nije obezbedilo ljudima samo pristup i znanje o zakonu. Ono je takođe, i što je još važnije, trebalo da izvrši promenu u srcu pripadnika Božjeg naroda. Problem Izraela ogledao se u tome što im je greh bio urezan „gvozdenom pisaljkom i vrhom od dijamanta... na ploči srca njihova“ (Jeremija 17,1). Imali su nepokorno srce (Jeremija 13,10; Jeremija 23,17) i zato im je bilo nemoguće da čine ono što je pravo (Jeremija 13,23).

Jeremija nije najavio promenu zakona, jer problem Izraela nije bio u zakonu već u srcu. Bog je želeo da vernost naroda bude odgovor zahvalnosti za ono što je učinio za njih. Zato im je dao Deset zapovesti sa istorijskim uvodom, u kom izražava svoju ljubav i brižnost prema njima (2. Mojsijeva 20,1.2). Bog je želeo da Izrael poštuje Njegove zakone zato što razume da On želi ono što je najbolje za njih – što je istina otkrivena prilikom njihovog slavnog oslobođenja iz Egipta. Njihova poslušnost trebalo je da bude izraz zahvalnosti, pokazatelj realnosti njihovog odnosa.

Isto važi i za nas danas. Ljubav i briga koje je Isus pokazao kad je umro radi nas predstavljaju uvod u novi zavet (Luka 22,20). Istinska poslušnost potiče iz srca kao izraz ljubavi (Matej 22,34-40). Ta ljubav je znak po kom se prepoznaje prisutnost Svetog Duha u životu vernika. Bog izliva svoju ljubav na nas preko svog Duha (Rimljanima 5,5), koji se izražava putem ljubavi (Galatima 5,22).

Ako je drevni Izrael trebalo da voli Boga, čak i bez jasnog razumevanja istine o Hristovoj smrti, zašto Ga mi ne bismo voleli još više nego oni? Kako poslušnost otkriva stvarnost te ljubavi?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Ako su naša srca preporođena prema Božjem obličju, ako je božanska ljubav usađena u dušu, zar onda Božji zakon neće biti sproveden u životu? Kada se načelo ljubavi usadi u srce, kada se čovek preporodi prema obličju Onoga koji ga je stvorio, tada se ispunjava novozavetno obećanje: 'Daću zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovim napisaću ih' (Jevrejima 10,16). A kad je zakon napisan u srcu, zar on neće oblikovati život? Poslušnost – služba i odanost iz ljubavi – pravi je znak učenitstva. Zato Pismo kaže: 'Jer je ovo ljubav Božja, da zapovesti Njegove držimo... Koji govori: Poznajem Ga, a zapovesti Njegovih ne drži, laža je i u njemu istine nema' (1. Jovanova 5,3; 2,4). Umesto da oslobodi čoveka poslušnosti, upravo vera, i samo vera je to što nas čini sudeonicima u Hristovoj blagodati, i osposobljava da pokažemo poslušnost...

Što bliže priđete Isusu, to ćete grešnije izgledati u sopstvenim očima, jer će vam se vid razbistriti, pa će se vaše nesavršenosti videti u velikoj i izrazitoj suprotnosti s Njegovom savršenom prirodom. To je dokaz da su sotonine obmane izgubile svoju moć, da vas oživljujući uticaj Božjeg Duha pobuđuje.

Duboko usađena ljubav prema Isusu ne može da obitava u srcu koje ne uviđa sopstvenu grešnost. Duša koja je preobražena Hristovom blagodaću, diviće se Njegovom karakteru. Ali ako ne uviđamo sopstvenu moralnu izobličenosć, to je nepobitan dokaz da nismo sagledali Hristovu lepotu i savršenost.“ – Elen G. Vajt, Put Hristu, str. 60, 64, 65 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Razmislite o navedenim izjavama Elen G. Vajt. Šta nam činjenica da ćemo, što bliže budemo prilazili Hristu, sve grešnije izgledati u sopstvenim očima, govori o tome da ne smemo dopustiti da nas uviđavanje vlastitih nedostataka dovede do takvog očajanja da odustanemo od vere?
2. Zadržite se više na toj ideji da se zakon upisuje u naše srce. Šta to znači za duhovni život jednog hrišćanina? Kako bi istinsko razumevanje i iskustveni doživljaj te istine mogli da nam pomognu da izbegnemo onu vrstu „poslušnosti“ koja je zapravo običan legalizam – poslušnost koja se proglašava „mrtvim delima“ (Jevrejima 9,14)?

Subota, 19. februar

ISUS – SAVRŠENA ŽRTVA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 9,15; 1. Mojsijeva 15,6-21; Jeremija 34,8-22; Efescima 3,14-19; Jevrejima 7,27; Jevrejima 10,10; Jevrejima 9,22-28.

Tekst za pamćenje: „Jer jednijem prinosem savršio je vavijek one koji bivaju osvećeni“ (Jevrejima 10,14).

Ideja da bi čovek proglašen krivim i pogubljen na krstu trebalo da se obožava kao Bog, bila je uvredljiva za um pripadnika drevnih naroda. Retko pominjanje krsta u rimskoj književnosti ukazuje na njihovu odbojnost prema toj ideji. Što se Jevreja tiče, njihov zakon je čoveka obešenog o drvo proglašavao prokletim od Boga (5. Mojsijeva 21,23).

Zato su prvi motivi na hrišćanskim slikama koje nalazimo u katakombama bili paun (koji navodno simbolizuje besmrtnost), golub, pobjednički venac atleta i riba. Kasnije su se pojavile i druge teme: Nojeva barka, Avram koji žrtvuje ovna umesto Isaka, Danilo u lavovskoj jami, Jona ispljunut iz usta ribe, pastir koji nosi jagnje, ili prikazi pojedinih čuda, poput isceljenja paralizanog čoveka i vaskrsenja Lazara. To su bili simboli spasenja, pobjede i zaštite. Krst je, s druge strane, budio osećaj poraza i stida. Pa ipak, krst je postao simbol hrišćanstva. Pavle je, zapravo, evanđelje nazivao jednostavno „reč o krstu“ ili „poruka krsta“ (1. Korinćanima 1,18).

Ove nedelje posmatraćemo krst u svetlu u kom se pojavljuje u Jevrejima poslanici.

ZAŠTO SU BILE POTREBNE ŽRTVE?

Tekst Jevrejima 9,15 objašnjava da je smrt Isusa kao žrtve imala za cilj „otkup od prestupa u prvome zavjetu“, kako bi narod Božji primio „obećanje vječnoga nasljedstva“.

Na drevnom Bliskom istoku, zavet između dve osobe ili nacije shvatao se veoma ozbiljno. U to je bila uključena razmena obećanja pod zakletvom, pri čemu se polazilo od pretpostavke da će bogovi kazniti one koji prekrše zakletvu. Često su ti zaveti bili ratifikovani prinošenjem životinjskih žrtava.

Na primer, kada je Bog sklapao zavet sa Avramom, ceremonija je uključivala presecanje životinja na pola (1. Mojsijeva 15,6-21). Prema običaju, strane obuhvaćene zavetom hodale bi između rasečenih delova, što se smatralo potvrdom da će sudbina tih životinja zadesiti stranu koja prekrši zavet. Međutim, u ovom slučaju bilo je posebno značajno to što je samo Bog hodao između delova životinja, stavljajući Avramu do znanja da On neće prekršiti svoje obećanje.

Uporedite tekstove 1. Mojsijeva 15,6-21 i Jeremija 34,8-22. Čemu nas ti tekstovi uče u vezi sa zavetom?

Zavet sa Bogom dao je Izraelu pristup Obećanoj zemlji kao njihovom nasledstvu. To je, međutim, uključivalo skup zapovesti i škropljenje oltara krvlju. To škropljenje nagoveštavalo je sudbinu strane koja bi prekršila zavet. Zato Jevrejima poslanica navodi da „bez prolivanja krvi nema oproštenja /greha/“ (Jevrejima 9,22, doslovan prevod).

Otuda, kada je Izrael prekršio zavet, Bog se suočio sa bolnom dilemom. Zavet je zahtevao smrt prestupnika, ali Bog je voleo svoj narod. Ako bi Bog jednostavno odvratio pogled ili odbio da kazni prestupnike, Njegove zapovesti nikad više ne bi imale izvršnu snagu i ovaj svet bi zapao u haos.

I tako se Božji Sin ponudio kao Zamena. On će umreti umesto nas da bismo mi primili „obećanje vječnoga nasljedstva“ (Jevrejima 9,15.26; Rimljanima 3,21-26). Drugim rečima, očuvaće svetost svog zakona, dok će istovremeno spasiti one koji su taj zakon prekršili. A to je mogao da učini samo preko krsta.

Kako na osnovu svega toga možemo da sagledamo zašto je zakon toliko bitan za poruku evanđelja?

RAZLIČITE VRSTE ŽRTAVA

Isusova smrt omogućila je oprostjenje ili otpisivanje naših greha. Otpisivanje greha, međutim, uključuje mnogo više od ukidanja kazne zbog kršenja zaveta. To obuhvata i druge, podjednako važne elemente. Zato je izraelski žrtveni sistem imao pet različitih vrsta žrtvovanja. Svaki je bio neophodan da bi se izrazilo bogatstvo značenja Hristovog Krsta.

Pročitajte Efescima 3,14-19. Kakav molitveni zahtev je Pavle uputio u korist vernika?

Žrtva paljenica (holokaust) zahtevala je da se cela životinja spali na oltaru (3. Mojsijeva 1). Ona je predstavljala Isusa, čiji je život potrošen za nas. Za pomirenje je bilo potrebno da nam se Isus potpuno preda. Iako je bio jednak sa Bogom, Isus je „ponizio sam sebe uzevši obličje sluge“ (Filibljanima 2,5-8).

Prinos u žitu bio je dar zahvalnosti za Božje staranje o svom narodu (3. Mojsijeva 2). On takođe predstavlja Isusa, „hleb života“ (Jovan 6,35.48), preko koga imamo večni život.

Zahvalna žrtva je podrazumevala zajednički obrok sa prijateljima i porodicom da bi se proslavilo blagostanje koje je Bog obezbedio (3. Mojsijeva 3). Predstavljala je Hrista, čija nam je žrtva obezbedila mir (Isaija 53,5; Rimljanima 5,1; Efescima 2,14). Osim toga, ona naglašava da i mi moramo učestvovati u Isusovoj žrtvi jedući Njegovo telo i pijući Njegovu krv (Jovan 6,51-56).

Žrtva za greh ili očišćenje obezbeđivala je iskupljenje za grehe (3. Mojsijeva 4,1-5,13). Ova žrtva je naglašavala ulogu krvi životinje – koja je predstavljala njen život – u praštanju (3. Mojsijeva 17,11) i ukazivala na krv Isusa koji nas izbavlja od naših greha (Matej 26,28; Rimljanima 3,25; Jevrejima 9,14).

Žrtva za prestup (3. Mojsijeva 5,14-6,7) pružala je oprostaj u slučajevima kada je bilo moguće obeštećenje ili nadoknada. Ona ukazuje da nas Božje oprostjenje ne oslobađa odgovornosti da, onima kojima smo naneli zlo, pružimo obeštećenje ili nadoknadu onda kad je to moguće.

Žrtve u svetištilu uče nas da iskustvo spasenja predstavlja nešto više od prihvatanja Isusa kao naše Zamene. Mi moramo i da se „hranimo“ Njime, da delimo svoje prednosti sa drugima i pružimo obeštećenje onima kojima smo naneli nepravdu.

ISUSOVA SAVRŠENA ŽRTVA

Pročitajte Jevrejima 7,27 i Jevrejima 10,10. Kako je Isusova žrtva opisana u tim tekstovima?

Levitski sveštenici – kojih je bilo mnogo, „jer im smrt ne dade da ostanu“ (Jevrejima 7,23), porede se sa Isusom, koji živi večno i ima večno sveštenstvo (Jevrejima 7,24.25). Levitski sveštenici su „svaki dan“ (Jevrejima 7,27) i „svake godine“ (Jevrejima 9,25) prinosili darove i žrtve koji ipak „nisu mogli da učine savršenom savest onoga koji tako služi“ (Jevrejima 9,9, SSP; Jevrejima 10,1-4).

Isus je, međutim, prineo sebe „jednom“, „jednijem prinosom“ (Jevrejima 10,10.12-14) koji čisti našu savest (Jevrejima 9,14; Jevrejima 10,1-10) i satire greh (Jevrejima 9,26). Isusova žrtva je nadmoćnija od životinjskih žrtava, jer je Isus Božji Sin (Jevrejima 7,26-28) koji je savršeno ispunio Božju volju (Jevrejima 10,5-10).

Opis Isusove žrtve kao one koja se dogodila „jednom zauvek“ upućuje na nekoliko važnih činjenica.

Prvo, Isusova žrtva je savršeno delotvorna i nikad ne može biti nadmašena. Žrtve levitskih sveštenika uvek su se iznova prinosile, jer nisu bile delotvorne. U suprotnom „bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikakve savjesti za grijeh, kad se jednom očiste?“ (Jevrejima 10,2).

Drugo, sve različite vrste starozavetnih žrtava našle su svoje ispunjenje na krstu. Dakle, Isus ne samo da nas čisti od greha (Jevrejima 9,14), već nas i posvećuje (Jevrejima 10,10-14) uklanjajući greh iz našeg života (Jevrejima 9,26). Sveštenici su, pre nego što bi pristupili da služe Bogu u svetilištu u ime svojih bližnjih, i sami morali da budu očišćeni i posvećeni (3. Mojsijeva 8, 9). Isusova žrtva nas čisti i posvećuje (Jevrejima 10,10-14) kako bi-smo mogli s pouzdanjem da pristupimo Bogu (Jevrejima 10,19-23) i da Mu služimo kao „carsko sveštenstvo“ (Jevrejima 9,14; 1. Petrova 2,9).

Konačno, Isusova žrtva obezbeđuje i hranu za naš duhovni život. Ona pruža primer koji moramo da posmatramo i sledimo. Zato nas Jevrejima poslanica poziva da uperimo pogled u Isusa, posebno u dešavanja na krstu, i da sledimo Njegovo vođstvo (Jevrejima 12,1-4; Jevrejima 13,12.13).

Krst je osnov svih dobrobiti koje nam Bog daje. On omogućava čišćenje od greha, posvećenje za službu, ishranu i rast. Kako možemo još bolje iskusiti to što nam je dato u Isusu?

KRST I CENA OPROŠTENJA

Pročitajte Jevrejima 9,22-28. Šta nam taj tekst govori o Hristovoj službi u nebeskom svetištu?

Ideja da je nebeskom svetištu potrebno čišćenje ima smisla u kontekstu starozavetnog svetišta. Svetište je simbol Božje vladavine (1. Samuilova 4,4; 2. Samuilova 6,2), a način na koji se Bog nosi sa grehom svog naroda utiče na to kakav se utisak stiče o pravednosti Njegove vlasti (Psalam 97,2). Kao vladar, Bog je sudija svom narodu i od njega se očekuje da bude pošten, da odbrani nevine i osudi krive. Dakle, kada Bog oprosti grešniku, on preuzima sudijsku odgovornost. Svetište, koje predstavlja Božji karakter i upravu, biva zagađeno. To objašnjava zašto Bog nosi naše grehe kada nam oprašta (2. Mojsijeva 34,7; 4. Mojsijeva 14,17-19 – izvorni jevrejski izraz za „opraštanje“ / *nose'* / u ovim stihovima doslovno znači „nošenje, podnošenje“).

Žrtveni sistem u izraelskom svetištu ilustrovao je tu misao. Kada je neko tražio oprostaj, doneo bi životinju kao žrtvu umesto sebe, priznao nad njom svoje grehe i zaklao je. Krvlju životinje mazali su se rogovi oltara, ili je njom škropljeno pred velom u prvom odeljenju hrama. Tako se greh simbolično prenosio u svetište. Bog je preuzimao grehe ljudi i sam ih nosio.

U izraelskom sistemu, čišćenje od greha, ili pomirenje, odvijalo se u dve faze. Tokom godine, pokajani grešnici prinosili su žrtve u svetištu, čime su oni sami bili čišćeni od greha, ali se njihov greh prenosio u svetište, na samog Boga. Krajem godine, na Dan pomirenja, koji je bio sudnji dan, Bog bi očistio svetište, oslobađajući se svoje sudijske odgovornosti time što je grehe iz svetišta prenosio na žrtvenog jarca, Azazela, koji je predstavljao sotonu (3. Mojsijeva 16,15-22).

Taj dvofazni sistem, predstavljen sa dve prostorije u zemaljskom svetištu, koje je bilo maketa nebeskog svetišta (2. Mojsijeva 25, 9; Jevrejima 8,5), dozvoljavao je Bogu da pokaže milost i pravdu u isto vreme. Oni koji su priznavali svoje grehe tokom godine pokazivali su odanost Bogu poštovanjem svečanog odmora i preispitivanjem sebe na Dan pomirenja (3. Mojsijeva 16,29-31). Oni koji ne bi pokazali takvu odanost bili bi „istrebljeni“ (3. Mojsijeva 23,27-32).

Zamislite kako bi izgledalo kad biste se suočili sa pravednom kaznom za svoje grehe. Kako bi vam to moglo pomoći da razumete šta je Hristos učinio za vas?

SUD I BOŽJI KARAKTER

Pročitajte sledeće tekstove: Rimljanima 3,21-26; Rimljanima 1,16.17 i Rimljanima 5,8. Šta nam iskupljenje na Krstu radi oprostjenja naših greha otkriva o Bogu?

Oproštenje naših greha podrazumeva dve faze u Isusovom posredovanju, u dve odaje nebeskog svetilišta. Prvo, Isus je uklonio naše grehe i sam ih poneo na krstu, kako bi pružio oprostaj svima koji veruju u Njega (Dela 2,38; Dela 5,31). Na krstu je Isus dobio pravo da oprost svakome ko veruje u Njega, jer je On poneo grehe svih ljudi. On je takođe uveo novi zavet, koji Mu dopušta da, putem Svetog Duha, utisne Božji zakon u srce vernika (Jevrejima 8,10-12; Jezekilj 36,25-27).

Druga faza Isusove službe obuhvata sud – preadventni sud, koji je sa stanovišta Jevrejima poslanice još uvek bio u budućnosti (Jevrejima 2,1-4; Jevrejima 6,2; Jevrejima 9,27.28; Jevrejima 10,25). Taj sud počinje od Božjeg naroda i opisan je u sledećim tekstovima: Danilo 7, 9-27; Matej 22,1-14 i Otkrivenje 14,7. Njegova svrha je da pokaže da je Bog pravedan kad oprašta svom narodu. Na tom sudu će se izveštaji o njihovom životu staviti na uvid čitavom svemiru. Bog će pokazati šta se događalo u srcima tih vernika, kako su oni prihvatili Isusa kao svog Spasitelja i primili Njegovog Duha u svoj život.

U vezi s tim sudom, Elen G. Vajt je pisala: „Čovek ne može sam da se suoči s tim optužbama. U odeći umrljanoj grehom, on stoji pred Bogom priznajući svoju krivicu. Ali Isus, naš Zastupnik, ulaže delotvornu molbu u korist svih onih koji su u veri i pokajanju poverili svoje duše Njemu na čuvanje. On se zalaže za njihov slučaj i poražava njihovog tužioca moćnim argumentima sa Golgote. Njegova savršena poslušnost Božjem zakonu, do same smrti na krstu, obezbedila Mu je svu vlast na nebu i zemlji, i On se poziva na milost svog Oca da bi izdejstvovao pomirenje za krivce... Mada bi trebalo uvek da budemo svesni svog grešnog stanja, moramo se oslanjati na Hrista kao na svoju pravednost, svoje posvećenje i iskupljenje. Mi ne možemo da odgovorimo na optužbe koje sotona iznosi protiv nas. Jedino Hristos može da uputi delotvornu molbu u našu korist. On je u stanju da učutka tužitelja argumentima koji se zasnivaju ne na našim, nego na Njegovim zaslugama.“ – Testimonies for the Church, vol. 5, pp. 471, 472.

Zašto nam krst i Isusova služba u našu korist stavljaju do znanja da bi na sud trebalo da gledamo sa pouzdanjem, ali i sa poniznošću i pokajanjem?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi Čežnja vekova od Elen G. Vajt pročitajte poglavlja „Golgota“, str. 741-757 (original) i „Svrši se“, str. 758-764 (original).

Profesor Žiri Moskala objasnio je prirodu tog preadventnog suda. Bog „nije tu da iznese moje grehe na videlo kao u izlogu. On će, naprotiv, najpre ukazati na zadivljujuću moć svoje blagodati koja preobražava, a onda će, pred celim svemirom, On, kao istinski Svedok celog mog života, objasniti moj stav prema Bogu, moje unutrašnje pobude, moje razmišljanje, moja dela, moja usmerenja i pravac života. On će sve to jasno izložiti. Isus će posvedočiti da sam napravio mnogo grešaka, da sam prekršio Njegov sveti zakon, ali i da sam se pokajao, zatražio oprostaj i bio promenjen Njegovom blagodaću. On će izjaviti: „Moja krv je dovoljna za grešnika Moskalu! Njegov život je usmeren ka meni. Njegov stav prema meni i drugim ljudima je topao i nesebičan. Pouzdan je. On je moj dobri i verni sluga.“ – „Toward a Biblical Theology of God’s Judgment: A Celebration of the Cross in Seven Phases of Divine Universal Judgment“, Journal of the Adventist Theological Society 15 (Spring 2004): p. 155.

„Izbavljena i bezgrešna bića u Hristovom krstu naći će svoju nauku i svoju pesmu. Tako će postati jasno da je slava koja blista sa Hristovog lica slava samopožrtvovane ljubavi. U svetlosti sa Golgote videće se da je zakon te ljubavi pune samoodricanja, zakon života za Zemlju i Nebo; da ljubav koja ’ne traži svoje’ ima svoj izvor u Božjem srcu; da se u Onome koji je krotak i ponizan otkrio karakter Onoga koji prebiva u svetlosti kojoj nijedan čovek ne može pristupiti.“ – Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 19, 20 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Ljudi su oduvek bili skloni da Bogu prinose različite žrtve kao razmenu za oprostaj ili spasenje. Neki nude Bogu herojska dela pokore (duga putovanja, itd.), drugi nude život posvećen službi, samonametnuto lišavanje, itd. Kako bi ta dela trebalo posmatrati u svetlu Isusove žrtve i tvrdnji Svetog pisma da je krst ukinuo sve te žrtve (Danilo 9,27; Jevrejima 10,18)?
2. U isto vreme, koja je uloga žrtve u životu vernika? Šta je Isus mislio kada je rekao da treba da uzmemo svoj krst i da Ga sledimo (Matej 16,24), ili apostol Pavle kada je rekao da svoje telo treba da prinesemo kao „žrtvu živu, svetu ugodnu Bogu“ (Rimljanima 12,1)? U kakvoj su vezi uputstva Isusa (Matej 16,24) i Pavla (Rimljanima 12,1) sa tekstem Jevrejima 13,15.16?

ISUS NAS UVODI IZA ZAVESE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 9,24; 2. Mojsijeva 19,3.4; Jevrejima 12,18-21; 3. Mojsijeva 16,1.2; Jevrejima 10,19-22; Kološanima 3,1.

Tekst za pamćenje: „Jer Hristos ne uđe u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas“ (Jevrejima 9,24).

Kada su se, odmah nakon što se Isus vazneo na nebo, učenici vratili sa Maslinske gore, bili su ispunjeni duhom radosti i pobeđe. Njihov Učitelj i Prijatelj se uzdigao na poziciju moći nad ovim svetom, i pozvao ih je da pristupaju Bogu u Njegovo ime sa punim uverenjem da će Bog blagonaklono odgovoriti na njihove molitve (Jovan 14,13.14). Iako su nastavili da žive u svetu, i trpe napade zlih sila, njihova nada je bila snažna. Znali su da je Isus otišao da im pripremi mesto (Jovan 14,1-3). Znali su da je On Poglavar njihovog spasenja i da je svojom krvlju utro put u nebesku domovinu.

Isusovo vaznesenje na nebo je centralno mesto u teologiji Jevrejima poslanice. Ono označava početak Isusove vladavine i početak Njegove prvosveštenečke službe u našu korist. Konačno, i što je još važnije, Isusovo vaznesenje označava trenutak kada je na snagu stupio novi zavet, koji pruža mogućnost da hrabro pristupimo Bogu u veri. Mi sada imamo prednost da pristupamo Bogu sa poverenjem, zahvaljujući Isusu i zaslugama Njegove pravednosti.

ISUS PRED OCEM

Pročitajte Jevrejima 9,24. Prema tom tekstu, koja je bila svrha Isusovog vaznesenja na nebo?

Bog je naložio da svi muškarci u Izraelu tri puta godišnje idu u Jerusolim kako bi „izašli pred Gospoda“ sa žrtvama i prinosima. To se dešavalo uvek u određeno vreme: na praznik Pashe (beskvasnih hlebova), praznik Sedmica (Duhovi) i praznik Senica (2. Mojsijeva 23,14-17; 5. Mojsijeva 16,16). Tokom Pashe slavilo se oslobođenje Izraela iz Egipta. U vreme Pedesetnice slavila se žetva ječma, a do vremena Novog zaveta počelo je da se povezuje i sa davanjem zakona na Sinaju. Na praznik Senica proslavljalo se Božje staranje za Izrael tokom njihovog boravka u pustinji. Međutim, prema Novom zavetu, svi ti starozavetni praznici imali su i svoj proročki značaj.

Tekst Jevrejima 9,24 opisuje Isusovo vaznesenje u Očevu prisustvo. On je stigao u nebesko svetište – ono „pravo“, kako bi se „pokazao“ pred Bogom sa boljom žrtvom (Jevrejima 9,23.24) – sopstvenom krvlju.

Isus je sa neverovatnom preciznošću ispunio proročko značenje hodočasničkih praznika. Umro je na dan pripreme za Pashu u devetom času, u trenutku kada su žrtvovana pashalna jagnjad (Jovan 19,14; Matej 27,45-50). Vaskrsao je trećeg dana i vazneo se na nebo kako bi primio uverenje da je Njegova žrtva prihvaćena (Jovan 20,17; 1. Korinćanima 15,20), upravo u trenutku kada je sveštenik trebalo da maše snopom zrelog ječma kao prvim plodom (3 . Mojsijeva 23,10-12). Zatim se, 40 dana kasnije, vazneo da bi seo s desne strane Boga i uspostavio novi zavet na dan Pedesetnice (Dela 1; 2).

Svrha hodočašća u drevnom Izraelu bila je „pokazati se licu Božijemu“ (Psalam 42,2). To je značilo doživeti Božju naklonost (Psalam 17,15). Slično tome, jevrejski izraz „tražiti lice Božje“ značio je tražiti pomoć od Boga (2. Dnevnika 7,14; Psalam 27,8; Psalam 105,4). Prema Jevrejima poslanici, to je smisao Isusovog vaznesenja. Isus je izašao pred Boga sa savršenom žrtvom. Vazneo se na nebo i ušao, kao naš preteča, u Božije prisustvo (Jevrejima 6,19.20). On je obistinio obećanje upućeno vernicima koji putujući „traže otačastva“, koji „bolje žele“ i čekaju „grad... kojemu je zidar i tvorac Bog“ (Jevrejima 11,10.13-16).

I opet, zašto bi realnost onoga što je Hristos učinio, ne samo na krstu, već i onoga što sada čini na nebu, trebalo da nam pruži sigurnost u spasenje?

BOŽJI POZIV

Pročitajte Jevrejima 12,18-21. Kakvo je iskustvo Izrael imao na gori Sinaj?

Kada je Bog pozvao Izrael iz Egipta, Njegov plan bio je da izgradi lični, blizak odnos sa njima. Poručio im je: „Vidjeli ste šta sam učinio Misircima i kako sam vas kao na krilima orlovijem nosio i doveo vas k sebi“ (2. Mojsijeva 19,3.4).

Zato je Bog preko Mojsija dao potrebna uputstva da bi se ljudi pripremili za susret s Njim. Narod je trebalo prvo da se osvešta (2. Mojsijeva 19,10-15). Oni koji bi bez pripreme stupili u podnožje gore poginuli bi. A onda, pošto su se dva dana pripremali, Bog je naredio da trećeg dana „kad rog trubi otežući... pođu na goru“ (2. Mojsijeva 19,13). Želeo je da i oni imaju iskustvo koje su imali Mojsije i ostale vođe kad „vidješe Boga, pa jedoše i piše“ u Njegovom prisustvu (2. Mojsijeva 24,9-11). Narod je kasnije shvatio da je video Božju slavu i da je zaista moguće da „Bog govori s čovjekom“, a da čovek ostane živ (5. Mojsijeva 5,24). Međutim, u odsudnom trenutku, nedostajalo im je vere. Mojsije je godinama kasnije objasnio: „Vas bješe strah od ognja i ne iziđoste na goru“ (5. Mojsijeva 5,5). Umesto toga, tražili su od Mojsija da im bude posrednik (5. Mojsijeva 5,25-27; uporediti sa tekstom 2. Mojsijeva 20,18-21).

Ispoljavanje Božje svetosti na gori Sinaj trebalo je da nauči narod da Ga se „plaši“, odnosno da Ga poštuje. „Strah Gospodnji“ donosi život, mudrost i čast (5. Mojsijeva 4,10; uporediti sa sledećim tekstovima: Psalam 111,10; Priče 1,7; Priče 9,10; Priče 10,27). A trebalo je takođe da nauče i da je On milostiv i blagonaklon (2. Mojsijeva 34,4-8). Međutim, dok je Bog želeo da mu Izrael pride, narod se uplašio i zatražio od Mojsija da im bude posrednik. Opis događaja na Sinaju u Jevrejima poslanici prvenstveno prati Mojsijevo izlaganje, u kom on podseća narod na njihov nedostatak vere i otpadništvo sa zlatnim teletom, napominjući da se i sam uplašio susreta sa Bogom zbog njihovog greha (5. Mojsijeva 9,19). Reakcija naroda nije bila ishod Božjeg plana za njih, već posledica njihovog bezverja.

Zašto mi, zahvaljujući Isusu, ne bi trebalo da se plašimo da pridemo svetom Bogu? Koji uslovi ipak postoje da bismo mogli da Mu pridemo?

POTREBA ZA ZAVESOM

Zavese imaju dvostruku ulogu. Izraz koji Jevrejima poslanica koristi za zavesu (katēpetasma) mogao se odnositi na zavesu koja se nalazila na ulazu u trem (2. Mojsijeva 38,18), zatim na onu kroz koju se ulazilo u spoljašnju odaju svetišta (2. Mojsijeva 36,37), ili na unutrašnju zavesu koja je odvajala Svetinju od Svetinje nad svetinjama (2. Mojsijeva 26,31-35). Te tri zavese predstavljale su istovremeno ulaz, ali i granicu koju su samo pojedini ljudi mogli da pređu.

Pročitajte tekstove 3. Mojsijeva 16,1.2 i 3. Mojsijeva 10,1-3. Koje upozorenje tu nalazimo?

Zavesa je pružala zaštitu sveštenicima dok su služili pred svetim Bogom. Nakon greha sa zlatnim teletom, Bog je rekao Mojsiju da ih neće pratiti na putu do Obećane zemlje da ih ne bi satro, jer su „narod tvrdovrat“ (2. Mojsijeva 33,3). Zato je Mojsije morao da premesti šator od sastanka i postavi ga daleko izvan logora (2. Mojsijeva 33,7). Pa ipak, pošto se Mojsije zauzeo za narod, Bog je pristao da pođe s njima (2. Mojsijeva 33,12-20), ali je ustanovio nekoliko mera za zaštitu ljudi dok je boravio među njima.

Na primer, izraelski logor je uređen po strogom rasporedu, tako da je ostavljen prazan kvadrat u sredini gde je postavljen šator. Osim toga, Leviti su se nastanili oko šatora kako bi svetište i njegov nameštaj zaštitili od upada stranaca (4. Mojsijeva 1;51; 4. Mojsijeva 3,10). Oni su, zapravo, bili neka vrsta žive „zavese“ koja je štitila izraelski narod: „A Leviti neka staju oko šatora od svjedočanstva, da ne dođe gnjev na zbor sinova Izrailjevijeh; i neka Leviti rade što treba oko šatora od svjedočanstva“ (4. Mojsijeva 1,53).

Isus, kao naš Sveštenik, takođe je bio naša zavesa. Svojim utelovljenjem, Bog je podigao svoj šator među nama i pružio nam priliku da posmatramo Njegovu slavu (Jovan 1,14-18). To je svetom Bogu omogućilo da živi usred nesavršenog naroda.

Razmislite šta je značilo to što je Bog Stvoritelj, Onaj koji je stvorio univerzum, boravio među svojim narodom, koji je u to vreme bio narod odbeglih robova. Čemu nas to uči u vezi sa činjenicom koliko nam Bog može biti blizak?

NOVI I ŽIVI PUT KROZ ZAVESU

Pročitajte Jevrejima 10,19-22. Koji poziv nalazimo u tom tekstu?

Jevrejima poslanica tvrdi da je Isus ušao u nebesko svetište, i poziva nas da Ga u tome sledimo. Ta zamisao je u skladu sa ranije predstavljenim konceptom da je Isus „Poglavar“ i preteča vernika (Jevrejima 2,10; Jevrejima 6,19.20; Jevrejima 12,2). „Novi i živi put“ je novi zavet koji je Isus uspostavio svojom žrtvom i vaznesenjem. Izraz „novi i živi“ suprotstavljen je opisu starog zaveta kao nečeg što je „vetho i ostarjelo“ (Jevrejima 8,13). Jer, novi zavet je taj koji pruža oprostjenje greha i utiskuje zakon u naše srce, omogućava nam da s poverenjem pristupimo Bogu, ne zahvaljujući nama samima niti bilo čemu što smo učinili, već samo onome što je Isus učinio za nas ispunivši sve zavetne obaveze.

Jevrejima poslanica primećuje da je uvođenje starog zaveta uključivalo izgradnju svetilišta i posvećenje sveštenika (Jevrejima 9,18-21; uporediti sa tekstovima 2. Mojsijeva 40; 3. Mojsijeva 8; 9). Svrha zaveta bila je stvaranje bliskog odnosa između Boga i Njegovog naroda (2. Mojsijeva 19,4-6). Kada je Izrael prihvatio taj odnos, Bog je odmah zapovedio da se izgradi svetište kako bi mogao da živi među njima. Posvećenje svetilišta i Božje prisustvo usred Njegovog naroda bio je trenutak kada je zavet između Boga i Izraela dovršen.

Isto važi i za novi zavet. Novi zavet takođe podrazumeva uspostavljanje Isusove sveštenečke službe u našu korist (Jevrejima 5,1-10; Jevrejima 7,1-8,13).

Isusovim vaznesenjem u Božje prisustvo otpočeo je novi period za Božji narod. Tekst Zaharija 3 opisuje sotonu kako stoji u Božjem prisustvu i optužuje Njegov narod, predstavljenim u liku prvosveštenika Isusa. To je isti onaj tužitelj koji je pokrenuo pitanja o Jovovoj odanosti Bogu (Jov 1-2). Međutim, Isusovom žrtvom, sotona je isteran sa neba (Otkrivenje 12,7-12; uporediti sa tekstovima Jovan 12,31; Jovanom 16,11). Sada je Isus taj koji se zauzima za nas i, na osnovu svoje žrtve i vernosti, traži da budemo spaseni!

Kakve bi optužbe protiv vas sotona mogao da iznese pred Boga, kad bi mu to bilo dopušteno? Mada je lažov, koliko bi zaista morao da laže o vama da bi tražio vašu osudu? U čemu je vaša jedina nada?

ONI ĆE VIDETI NJEGOVO LICE

Pročitajte Jevrejima 12,22-24. U kom smislu smo mi pristupili nebeskom Jerusalimu i ušli u Božje prisustvo?

Tvrđi se da su sveti verom „pristupili“ gori Zion, nebeskom Jerusalimu. U tom smislu, njihovo iskustvo je najava budućnosti. Dakle, nebeski Jerusalim pripada poretku stvari kojima se „nadamo“ i „što ne vidimo“, ali su nam, i pored toga, osigurane na osnovu vere (Jevrejima 11,1).

Međutim, mada je istinto, to ipak nije celovito značenje ovog tek-sta. I mi smo prispeli na goru Zion i ušli u samo Božje prisustvo preko našeg predstavnika Isusa (Efescima 2,5.6; Kološanima 3,1). Isusovo vaznesenje nije pitanje vere, to je činjenica. Upravo ta istorijska dimenzija Isusovog vaznesenja daje neodoljivu snagu rečima kojima nas Jevrejima poslanica podstiče da se čvrsto držimo svog priznanja vere (Jevrejima 4,14; Jevrejima 10,23). Pavle kaže: „Imajući dakle velikoga poglavara svešteničkoga, koji je prošao nebesa... da pristupimo... slobodno k prijestolu blagodati“ (Jevrejima 4,14.16).

Prema tome, mi smo, preko našeg predstavnika, već stigli tamo, pa bi u skladu s tim trebalo i da se ponašamo. Preko Njega smo „okusili dara nebeskoga i... dobre riječi Božije, i sile onoga svijeta“ (Jevrejima 6,4.5). Realnost Isusovog vaznesenja i službe u nebeskom svetištu je „tvrd i pouzdan lenger duše“ (Jevrejima 6,19), garancija da su obećanja čvrsto utemeljena i dostojna poverenja (Jevrejima 7,22). Za nas, vera ima istorijsko sidro.

U svakom slučaju, Božji cilj će se ispuniti ne samo u Isusu, već i u nama. Rekli smo da je Isusovo vaznesenje ispunilo tipologiju prva dva godišnja hodočašća u Izraelu, Pashu i Pedesetnicu. Ali, prema Jevrejima poslanici i knjizi Otkrivenje, poslednje hodočašće, praznik Senica, tek treba da se ispuni. Njega ćemo proslaviti zajedno sa Isusom, kad budemo u gradu „kojemu je zidar i tvorac Bog“ – u nebeskoj domovini (Jevrejima 11,10.13-16). Nećemo mi praviti Senice, nego će se Božja senica ili šator spustiti s neba i otada ćemo živeti s Njim, zauvek (Otkrivenje 7,15-17; Otkrivenje 21,1-4; Otkrivenje 22,1-5; 4. Mojsijeva 6,24-26).

Kako možemo naučiti da to obećanje o večnom životu učinimo realnim za sebe u ovom trenutku, usred sveta tako punog bola i patnje? Koji odgovor možete dati onima koji kažu da je sve to samo maštarija koja nam pomaže da se osećamo bolje u svom životu, ovde i sada?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Hristovo vaznesenje na nebo bilo je znak da će Njegovi sledbenici dobiti obećani blagoslov. To je trebalo da pričekaju pre nego što se prihvate svog posla. Kada je prošao kroz nebeska vrata, Hristos se popeo na presto okružen obožavanjem anđela. Čim je ta ceremonija obavljena, Sveti Duh se spustio na učenike u obilnoj meri i Hristos je zaista proslavljen slavom koju je imao kod Oca od postanja sveta. Izlivanje Duha na dan Pedesetnice bilo je nebeska objava da je svečano uvođenje u službu Otkupitelja obavljeno. On je, u skladu sa obećanjem, poslao Svetog Duha sa neba svojim učenicima, kao znak da je On, Sveštenik i Car, primio svu vlast na nebu i na zemlji, i da je postao Pomazanik nad svojim narodom...

Isusovo ime mogli su sa sigurnošću da izgovaraju. Pa zar On nije bio njihov Prijatelj i stariji Brat? Uspostavili su usku vezu sa Hristom, kao da su već sedeli s Njim na nebesima. Kakvim su samo vatrenim rečima iznosili svoje zamisli dok su svedočili za Njega! – Elen G. Vajt, Apostolska crkva – Hristovim tragom, str. 38, 46 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Psalmista kaže: „Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kad ću doći i pokazati se licu Božijemu?“ (Psalam 42,2). Kako i mi možemo osetiti istu žeđ za Božjim prisustvom? Ako se sada ne radujemo u Božjem prisustvu, kada Mu pristupamo i klanjamo se u veri, da li ćemo se radovati u budućnosti? Šta je to što čini da imamo radost pred Bogom?
2. U jednoj knjizi u kojoj se vera ismeva, govori se o tome kako je neko napravio robota koji je, navodno, trebalo da veruje umesto nas. Mada je reč o satiri, zašto moramo voditi računa da ne ponovimo ono isto što je Izrael učinio u pustinji, to jest, da ne tražimo posrednike između Boga i nas? Mi smo skloni da drugima prepustimo da umesto nas proučavaju Bibliju, i pronalaze u njoj dragulje istine. Neki su u iskušenju da pomisle kako, pred Bogom, molitve drugih ljudi u njihovu korist imaju veću težinu nego njihove sopstvene molitve. Zašto bi trebalo da izbegavamo tu duhovnu zamku? Zašto možemo, zahvaljujući Isusu, pristupiti Bogu bez potrebe za bilo kim drugim?
3. Jevrejima poslanica govori o sigurnosti spasenja. Zašto, ipak, moramo biti oprezni da ne pomislimo za lažnu sigurnost da je prava?

ISUS – ZAČETNIK I USAVRŠITELJ NAŠE VERE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 10,35-39; Rimljanima 1,17; Jevrejima 11; Isus Navin 2,9-11; Jevrejima 12,1-3.

Tekst za pamćenje: „Gledajući na Isusa, začetnika i usavršitelja vere, koji je umesto radosti – koja je bila pred njim – podneo krst, prezrevši sramotu, i seo s desne strane Božijeg prestola“ (Jevrejima 12,2, Čarnić).

Jedanaesto i dvanaesto poglavlje Jevrejima poslanice verovatno su najomiljenija poglavlja ove knjige. U njima je hrišćanski život opisan kao trka u kojoj svi učestvujemo, i u kojoj će svi oni koji ostanu verni dobiti nagradu. Tu je takođe opisana i drama iskupljenja kao trka, u kojoj su verni ljudi iz prošlosti istrajali uprkos patnjama, ali još uvek nisu dobili nagradu.

A razlog je taj što se priča završava tek sa nama, a ne samo sa njima. Nama pripada završni čin. Vrhunac drame nastaje u trenutku kad mi ulazimo u trku i trčimo poslednji krug, dok Isus sedi na liniji cilja, s desne strane Bogu. On pruža nadahnuće, ali i najbolji primer kako se ta trka uspešno vodi. On je najpouzdaniji svedok da je nagrada stvarna, i On je preteča koji nam utire put (Jevrejima 6,19,20; Jevrejima 10,19-23).

Jedanaesto poglavlje Jevrejima poslanice objašnjava da je vera, u stvari, poverenje u Božja obećanja čak i onda kad ne možemo da ih vidimo. U ovoj pouci proučavaćemo поближе o tome šta je vera i kako se ona stiče, razmatrajući primere ljudi iz prošlosti, ali, posebno i pre svega, primer Isusa, „začetnika i usavršitelja“ naše vere (Jevrejima 12,2).

PRAVEDNIK ĆE OD VERE ŽIVETI

Pročitajte Jevrejima 10,35-39. Šta nam Bog govori u tim stihovima?

Izdržljivost ili „trpljenje“ je karakteristika Božjeg naroda poslednjeg vremena, bez koje oni neće moći da prime obećanja (Otkrivenje 13,10; Otkrivenje 14,12). Međutim, da bi pretrpeli do kraja, vernici moraju „tvrd“ da se drže svoje vere (Jevrejima 10,23; Jevrejima 4,14). Pavle ukazuje da pustinska generacija nije mogla da primi obećanje jer im je nedostajalo vere (Jevrejima 3,19). Jevrejima poslanica opisuje vernike kao one koji takođe stoje na pragu ispunjenja obećanja (Jevrejima 9,28; Jevrejima 10,25.36-38), i zato treba da pokažu veru ako žele da iskuse ostvarenje tih obećanja (Jevrejima 10,39).

Pavle otpočinje izlaganje o veri pozivajući se na tekst Avakum 2,2-4. Avakum pita Boga zašto trpi bezbožne ljude koji tlače pravednike (Avakum 1,12-17). Prorok i njegov narod su patili i želeli su da Bog deluje. Međutim, Bog odgovara da postoji određeno vreme za ispunjenje Njegovog obećanja i da je potrebno da sačekaju (Avakum 2,2-4). Avakum i njegov narod živeli su, poput nas, u vremenu između davanja i ispunjenja obećanja. Božja poruka se nastavlja u Jevrejima poslanici: „Doći /će/ onaj koji treba da dođe i neće odocniti“ (Jevrejima 10,37; videti takođe Avakum 2,3).

Ta poruka se odnosi na Isusa. On je Pravednik, utelovljenje vere koja je Bogu ugodna i daje život (Jevrejima 10,5-10).

Zašto bi onda On „odocnio“? On to neće učiniti. Već je došao da umre za nas (Jevrejima 9,15-26), i sigurno će, u određeno vreme, ponovo doći (Jevrejima 9,27.28; Jevrejima 10,25).

Božja poruka se nastavlja rečima: „A pravednik življeće od vjere“ (Jevrejima 10,38). Pavle iznosi istu tvrdnju u Rimljanima 1,17 i Galatima 3,11. Tekst Rimljanima 1,16.17 baca posebnu svetlost, jer objašnjava da se pravda Božja „javlja... iz vjere u vjeru“. Pavle tu hoće da kaže da se Božja vernost Njegovim obećanjima nalazi na prvom mestu, a da je naša vera i/ili vernost zapravo samo rezultat te Njegove vernosti.

Zato što Bog ostaje veran svojim obećanjima (2. Timotiju 2,13), i pravednici će, kao odgovor na Božju vernost, ostati verni.

Zašto je važno razumeti da naša vera proističe iz Božje vernosti i da se njome hrani? Kako možemo naučiti da se više uzdamo u Njegovu vernost prema nama i u obećanja koja nam je dao?

VEROM AVRAM...

Jevrejima poslanica definiše veru kao „tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo“ (Jevrejima 11,1). Zatim navodi niz ljudi iz istorije Izraela koji su primerom pokazali šta je vera, i otkriva kojim su delima oni tu svoju veru dokazali.

Pročitajte Jevrejima 11,1-19. Šta su ti „heroji“ vere činili da bi svoju veru pokazali na delu? Na koji način su njihovi postupci povezani sa nadom u ono što ne vidimo?

Avram je verovatno najvažniji lik u ovom poglavlju. Poslednji Avramov čin vere je posebno poučan u pogledu prave prirode vere.

Jevrejima poslanica kao da nagoveštava da postoji izvesna protivrečnost u tome što Bog nalaže Avramu da prinese Isaka na žrtvu (Jevrejima 11,17.18). Isak nije bio jedini Avramov sin. Ismailo je bio Avramov prvenac, pa ipak Bog kaže Avramu da je u redu da, na Sarin zahtev, izbaci Ismaila i njegovu majku, zato što će se On pobrinuti za njih, a takođe i zato što će se Avramovo potomstvo nazvati po Isaku (1. Mojsijeva 21,12.13). Međutim, već u sledećem poglavlju, Bog traži od Avrama da prinese Isaka kao žrtvu paljenicu. Stiče se utisak da je Božje uputstvo u tekstu 1. Mojsijeva 22 u potpunoj suprotnosti sa Božjim obećanjima koja čitamo od 12. do 21. poglavlja 1. Mojsijeve.

Autor Jevrejima poslanice primećuje da je Avram na izvanredan način rešio tu zagonetku, zaključivši da će Bog sigurno vaskrsnuti Isaka nakon što ga on bude žrtvovao. To je prosto neverovatno, budući da do tada još niko nije bio vaskrsnut. Čini se, međutim, da je Avrama njegovo prethodno iskustvo sa Bogom dovelo do tog zaključka. Tekst Jevrejima 11,12 napominje da je Isak začet Božjom silom od nekoga ko je bio „gotovo mrtav“. Pavle takođe primećuje da je Avram, uprkos tome što je bio već „gotovo mrtav“ i što je Sara bila nerotkinja, verovao i nadao se „kad se nije bilo ničemu nadati da će on biti otac mnogijem narodima“, uzdajući se u to da Bog „oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest“ (Rimljanima 4,17-20). Prema tome, Avram je verovatno pošao od pretpostavke da bi Bog, koji je, u izvesnom smislu, već dao Isaku život iz mrtvih, sigurno mogao to ponovo da učini. U tome kako ga je Bog vodio u prošlosti, Avram je video nagoveštaj onoga što bi On mogao da učini u budućnosti.

Zašto je razmišljanje o tome kako je Bog usmeravao naš život u prošlosti tako presudno za očuvanje naše vere i uzdanja u Njega u sadašnjosti?

MOJSIJE: VEROVANJE U ONO ŠTO SE NE VIDI

Pročitajte Jevrejima 11,20-28. Šta su ti verni ljudi činili? Na koji način su njihova dela povezana sa nadom u ono što se ne vidi?

Mojsije je drugi veliki primer u ovom poglavlju o veri. Početak i završetak Mojsijevog života u Egiptu obeležila su dva postupka kojima se prkosilo caru. Roditelji su sakrili Mojsija kad se rodio, jer se „ne pobojaše... zapovijesti careve“ (Jevrejima 11,23), a kasnije je Mojsije napustio Egipat, „ne pobojavši se ljutine careve“ (Jevrejima 11,27). Najznačajniji Mojsijev postupak bio je, međutim, to što je odbio da se naziva „sin kćeri faraonove“ (Jevrejima 11,24). Pominjanje Mojsijeve usvojiteljke kao „kćeri faraonove“ sugerise da je on trebalo da bude sledeći faraon. Međutim, tu priliku da postane vladar najmoćnije države svog vremena, Mojsije je bio spreman da zanemari, i umesto toga postane vođa tek oslobođenih robova – izbeglica.

Uporedite tekstove Jevrejima 11,24-27 i Jevrejima 10,32-35. Koje su sličnosti postojale između tog Mojsijevog iskustva i situacije u kojoj su se nalazili prvi primaoci Jevrejima poslanice?

Mojsijeva veličina ogledala se u tome što je bio u stanju da posmatra dalje od obećanja egipatskog vladara, i da svoj pogled uperi ka nevidljivom – naime, ka Božjim obećanjima. Jevrejima poslanica navodi da je ključ bio u tome što je Mojsijev pogled bio prikovan za „nagradu“, a ne za egipatska bogatstva. A to je ista ona nagrada što se pominje u Jevrejima 10,35 i koju je Bog obećao svima koji veruju u Njega.

Pavlove reči o Mojsijevoj odluci mora da su snažno odjeknule u srcima njegovih prvobitnih čitalaca. Oni su trpeli mnoge optužbe i uvrede zbog svoje vere u Hrista. Bili su i napadani i ostajali su bez svoje imovine (Jevrejima 10,32-34). Neki su završili u zatvoru (Jevrejima 13,3). Slično tome, i Mojsije je izabrao da trpi nevolje zajedno sa Božjim narodom, zamenivši bogatstvo Egipta za život pun uvreda povezanih sa Hristom, jer je verovao da je Hristova nagrada veća od bilo čega što je Egipat mogao da ponudi.

S kakvim bitkama ste se vi suočili zbog svoje vere? Čega ste morali da se odreknete? Zašto je obećana nagrada, u krajnjoj liniji, vredna svega toga, čak i ako je u ovom trenutku ne vidite?

VEROM RAVA I OSTALI...

Pročitajte Jevrejima 11,31 i Isus Navin 2,9-11. **Zašto je Rava, paganska prostitutka, obuhvaćena ovim tekstom o svetim biblijskim ličnostima?**

Rava je verovatno najmanje očekivana ličnost na koju nailazimo u 11. poglavlju Jevrejima poslanice. Ona je jedna od dve žene koje se tu pominju po imenu. Pomenuta je deseta po redu. Prvi su bili preci i patrijarsi Izraela, od kojih se svaki smatrao pravednim. A kad dođemo do nje, saznajemo da nije bila samo žena, već i neznaboškinja i prostitutka.

Međutim, ono što najviše iznenađuje je to što ona predstavlja istovremeno i tematsko središte i vrhunac čitavog poglavlja. Niz navedenih ličnosti organizovan je na jedinstven način. Svaki unos počinje rečju „verom“ koja se ponavlja. Osnovni obrazac glasi: „Verom taj-i-taj učini to-i-to“ ili „verom se to-i-to dogodilo tome-i-tome“. Taj ponavljajući obrazac povećava čitaočevo iščekivanje da na kraju, kao vrhunac priče, čuje kako je „verom Isus Navin uveo narod u Obećanu zemlju“.

Ali to nije ono što nalazimo u tekstu. Umesto toga, Isus Navin je zaobiden, a prostitutka je zauzela njegovo mesto. Nakon spominjanja Rave, ponavljajući obrazac se naglo završava rečima: „I šta ću još da kažem?“ (Jevrejima 11,32). Zatim, Pavle užurbano nabroja još neka imena i događaje koje ne objašnjava detaljno.

Ravino delo vere sastojalo se u tome što je čula, poverovala i poslušala, a da nije videla. Nije videla egipatske pošasti, ni izbavljenje preko Crvenog mora, ni vodu koja je tekla iz stene, ni hleb koji je silazio s neba. A ipak je verovala. Bila je dobar primer za čitaoce Jevrejima poslanice, koji nisu slušali Isusa kako propoveda niti su Ga gledali kako čini čuda. A dobar je primer i za nas koji takođe nismo videli ništa od toga.

„Rava je bila bludnica koja je živela na zidinama Jerihona. Sakrila je dvojicu izraelskih uhoda koji su došli da provere kakva je odbrana grada. Zbog ljubaznosti koju je pokazala prema njima i izjave da veruje u Boga, uhode su obećale da će život Rave i članova njene porodice biti pošteđen prilikom napada na Jerihon.“ – Ellen G. White, *Daughters of God*, p. 35.

Pavle zatim nastavlja (Jevrejima 11,35-38) da nabroja teškoće s kojima su se mnogi suočavali. Izraz „ne primivši izbavljenja“ (Jevrejima 11,35) nagoveštava da su neki imali mogućnost da se izbave, ali su odlučili da to ne prihvate, jer su gledali na Božju nagradu.

Mada nismo videli kako se bilo šta od ovoga dogodilo – šestodnevno Stvaranje, Izlazak iz Egipta, Hristov krst, zašto imamo toliko dobrih razloga da u sve to verujemo?

ISUS, ZAČETNIK I USAVRŠITELJ NAŠE VERE

Pročitajte Jevrejima 12,1-3. Na šta nas ti stihovi pozivaju?

Ovo izlaganje o veri svoj pravi vrhunac dostiže sa Isusom u tekstu Jevrejima 12. Pavle počinje da govori o Isusu kao Onome koji „će doći“ i „neće odocniti“ (Jevrejima 10,37), a završava izjavom o Isusu kao „Usavršitelju“ naše vere (Jevrejima 12,2). Isus je i „začetnik i usavršitelj vere“ (Čarnić). To znači da je Isus taj koji veru čini mogućom, i da je On taj primer koji savršeno otkriva šta život vere zaista podrazumeva. Sa Isusom, vera dostiže svoj savršeni izraz.

Isus je „začetnik“ (ili „tvorac“, ili „pionir – onaj koji krči put“) naše vere iz najmanje tri razloga.

Prvo, On je jedini koji je završio trku u punom smislu reči. Ostali o kojima je bilo govora u prethodnom poglavlju, još uvek nisu stigli do cilja (Jevrejima 11,39.40). Isus je, međutim, ušao u Božji počinak na nebu i sedi Ocu s desne strane. A i mi ćemo, zajedno sa ostalim vernima, vladati sa Isusom na nebu (Otkrivenje 20,4).

Drugo, Isusov savršeni život omogućio je vernima da ostanu u trci (Jevrejima 10,5-14). Jer, da Isus nije došao, trka svih ostalih bila bi uzaludna.

Treće, Isus je razlog što uopšte imamo veru. Kao jedno sa Bogom, On je pokazao Božju vernost prema nama. Bog nikad nije odustao od svojih napora da nas spase, i upravo to je razlog što ćemo na kraju doći do nagrade – ukoliko ne odustanemo. Isus je trčao strpljivo i ostao veran, čak i kad smo mi bili neverni (2. Timotiju 2,13). Naša vera je samo odgovor na Njegovu vernost.

Konačno, Isus je „usavršitelj“ vere, jer je pružio savršen primer kako se trči u trci vere. Kako je On trčao? Odbacio je svako breme odrekavši se svega radi nas (Filibljanima 2,5-8). Nikada nije zgrešio – ni jedan jedini put. Čvrsto je uperio pogled u nagradu, u radost koja je bila pred Njim – da vidi ljudski rod iskupljen Njegovom blagodaću. Dakle, On je podneo protivljenje i zlostavljanje, ne mareći za sramotu krsta (Jevrejima 12,2.3).

Sad je na nas red da trčimo. Mada ono što je Isus učinio nikad ne možemo postići u sopstvenoj sili, ipak imamo pred sobom Njegov savršeni primer, tako da, sa pogledom uprtim u Njega (poput ostalih pre nas), verom grabimo napred, uzdajući se u Njegova obećanja o veličanstvenoj nagradi.

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Verom ste postali Hristovi, i verom treba da odrastete u Njemu – davanjem i uzimanjem. Treba da date sve – svoje srce, volju, službu – dajte sebe Njemu da biste poslušali sve Njegove zahteve. A morate i da uzmete sve – Hrista, puninu svih blagoslova, da prebiva u vašem srcu, da bude vaša snaga, vaša pravednost, vaš stalni pomoćnik – da vam da snagu da poslušate.“ – Elen G. Vajt, Put Hristu, str. 70 (original).

„Bog nikad ne traži od nas da verujemo, a da nam ne pruži dovoljno dokaza da na njima zasnujemo svoju veru. Njegovo postojanje, Njegov karakter, istinitost Njegove reči – sve je zasnovano na svedočanstvima koja se pozivaju na naš razum. A tih svedočanstava ima u izobilju. Ipak, Bog nikad nije uklonio mogućnost za sumnju. Naša vera mora da počiva na dokazima, a ne na onome što se vidi. Oni koji žele da sumnjaju, imaće priliku za to, dok će oni koji zaista žele da saznaju istinu, naći mnoštvo dokaza na kojima će njihova vera moći da počiva.

Nemoguće je da ograničeni um u potpunosti shvati karakter i dela Beskonačnoga. I za najoštriji intelekt, i za najobrazovaniji um, to sveto Biće mora zauvek ostati obavijeno tajnom. 'Možeš li ti tajne Božje dokučiti, ili dokučiti savršenstvo Svemogućega? To su visine nebeske, šta ćeš učiniti? Dublje je od pakla, kako ćeš poznati?' (Jov 11,7,8).“ – Elen G. Vajt, Put Hristu, str. 105 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Jedan ranohrišćanski naučnik je zapisao: Credo ut intelligam, što na latinskom znači: „Verujem, da bih razumeo“. Tekst Jevrejima 11,3 kaže da „verom shvatamo“ (Čarnić). Kakav je odnos između vere i razumevanja? Zašto vera često prethodi razumevanju? Odnosno, zašto ponekad moramo verom posegnuti ka nečemu što, makar u početku, ne razumemo, da bi nam to potom postalo mnogo jasnije?
2. Grčka reč pistis označava istovremeno i „veru“ i „vernost“. Zašto su oba ta pojma važna u našem nastojanju da shvatimo šta znači živeti „verom“? Kako su ljudi pomenuti u 11. poglavlju Jevrejima poslanice upravo vernošću pokazali istinitost svoje vere? Kako i mi možemo učiniti isto?
3. Mada nam je jasno da je vera Božji dar (Rimljanima 12,3), koju ulogu mi imamo, ako uopšte imamo neku ulogu, u primanju i čuvanju tog dara?

PRIMANJE CARSTVA KOJE SE NE MOŽE UZDRMATI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 12,18-29; 2. Mojsijeva 32,32; Danilo 7,9.10.13-22; Agej 2,6-9.20-22; Psalam 15,5; Psalam 16,8; Jevrejima 13,15.16.

Tekst za pamćenje: „Zato, primajući carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom“ (Jevrejima 12,28).

Tekst Jevrejima 12,18-29, koji proučavamo ove sedmice, predstavlja vrhunac čitave Poslanice, a u njemu se glavni naglasak stavlja na ponavljanje poruke s kojom je Poslanica i otpočela – Bog nam progovara u ličnosti svog Sina, i mi treba da Mu posvetimo posebnu pažnju (Jevrejima 1,1.2; Jevrejima 12,25). Opis Isusa u Jevrejima 12,22-24 sažima tvrdnje koje cela Poslanica iznosi o Njemu: Isus je Posrednik novog zaveta i Njegova krv pruža spasenje vernima. Njegova sveštenička i carska služba u našu korist predstavlja razlog za slavlje među nebeskim četama. I konačno, tekst Jevrejima 12,25-29 sadrži poslednju i najvažniju opomenu: dolazi Božiji sud. To će za Njegove neprijatelje značiti uništenje, ali će Njegovom narodu doneti opravdanje i carstvo (Jevrejima 12,28.29).

Završetak Poslanice još jednom potvrđuje važnost onoga što je Isus postigao na krstu i upućuje vernike na konačno ostvarenje Njegove pobeđe prilikom Drugog dolaska. Pavle koristi slike iz 7. poglavlja Knjige proroka Danila kako bi čitaoce podsetio na to da je Isus primio carstvo od Boga, Sudije (Danilo 7,9-14), i da će ga podeliti sa vernima, „svecima Višnjega“, kojima će ono pripadati zauvek (Danilo 7,18).

MORATE DOĆI NA GORU SION

Pročitajte Jevrejima 12,22-24. Šta Pavle tu opisuje?

Jevrejima poslanica potvrđuje da smo već pristigli na goru Sion i pridružili se velikoj proslavi. „Nego pristupiste Sionskoj gori, i gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskome, i mnogijem hiljadama anđela“ (Jevrejima 12,22). Pristupili smo verom, preko našeg Predstavnika, Isusa. Na tom okupljanju nalazimo bezbroj anđela, Boga lično i Isusa, koji je središte proslave. Dolazimo kao deo „sabora i crkve prvorodnijeh koji su napisani na nebesima“ (Jevrejima 12,23). Naša imena su uneta u nebeske knjige, gde su popisani svi oni koji se izjašnjavaju kao Božji narod (2. Mojsijeva 32,32; Psalam 56,8; Danilo 12,1; Malahija 3,16; Luka 10,20; Otkrivenje 13,8; Otkrivenje 17,8).

Mi smo „prvorođeni“ jer delimo nasleđstvo Prvorođenog koji je to u pravom smislu reči – Isusa Hrista (Jevrejima 1,6). Dakle, došli smo ne kao gosti već kao građani (uporediti sa Filibljanima 3,20). Takođe smo opisani i kao duhovi „savršenijeh pravednika“ (Jevrejima 12,23). Taj izraz je jezička figura prema kojoj se jedna dimenzija naše ljudske prirode uzima za celinu. To je analogno izrazu „Otac duhova“ u Jevrejima 12,9, koji se odnosi na Boga kao Oca svih nas, ljudskih bića koja su duhovna po prirodi.

Na tom okupljanju slavi se početak Isusove carske vladavine i svešteničke službe, kao i uspostavljanje novog zaveta. U Jevrejima poslanici, gora Sion je mesto na kome se odvijaju svi ti događaji. Tri psalma koja se navode u tekstu Jevrejima 1,5-14 opisuju ustoličenje Sina, i navode goru Sion kao mesto gde se to dogodilo (Psalam 2,6.7; Psalam 110,1.2; Psalam 102,21-27).

Gora Sion je takođe mesto gde je Sin imenovan kao „sveštenik vavijek“ (Jevrejima 5,6), što je citat iz teksta Psalam 110,4. Prema 110. Psalmu, imenovanje Sina za Prvosveštenika dešava se takođe na gori Sion (Psalam 110,2). I konačno, Jevrejima poslanica tvrdi da uspostavljanje Isusovog sveštenstva takođe označava uspostavljanje novog zaveta (Jevrejima 7,11-22). Dakle, gora Sion je, između ostalog, mesto gde je novi zavet zvanično potvrđen. Prema tome, tekst Jevrejima 12,22-24 opisuje svečano okupljanje koje se dogodilo na nebu povodom Isusovog vaznesenja.

Na koje praktične načine možemo, u svom životu i prilikom bogoslužnja, proslavljati Isusovo postojanje, Njegovu svešteničku službu i Novi zavet? Zašto radovanje toj velikoj istini utvrđuje veru?

PRIŠLI STE BOGU, SUDIJI SVIH

Pročitajte Jevrejima 12,23. Ako je to proslava, zašto je Bog opisan kao sudija? Kako jedan sudija, između ostalog, može pružiti razlog za slavlje? Pročitajte takođe i tekst Danilo 7,9.10.13–22.

Proslava opisana u Jevrejima 12,22-24 aludira na budući sud. Bog, kao sudija, predsedava i otvaraju se knjige, a kao rezultat budućeg suda, na osnovu izveštaja iz tih knjiga, Božji narod prima carstvo (Jevrejima 12,28).

Taj prizor podseća na veliki preadventni sud opisan u tekstu Danilo 7, koji prikazuje scenu suda u kojoj Bog, „Starac“ (Danilo 7,9), sedi na prestolu od plamenog ognja i okružen je sa „deset tisuća po deset tisuća“ (Danilo 7,10) anđela. Otvaraju se knjige (Danilo 7,10) i donosi presuda u korist „svetaca Višnjega“, koji će tada da „preuzmu carstvo“ (Danilo 7,22).

Slično tome, tekst Jevrejima 12,22-29 opisuje scenu suda na gori Sion, u nebeskom Jerusalimu, gde je Bog, „Sudija sviju“, okružen „mnogijem hiljadama“ anđela. I tu se takođe pominje ogranak (Jevrejima 12,29). Prizor uključuje i knjige jer su sveti „napisani“ u njima (Jevrejima 12,23), što znači da će presuda biti u njihovu korist.

Isus je u samom središtu scene (Jevrejima 12,24). On je u tekstu Jevrejima 2 opisan kao Sin čovečiji, koji je „vjenčan slavom i časti“ nakon što je okusio „smrt“ u našu korist (Jevrejima 2,9). Prema Jevrejima 2,10, „sin čovječij“ (videti Jevrejima 2,6) je postradao da bi mogao da dovede „mnoge sinove u slavu“, odnosno, da bi i verni mogli biti ovenčani slavom i čašću. „Sin“ je sada, putem blagodati novog zaveta, doveo verne na Sion, u nebeski Jerusalim (Jevrejima 12,22-24) gde će, prema obećanju, primiti carstvo (Jevrejima 12,28).

Taj sud je, dakle, zaista dobra vest za verne, jer je doneta presuda u njihovu korist. Ona ih opravdava. Taj sud poražava njihovog protivnika, aždaju, što se krije iza strašnih zveri koje su progonile verne u prošlosti (Danilo 7) i koje će to činiti i u budućnosti (Otkrivenje 13).

Kako nam to što smo danas proučavali pomaže da uvidimo zašto je Božji sud, o kom je reč u porukama tri anđela, zaista „dobra vest“ za ovo vreme (Otkrivenje 14,6.7; uporediti sa tekstovima 5. Mojsijeva 32,36; 1. Dnevnika 16,33-35)?

POTRESANJE ZEMLJE I NEBESA

Nakon što je opisao svečano okupljanje koje se dešava na nebu, Pavle upozorava čitaoce da moraju obratiti pažnju na Božji glas jer će Bog još jednom „potresti ne samo zemlju nego i nebo“ (Jevrejima 12,26). Pavle kaže da, i pored toga što je Isus ustoličen na nebu, naše spasenje još uvek nije dovršeno. Moramo biti posebno pažljivi, jer jedan važan događaj tek treba da se odigra.

Uporedite sledeće tekstove: Agej 2,6-9.20-22; Psalam 96,9.10; Psalam 99,1 i Jevrejima 12,26.27. Kakva je svrha Božjeg potresanja neba i zemlje? Šta to znači?

U Starom zavetu, podrhtavanje zemlje bilo je uobičajena pojava u prisutnosti Boga, koji je dolazio da izbavi svoj narod. Kada su se Devora i Varak borili protiv Sisare, Bog se s neba borio na njihovoj strani (Sudije 5,20). To je opisano kao snažan zemljotres, podrhtavanje zemlje i rastapanje gora zbog Božjeg prisustva (Sudije 5,4.5). Vidimo da se ista slika pojavljuje u celom Starom zavetu kad god Bog ustane da izbavi potlačene (Psalam 68,7.8; Psalam 60,2; Psalam 77,17.18). Dakle, podrhtavanje najavljuje Božji sud, kojim On potvrđuje svoju vlast nad narodima na zemlji. Proroci su predvideli da će se to dogoditi i na Dan Gospodnji (Isaija 13,13; Isaija 24,18-23).

Prema Jevrejima poslanici, „potresanje“ neba i zemlje odnosi se na uništenje Božjih neprijatelja. To je ono što je Bog obećao prilikom Isusovog ustoličenja. Rekao Mu je: „Sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima“ (Jevrejima 1,13). Dakle, Isus je pobedio neprijatelja (Jevrejima 2,14-16) i ustoličen je (Jevrejima 1,5-14), ali neprijateljske snage još nisu potpuno uništene (Jevrejima 10,11-14; 1. Korinćanima 15,23-25).

Bog će te neprijatelje uništiti u budućnosti, kada bude uzdrmao nebo i zemlju. Potresanje neba i zemlje, dakle, označava uništenje zemaljskih sila koje progone Božji narod i, što je još važnije, uništenje nebeskih sila (sotone i njegovih anđela) koje stoje iza zemaljskih sila i kontrolišu ih.

Zašto obećanje da će pravda jednog dana biti zadovoljena, i da će zlo koje je tako rasprostranjeno u našem svetu jednog dana biti uništeno, pruža nadu svima nama, a posebno onima koji neposredno trpe zlo?

CARSTVO KOJE SE NE MOŽE UZDRMATI

Bog je najavio da će „potresti“ nebo i zemlju, što znači da će uništiti neprijateljske narode. Međutim, postoji nešto što neće biti ni poljuljano ni uništeno.

Uporedite sledeće tekstove: Psalam 15,5; Psalam 16,8; Psalam 21,7; Psalam 62,2; Psalam 112,6 i Jevrejima 12,27. Šta je to što neće biti poljuljano?

Mnogi savremeni prevodi teksta Jevrejima 12,27 sugerišu da „potresanje neba i zemlje“ podrazumeva da će oni biti uklonjeni i da će zauvek nestati.

Međutim, Biblija jasno govori o tome da će Bog stvoriti novo nebo i novu zemlju (Isaija 65,17; Otkrivenje 21,1-4), a da ćemo mi vaskrsnuti i imati novo telo (1. Solunjanima 4,13-17; Filibljanima 3,20) na ovoj zemlji. Dakle, „potresanje“ podrazumeva čišćenje i obnavljanje stvorenog sveta, a ne njegovo potpuno uklanjanje. Ovo što već postoji biće ponovo stvoreno i tu će živeti otkupljeni.

Ipak, postoji nešto što neće biti uzdrmano. Tu spadaju i pravednici. Oni neće biti uzdrmani jer se uzdaju u Boga. Tvorac ih održava i garantuje njihov opstanak.

Zapazite da su u Jevrejima poslanici trajnost i stabilnost povezani sa Isusom. U Jevrejima 1,10-12 čitamo o Isusu: „Ti si, Gospode, u početku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojijeh; ona će proći, a ti ostaješ; i sva će ostarjeti kao haljina, i savićeš ih kao haljinu, i izmjeniće se: a ti si onaj isti, i tvojijeh godina neće nestati.“ Jevrejima poslanica takođe napominje da Isusova sveštениčka služba ostaje zauvek (Jevrejima 7,3.24) kao i nasledstvo otkupljenih (Jevrejima 10,34). Na konačnom sudu, oni koji budu „u Isusu“ su oni koji neće biti uzdrmani (Psalam 46,5).

Tekst Jevrejima 12,28 navodi da ćemo dobiti „carstvo nepokolebano“. To se odnosi na tekst Danilo 7,18, gde se tvrdi da će sveti posedovati „carstvo navijek i do vijeka“. To je carstvo pomenuto u tekstu Danilo 2,44 koje se „dovijeka neće rasuti“. To carstvo pripada Sinu, ali On će ga podeliti sa nama. Tekst Otkrivenje 20,4 kaže da ćemo zajedno s Njim suditi zlim silama koje su nas progonile (1. Korinćanima 6,3).

Koliko vam trenutno dobro ide kad je reč o toj uzdrmanosti? Ako vam ne ide baš dobro, koje odluke morate doneti da biste dobili pomoć u toj važnoj oblasti? (Videti Efescima 4,14.)

BUDIMO ZAHVALNI

Na kraju 12. poglavlja Jevrejima poslanice ističe se da upravo zahvalnost, izražena kroz službu ugodnu Bogu, predstavlja prikladan odgovor na sve ono divno što je On učinio za nas.

Uporedite stihove Jevrejima 12,28 i Jevrejima 13,15.16. Kakva služba je ugodna Bogu?

U starozavetnom sistemu je žrtvovanje životinja predstavljalo način na koji su ljudi pokazivali pokajanje i zahvalnost, ali je trebalo da te žrtve budu samo spoljašnji znak zahvalnosti i pokajanja koji su već postojali u srcu vernika. Zato im je Bog kroz psalme i preko proroka jasno stavljao do znanja da ono što je zaista ugodno pred Njim nije krv životinja, već da su to zahvalnost, dobra dela i pravednost onih koji žrtve prinose (Psalam 50,7-23; Isaija 1,11-17) .

Zato nas i Pavle poziva da Bogu služimo u nebeskom svetilištu prinoseći na žrtvu priznanje greha, hvalospeve, zahvalnost i dobra dela, što je u stvari to pravo bogoslužjenje kakvo je ugodno pred Njim. Mi te žrtve prinosisimo ovde na zemlji, ali one bivaju prihvaćene kao ugodne Bogu na nebu. Taj poziv obuhvata sve opomene koje je autor upućivao u celoj Poslanici, podstičući nas da priznamo Isusovo ime (Jevrejima 3,1; Jevrejima 4,14; Jevrejima 10,23) i da nastavimo da činimo dobra dela (Jevrejima 6,10-12; Jevrejima 13,1.2.16).

Pavlov poziv čitaocima da služe „za ugodnost Bogu“ (Jevrejima 12,28) podrazumeva da su vernici u tom trenutku zaista bili sveštenečki narod koji je usavršen i posvećen Isusovom žrtvom (Jevrejima 10,10-14.19-23). Time je ispunjena Božja prvobitna namera za Izrael – da budu sveštenečki narod preko koga će On moći da objavi svetu dobru vest o spasenju (2. Mojsijeva 19,4-6; 1. Petrova 2,9.10; Otkrivenje 1,6; Otkrivenje 5,10).

Tekst Jevrejima 13,1-6 na praktičan način opisuje šta znači činiti dobro i deliti ono što imamo. To znači pokazivati bratsku ljubav, kakvu je Isus pokazao prema nama (Jevrejima 2,11.12). To znači biti gostoljubiv, posećivati one prema kojima se loše postupa ili su u zatvoru (Jevrejima 13,3), i odreći se preljube i koristoljublja.

Zašto je važno da činjenje dobra i deljenje onoga što imamo smatramo sastavnim delom naše službe Bogu? S druge strane, na koje vrlo realne načine naše duhovne žrtve Bogu mogu biti iskavarene (Isaija 1,11-17)?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„U razdoblju od hiljadu godina između prvog i drugog vaskrsenja, održava se sud nad bezakonicima. Apostol Pavle govori o sudu kao o događaju koji se odigrava posle Drugog Hristovog dolaska. 'Zato ne sudite ništa pre vremena, dokle Gospod ne dođe, koji će izneti na videlo što je sakriveno u tami i objaviće savete srdačne' (1. Korinćanima 4,5) Danilo objavljuje da se u trenutku kada se Starac pojavljuje, održava 'sud svecima Višnjega' (Danilo 7,22) U to vreme, pravedni vladaju kao carevi i sveštenici Bogu svojem. U Otkrivenju Jovan kaže: 'I videh prestole i sedahu na njima, i dade im se sud.' 'Nego će biti sveštenici Bogu i Jagnjetu i carovaće s njim hiljadu godina' (Otkrivenje 20,4.6) I upravo u to vreme, kao što Pavle proriče, 'sveti će suditi svetu.' (1. Korinćanima 6,2) Zajedno sa Hristom, sudiće bezakonicima, upoređujući njihova dela sa Knjigom zakona, Biblijom, i odlučivati o svakom slučaju na osnovu dela učinjenih u telu. Tako će kazna koju će bezaklonici morati da pretrpe biti odmerena prema njihovim delima; i biće zabeležena pored njihovog imena u Knjizi smrti.

Sotoni i njegovim anđelima sudiće Hristos sa svojim narodom. Pavle kaže: 'Ne znate li da ćemo anđelima suditi?' (1. Korinćanima 6,3) A Juda izjavljuje da se 'anđeli, koji ne održaše svoga starešinstva, nego ostaviše svoj stan, čuvaju u večnim okovima pod mrakom za sud velikoga dana' (Juda 6).“ – Elen G. Vajt, Velika borba, str. 660, 661 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Šta nam učešće svetih u suđenju zlima (1. Korinćanima 6,3; Juda 6) govori o Bogu, i koliko će On biti transparentan pred nama, dok nam svoju dobrotu i pravičnost bude otkrivao kroz način na koji se obračunao sa grehom i zlom?
2. Pročitajte sledeće tekstove: 2. Mojsijeva 32,32; Psalam 56,8; Psalam 69,28, Psalam 139,16; Isaija 4,3; Danilo 12,1; Malahija 3,16, Luka 10,20; Otkrivenje 13,8 i Otkrivenje 17,8. U njima se pominju Božje knjige na nebu. Šta je zabeleženo u tim knjigama? Zašto je važno, na primer, to što Bog vodi evidenciju o našim suzama (Psalam 56,8)? Ako Bog sve zna, koja je svrha takvih knjiga i izveštaja?
3. Zašto mislite da je važno to što se argumenti izneti u Jevrejima poslanici na kraju povezuju sa obećanjima iz 7. poglavlja Danilove knjige? Zašto su te veze važne u kontekstu Isusove službe na nebu? Čemu nas tekst Danilo 7 uči o kraju svega ovozemaljskog i propadljivog?

NEKA BRATSKA LJUBAV NASTAVI DA VLADA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jevrejima 13; Rimljanima 12,13; Efescima 5,3-5; 1. Petrova 5,1-4; Jevrejima 2,9; Jevrejima 4,16; Galatima 2,20.

Tekst za pamćenje: „Ljubav bratinska da ostane među vama“ (Jevrejima 13,1).

Trinaesto poglavlje Jevrejima poslanice iznosi završnu opomenu apostola: „Ljubav bratinska da ostane među vama“ (Jevrejima 13,1). On kroz celu Poslanicu tvrdi da smo mi deo domaćinstva koje pripada Caru – Prvosvešteniku, Isusu, Njegovoj braći i sestrama. Pavle svoje čitaoce ne shvata samo kao grupu pojedinaca koji svoje spasenje grade u odnosu jedan-na-jedan sa Isusom, već kao na porodicu ili domaćinstvo koje se spasava zajedno. Apostol je Isusovo delo u našu korist okarakterisao kao „bratsku ljubav“, jer On se „ne stidi... nazvati ih braćom“ (Jevrejima 2,11). Dakle, vernici treba da rade jedni za druge ono što je Isus činio za njih.

U celoj Poslanici bratska ljubav je uključivala uzajamno „tešenje“, „razumevanje“ i „savetovanje“, kako niko ne bi ostao bez blagodati Božje (Jevrejima 3,13; Jevrejima 10,24,25; Jevrejima 12,15-17). U 13. poglavlju to obuhvata brojne elemente: gostoprimstvo (Jevrejima 13,2), posetu i podršku zatvorenicima i onima kojima se čini nepravda (Jevrejima 13,3), poštovanje braka (Jevrejima 13,4), odricanje od pohlepe (Jevrejima 13,5,6), ugledanje na vođe u zajednici i poslušnost prema njima (Jevrejima 13,7-17), kao i molitve za samog apostola (Jevrejima 13,18,19).

STARANJE ZA BOŽJI NAROD

Pročitajte sledeće tekstove: Jevrejima 13,1,2; Rimljanima 12,13; 1. Timotiju 3,2; Titu 1,8 i 1. Petrova 4,9. Koja je bila uloga gostoprimstva u ranoj crkvi?

Hrišćanstvo je bilo putujući pokret koji je često zavisio od gostoprimstva kako hrišćana tako i nehrišćana. Uputstvo da se „ne zaboravlja“ na gostoprimstvo verovatno se ne odnosi samo na nehotičan propust da se neko ugosti, već na svesno zanemarivanje.

Pavle ne govori o gostoprimstvu samo prema onima s kojima delimo istu veru. On podseća svoje čitaoce da su neki ljudi, ugostivši strance, nesvesno ugostili anđele (Jevrejima 13,2). Verovatno je imao na umu posetu trojice tajanstvenih stranaca Avramu i Sari (1. Mojsijeva 18,2-15). Pružanje gostoprimstva podrazumeva deljenje imovine sa drugom osobom, pa i stradanje sa drugima, kao što je Isus postradao za nas (Jevrejima 2,10-18).

Bratska ljubav prema onima koji su bili u zatvoru nije podrazumevala samo to da ih se vernici sete u svojim molitvama, već i da im pruže olakšanje kroz materijalnu i emotivnu podršku. Postojao je rizik da zatvorenici budu svesno zanemareni. Jer, oni koji su pružali materijalnu i emotivnu podršku ljudima koje je društvo osudilo, poistovećivani su s njima. U izvesnom smislu, bili su smatrani njihovim „saučesnicima“, čime su se izlagali riziku od društvenog zlostavljanja (Jevrejima 10,32-34).

Pavle koristi određene slike i poseban način izražavanja kako bi svoje čitaoce podstakao i ohrabrio da se brinu o zatvorenicima. Prvo, on ih podseća na podršku koju su pružali svojoj zatočenoj braći u prošlosti. Bili su „drugovi“ i „stajali rame uz rame“ sa onima koji su „bili javno izvrgnuti poruzi i nevoljama“ (Jevrejima 10,33, SSP). Drugo, pominjanje „stradanja“ podseća na primer Mojsija, koji „volje stradati s narodom Božijim, negoli imati zemaljsku sladost grijeha“ (Jevrejima 11,25). Konačno, Pavle oslikava ideal bratske ljubavi. On podseća svoje čitaoce da su „i sami u tijelu“ (Jevrejima 13,3). Drugim rečima, oni dele istu ljudsku prirodu, i zato bi trebalo da se ophode prema drugima onako kako bi želeli da se prema njima postupa u istim okolnostima – odnosno u zatvoru. Trebalo bi, dakle, pružati materijalnu i emotivnu podršku zatvorenicima, pokazujući im da nisu napušteni.

Šta još možemo učiniti za one koji su u zatvoru, bili oni članovi crkve ili ne?

POHLEPA I SEKSUALNI NEMORAL

Pročitajte sledeće tekstone: Jevrejima 13,4.5; Luka 16,10-18; 1. Korinćanima 5,1; Efescima 5,3-5 i Kološanima 3,5. Koja dva zla se povezuju u tim stihovima?

Pavle upozorava svoje čitaoce protiv pohlepe i seksualnog nemorala, jer su to bile dve ozbiljne pretnje bratskoj ljubavi. Zapravo, i novozavetni autori i drevni moralisti zapazili su povezanost između te dve pojave.

Pavlov poziv na poštovanje braka podrazumevao je izbegavanje bilo čega što bi umanjilo važnost te ustanove. To je uključivalo uzdržavanje od kršenja bračne zakletve, ali i od neopravdanih razvoda (uporediti sa tekstom Matej 19,9). Poziv da se bračna postelja čuva čistom predstavlja ozbiljno upozorenje protiv skrnavljenja braka vanbračnim seksualnim vezama. U Novom zavetu, izraz „bludnici“ odnosi se na svaki oblik seksualnog nemorala (1. Korinćanima 5,9-11; 1 Korinćanima 6,9,10; Efescima 5,5; 1. Timotiju 1,9,10; Otkrivenje 21,8 ; Otkrivenje 22,15). S druge strane, grčko-rimsko društvo bilo je prilično nehajno u pogledu seksualne etike. Dvostruka merila bila su uobičajena. Muškarcima je bilo dopušteno da ulaze u seksualne veze dokle god su bili diskretni u tome. Međutim, Pavle upozorava da će Bog suditi preljubicima. Vernici ne bi smeli dopustiti da im društvene konvencije određuju etičke standarde.

„Srebrnoljublje“ je bilo jedan od glavnih poroka u grčko-rimskom svetu. Pavle čak u jednoj od svojih poslanica navodi „srebrnoljublje“ kao izvor ili koren svih zala (1. Timotiju 6,10).

Zaziranje od tog poroka je stav koji Pavle ohrabruje u nekoliko svojih poslanica. Prvo, hrišćani bi trebalo da budu „zadovoljni“ onim što imaju (videti takođe: 2. Korinćanima 9,8; Filibljanima 4,11.12). Štaviše, trebalo bi da veruju i prihvate Božje obećanje da ih On nikada neće „ostaviti“, niti će od njih „otstupiti“ (Jevrejima 13,5). To obećanje je dato Njegovom narodu na više mesta i u raznim prilikama, a dostupno je i nama danas (1. Mojsijeva 28,15; 5. Mojsijeva 31,6.8; Isus Navin 1,5; 1. Dnevnika 28,20). Vernici su, dakle, pozvani da na Božje obećanje odgovore rečima iz teksta Psalam 118,6: „Gospod je sa mnom, ne bojim se; šta će mi učiniti čovjek?“ To pozivanje na 118. Psalam sasvim je prikladno, jer psalmista tu izražava svoje poverenje u Boga, uprkos patnjama koje su mu nevernici naneli.

Na koje sve načine savremeno društvo podriva seksualnu čistotu i istovremeno hrani ljudsku ljubav prema novcu? Kako možemo na praktičan način ojačati svoju odbranu od ta dva opasna poroka?

NE ZABORAVLJAJTE SVOJE VOĐE

Pročitajte Jevrejima 13,7-17. Kakav bi odnos trebalo da imamo prema svojim vođama?

Tekst Jevrejima 13,7-17 sadrži opomenu vernicima da poštuju i slušaju vođe svoje zajednice. Tekst počinje pozivom da se „opominju“ onih vođa iz prošlosti koji su im propovedali Božju reč, a završava se pozivom da se „pokoravaju“ vođama u sadašnjosti (Jevrejima 13,17). Vođe iz prošlosti najverovatnije su bili oni koji su prvi objavljivali Reč i osnovali zajednicu vernika. Poziv da ih se „opominju“ nije se odnosio samo na mentalno vežbanje pamćenja niti na iskazivanje spoljašnjih počasti. Pavle objašnjava da se njih treba „opominjati“ uviđanjem ishoda njihovog ponašanja i ugledanjem na njihovu veru.

Za Pavla, ugledanje predstavlja najuzvišeniji čin podsećanja i ukazivanja časti. Na taj način, Pavle pridodaje vođe i osnivače crkve nizu heroja vere koje hrišćani treba pažljivo da osmotre. Taj niz obuhvata heroje vere iz 11. poglavlja Jevrejima poslanice i Isusa kao savršeni uzor vere iz 12. poglavlja. Autor dalje primećuje da je Isus „juče... i danas onaj isti i vavijek“ (Jevrejima 13,8). On stoji u oštroj suprotnosti sa lažnim učiteljima koji se s vremenom menjaju i čija učenja postaju „različita“ i „tuđa“ (Jevrejima 13,9).

Poziv da se sećamo vođa u tekstu Jevrejima 13,7 ponovljen je još snažnije na kraju tog odeljka (Jevrejima 13,7-17). Vernici se podstiču da budu poslušni vođama, jer se oni staraju za njihove duše. Tu su vođe opisane kao pastiri zaduženi za duhovno blagostanje zajednice vernika – njihovog stada, i kao oni koji će Bogu polagati račun za njihovo duhovno stanje (videti takođe 1. Petrova 5,1-4; 1. Korinćanima 3,10-15). Ta ideja bi, svakako, trebalo da se primeni na sve naše crkvene vođe, kao i na sve nivoe današnje crkvene organizacije.

Kontekst takođe sugerise da su te vođe pomoćni pastiri, u službi Isusa, „velikoga pastira ovčama“ (Jevrejima 13,20). Kombinacija staranja i vernosti vođa s jedne strane, i poslušnosti i poverenja vernika s druge, rezultiraće radošću. To bi moglo da znači da će vođe služiti zajednici s „radošću“, ili da će Bogu položiti račun o zajednici s radošću, a ne sa tugom.

Šta vi možete učiniti da biste ojačali ili poboljšali odnose između vođa i vernika u vašoj zajednici, kao i odnos prema vođama iz celog sveta?

ČUVAJTE SE RAZLIČITIH I TUĐIH UČENJA

Uporedite sledeće tekstove: Jevrejima 13,9; Jevrejima 2,9; Jevrejima 4,16 i Jevrejima 6,19.20. Gde se dobija blagodat? Kako naša srca bivaju osnažena?

Odnos između lažnih učenja i „jela“, spomenut u tekstu Jevrejima 13,9, verovatno se ne odnosi na razliku između čiste i nečiste hrane.

Zašto?

Prvo, čini se da Pavla u ovoj poslanici ne zanima toliko razlika između čiste i nečiste hrane. Znamo, na osnovu Dela 15, da je ranohrišćanska crkva zastupala stav da se verni spasavaju blagodaću (Dela 15,7-11), ali da treba i dalje da se pridržavaju nekih propisa o hrani (Dela 15,19.20). Razlikovanje čiste i nečiste hrane i drugi biblijski propisi nisu u suprotnosti sa blagodaću. Pavle tu zapravo tvrdi da novi zavet usađuje zakon u srce (Jevrejima 8,10-12). Međutim, ono što on vrlo jasno ističe jeste da su životinjske žrtve i levitsko sveštenečko posredovanje u svetilištu zamenjeni nadmoćnom Isusovom žrtvom i Njegovim sveštenečkim posredovanjem (Jevrejima 8,4.5; Jevrejima 10,1-18).

Drugo, kontekst sugerise da Pavle ne kritikuje svoje čitaoce zato što se uzdržavaju od određene hrane, već zato što to čine s nadom da će im to nekako pribaviti blagodat (Jevrejima 13,9). On tu verovatno upozorava protiv učestvovanja u jevrejskim ritualnim obrocima, koji su se praktikovali kao produžetak prinošenja životinjskih žrtava u hramu, i od kojih se očekivalo da donesu duhovne koristi, odnosno blagodat. Ali blagodat se ne prima putem obroka. Blagodat dolazi samo putem žrtve i sveštenečkog posredovanja Isusa Hrista. Vernici imaju „oltar“ (Jevrejima 13,10), Hristov krst, s kojeg mogu da jedu (Jovan 6,47-58).

U Jevrejima poslanici „blagodat“ dolazi od Božjeg prestola (Jevrejima 4,16). Ta blagodat, ostvarena preko Hrista, je sidro, „lenger“, „tvrd i pouzdan“, pričvršćen za sam Božji presto (Jevrejima 6,19.20; uporediti sa Jevrejima 4,16). To je ta blagodat koju primamo na osnovu Hristove žrtve, koja pruža stabilnost i sigurnost našem srcu. Kada se srce „utvrdi“ na taj način, ono neće „pristajati“ na tuđe nauke (Jevrejima 13,9), niti će „otpasti“ od Boga (Jevrejima 2,1).

Zadržite se u mislima na punini Hristove žrtve. Zašto je, s obzirom na to, svaka pomisao da bi bilo koje naše delo moglo nešto da „doda“ toj žrtvi suprotna evanđelju i blagodati koja se nalazi u Isusu?

IZAĐIMO KA ISUSU IZVAN LOGORA

Uporedite sledeće tekstove: Jevrejima 13,10-14; Marko 8,34; Matej 10,38; Luka 14,27 i Galatima 2,20. Šta znači izaći ka Isusu izvan logora?

Prostor izvan ulaza u logor bio je najnečistije moguće mesto. Tu su spaljivani leševi životinjskih žrtava (3. Mojsijeva 4,12). Gubavci su takođe bili isterivani izvan logora (3. Mojsijeva 13,46), a tu su vršena i pogubljenja bogohulnika i drugih zločinaca (3. Mojsijeva 24,10-16.23; 1. O carevima 21,13; Dela 7,58). Takvi propisi zasnivali su se na pretpostavci da je Bog bio prisutan u logoru. Zato je sve što je bilo nečisto izbacivano napolje, jer Bog nije hteo da vidi nikakvu „nečistoću“ u njemu (4. Mojsijeva 5,3; 5. Mojsijeva 23,14).

Isus je postradao na krstu izvan Jerusalima (Jovan 19,17-20). To naglašava sramotu koja je na Njega bačena (Jevrejima 12,2). Zvanično je osuđen zato što je izgovorio „hulu na Boga“, pa ga je Izrael odbacio i pogubio izvan zidina (Marko 14,63.64; videti 3. Mojsijeva 24,11.16). Isus je izbačen iz logora kao nešto „sramotno“, „nečisto“ ili „nepristojno“ (Jevrejima 12,2). Pavle, međutim, podstiče vernike da slede Isusa tim putem, da izađu izvan logora, trpeći sramotu koju je On pretrpeo (Jevrejima 12,2; videti Jevrejima 13,13). Tim putem je išao i Mojsije, koji je držao „sramotu Hristovu za veće bogatstvo od svega blaga misirskoga“ (Jevrejima 11,26).

Paradoksalno, Jevrejima poslanica sugeriše da se Božje prisustvo sada pokazuje izvan logora. Slediti Isusa izvan logora ne znači samo „nositi Njegovu sramotu“, već i izlaziti „k Njemu“ (Jevrejima 13,13), baš kao što su Izraelci koji „tražase Gospoda“ odlazili „iza okola“ u pustinji, kad je Mojsije uklonio Božji šator iz logora nakon spora zbog zlatnog teleta (2. Mojsijeva 33,7). Taj izveštaj sugeriše da je odbacivanje Isusa od strane nevernika podrazumevalo i odbacivanje Boga, kao što je to Izrael učinio klanjajući se zlatnom teletu (2. Mojsijeva 32; 33). Dakle, put patnje i stida ujedno je i put ka Bogu.

Pavle poziva svoje čitaoce da slede Isusa kao „začetnika i usavršitelja“ svoje vere (Jevrejima 12,2), pozivajući ih samim tim i da svoje sadašnje patnje smatraju trenutnom disciplinskom merom koja će im doneti „miran rod pravde“ (Jevrejima 12,11). Oni ostavljaju iza sebe iskvareni grad ili logor, u potrazi za gradom „koji će doći“, čiji je graditelj Bog (Jevrejima 13,14; Jevrejima 11,10.16).

Šta za vas znači slediti Isusa „izvan logora“? Koji su to aspekti života vere u Isusa koji vam mogu doneti „prekor“ ili „sramotu“ od strane onih koji vas okružuju?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Posle izlivanja Svetog Duha... (Vernici) su se radovali lepoti zajedništva sa svetima. Bili su blagi, uviđavni, spremni na samoodricanje i svaku žrtvu zarad istine. U svom svakodnevnom druženju, pokazivali su onakvu ljubav na kakvu ih je Hristos pozvao. Nastojali su da, nesebičnim rečima i delima, rasplamsaju tu ljubav i u drugim srcima...

Međutim, postepeno je došlo do promene. Vernici su počeli da traže nedostatke u drugima. Baveći se greškama, prepuštajući se bezočnom kriticismu, izgubili su iz vida Spasitelja i Njegovu ljubav. Postali su stroži u pogledu spoljašnjih ceremonija, i poklanjali su više pažnje teoriji nego primeni vere u praksi. U svojoj revnosti da osude druge, propuštali su da zapaze sopstvene greške. Izgubili su bratsku ljubav na koju ih je Hristos pozvao, i što je najtužnije, nisu bili svesni tog gubitka. Nisu shvatali da radost i sreća nestaju iz njihovog života, i da će, pošto su Božju ljubav proterali iz svog srca, uskoro hodati u tami.

Uvidevši da Božja ljubav slabi u crkvi, Jovan je vernicima napominjao stalnu potrebu za tom ljubavlju. Njegove poslanice crkvama pune su te misli. 'Ljubazni, da ljubimo jedan drugoga', pisao je. 'Jer je ljubav od Boga i svaki koji ima ljubav od Boga je rođen i poznaje Boga. A koji nema ljubavi, ne poznaje Boga, jer je Bog ljubav. Po tom se pokaza ljubav Božija k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga posla na svet da živimo kroz njega. U ovom je ljubav, ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da On pokazao ljubav k nama i posla sina svojega da očisti grehe naše. Ljubazni, kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga' (1. Jovanova 4,7-11).“ – Elen G. Vajt, Apostolska crkva – Hristovim tragom, str. 547, 548 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Hrišćanski život se često smatra ličnim, individualnim odnosom između Isusa i vernika. To je, međutim, samo jedan aspekt hrišćanskog života. Zašto je važno imati na umu da nas Bog vodi kao grupu? Koje su moje odgovornosti prema toj grupi? Šta ja mogu da očekujem od nje?
2. Koji su najbolji pokazatelji da je bratska ljubav u crkvi snažna? Budite spremni da napravite listu tih pokazatelja u svom razredu.
3. Kakva je prava bratska ljubav? Koje su njene osobine, koji su joj uzroci i rezultati? Kako biste je razlikovali od lažne bratske ljubavi?

JANUAR

ISUS: „S NAMA BOG“

1. S	Luka 2,10.11.	Odakle početi
Odakle početi
Poslat s Neba		
2. N	Jovan 1,1.	Isusov stvarni početak
3. P	Jovan 1,3.4.	Isus i drugi početak
4. U	Jovan 8,58.59.	Isus večno „JA SAM“
5. S	Isaija 9,6.7.	Proročko dete
6. Č	Jovan 17,5.	Božanski Isus
7. P	Jovan 3,13; 6,38.	Poslat s Neba
8. S	1. Petrova 1,19.20.	Hristova služba nije bila naknadna misao
Početak na Zemlji		
9. N	Filibljanima 2,5–8.	I Bog i Čovek
10. P	Kološanima 1,17.	Podeljene misli o božanskom Hristu
11. U	Matej 1,1.	Početak na Zemlji
12. S	Luka 1,26–30.	Uplašena Marija
13. Č	Luka 1,31–33.	On nije obično dete
14. P	Luka 1,34–37.	Neverovatno objašnjenje
15. S	Luka 1,38.	Neobičan odgovor
Isus: „S nama Bog“		
16. N	Luka 1,46–55.	„Jevandjelje“ pre jevandjelja
17. P	Matej 1,18–20.	Zaboravljen bračni drug
18. U	Matej 1,21.	Revolucionarna objava
19. S	Matej 1,21.	Hristos osvajač
20. Č	Matej 1,22–25.	Isus: „S nama Bog“
21. P	Luka 2,1–6.	Neobično oruđe providjenja
22. S	Luka 2,7.	Skroman početak sa velikim S
Bog nije vlasništvo vernika		
23. N	Luka 2,8–14.	Susret sa Isusom: iskustvo koje menja život
24. P	Otkrivenje 12,1–4.	Isusovo rođenje iz nebeskog ugla
25. U	Matej 2,1.2.	Bog nije vlasništvo vernika
26. S	Matej 2,9–11.	Positivan odgovor dat Isusu
27. Č	Matej 2,3–16.	Negativan odgovor dat Isusu
28. P	Matej 2,3–5.	Treći odgovor upućen Isusu
29. S	Luka 2,22–26.	Prva poseta Hramu
Godine tišine		
30. N	Matej 2,13.	Rođen sa ucenjenom glavom
31. P	Luka 2,40.	Godine tišine

FEBRUAR

DOLAZAK CARSTVA

Poziv na duboko razmišljanje

1. U Luka 2,46–49. Isus počinje da dobija širu sliku
2. S Luka 2,19. Poziv na duboko razmišljanje
3. Č Marko 1,2–6. Jovan nasuprot kulturi svog vremena
4. P Matej 3,1.2. Poruka za „prljave male pacove“
5. S Marko 1,7.8. Još pouka za „prljave male pacove“

Božja volja ili moja?

6. N Jovan 1,29. Pravi Isusov značaj
7. P Matej 3,13–15. Isus zaprepašćuje Jovana
8. U Matej 3,16.17. Početak sa dvostrukom porukom
9. S Matej 4,1. Suština iskušenja
10. Č Matej 4,2–4. Božja volja ili moja?
11. P Matej 4,5–7. Senzacionalizam ili vernost?
12. S Matej 4,8–10. Prodati sebe ili istrajati?

Isus objavljuje načela svoga carstva

13. N Matej 4,11–17. Dolazak carstva
14. P Matej 4,18–20. Isus, Onaj koji poziva
15. U Jovan 1,35–37. Pozivanje je proces
16. S Matej 10,1–4. Nisu svi učenici bili „vegetarijanci“
17. Č Matej 5,1. Isus objavljuje načela svoga carstva
18. P Matej 5,2.3. Blagosloven ili srećan?
19. S Matej 5,3.4. Carstvo okrenuto naopačke

Otkriveno jevanđelje

20. N Luka 6,17–20. Idealni hrišćanski karakter
21. P Matej 5,3.4. Plač zbog siromaštva
22. U Matej 5,5. Isus ponovo ide u suprotnom smeru
23. S Matej 5,6. Otkriveno jevanđelje
24. Č Matej 5,7. Najbolji dan da postanemo sličniji Isusu
25. P Matej 5,8. Važnost prioriteta
26. S Matej 5,9. Dve grupe vernika

So nikad ne može izgubiti svoj ukus

27. N Matej 5,10–12. Skakanje od sreće u teškim trenucima
28. P Matej 5,13. So nikad ne može izgubiti svoj ukus

MART

ZADIVLJUJUĆI ISUS

- Nepromenljivost zakona**
1. U Matej 5,14–16. Videlo se svetli
 2. S Matej 5,17. Ispunjavanje zakona
 3. Č Matej 5,18. Nepromenljivost zakona
 4. P Matej 5,19. Ozbiljno shvatanje Boga
 5. S Matej 5,20. Dobri ljudi, ali ne dovoljno dobri

- Molitva sa razumevanjem**
6. N Matej 5,21.22. Ispunjavanje zakona, prvi deo
 7. P Matej 5,27.28. Ispunjavanje zakona, drugi deo
 8. U Matej 5,43–45. Slediti Isusa nije prirodno
 9. S Matej 5,48. Značenje savršenstva karaktera
 10. Č Matej 6,1. Greh me je pratio u crkvu
 11. P Matej 6,9–13. Molitva sa razumevanjem
 12. S Matej 6,19–21. Razmatranje ciljeva

- Hrišćani ispituju rodove**
13. N Matej 6,24. Čiji smo robovi?
 14. P Matej 6,33.34. Strategije za prevazilaženje brige
 15. U Matej 7,1–5. Praktičan savet za mene
 16. S Matej 7,7.8. Blanko ček molitve
 17. Č Matej 7,12. Suštinsko načelo Hristovog carstva
 18. P Matej 7,15–17. Hrišćani ispituju rodove
 19. S Matej 7,21. Otrežnjujući stih

- Zadivljujući Isus**
20. N Matej 7,22.23. „Onaj dan“
 21. P Matej 7,28.29. Zadivljujući Isus
 22. U Matej 8,1–3. Vlast u rečima
 23. S Matej 8,5–9. Vlast nad razdaljinom
 24. Č Matej 8,24–27. Vlast nad prirodom
 25. P Matej 8,28–32. Vlast nad natprirodnim silama
 26. S Matej 9,2. Vlast nad grehom

- Isus: Onaj koji čita ljudska srca**
27. N Matej 9,18–26. Vlast nad smrću
 28. P Jovan 1,9. Ko je ovaj Isus?
 29. U Jovan 2,23–25. Isus: Onaj koji čita ljudska srca
 30. S Jovan 3,1.2. Doći noću je bolje negi uopšte ne doći
 31. Č Jovan 3,3–6. Previše „vodениh“ hrišćana

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Januar		Februar		Mart	
1. 1. Mojs.	1-3	1. 3. Mojs.	11-13	1. I. Navin	4-9
2. «	4-6	2. «	14-16	2. «	10-13
3. «	7-9	3. «	17-19	3. «	14-17
4. «	10-12	4. «	20-23	4. «	18-21
5. «	13-15	5. «	24-27	5. «	22-24
6. «	16-19	6. 4. Mojs.	1-3	6. O Sud.	1-3
7. «	20-23	7. «	4-6	7. «	4-6
8. «	24-26	8. «	7-9	8. «	7-9
9. «	27-30	9. «	10-13	9. «	10-12
10. «	31-33	10. «	14-16	10. «	13-15
11. «	34-36	11. «	17-19	11. «	16-18
12. «	37-39	12. «	20-22	12. «	19-21
13. «	40-42	13. «	23-26	13. O Ruti	1-2
14. «	43-46	14. «	27-29	14. «	3-4
15. «	47-50	15. «	30-32	15.1. Sam.	1-3
16. 2. Mojs.	1-3	16. «	33-36	16. «	4-6
17. «	4-6	17. 5. Mojs.	1-3	17. «	7-9
18. «	7-9	18. «	4-6	18. «	10-12
19. «	10-12	19. «	7-9	19. «	13-17
20. «	13-15	20. «	10-13	20. «	18-20
21. «	16-18	21. «	14-16	21. «	21-23
22. «	19-21	22. «	17-19	22. «	24-26
23. «	22-26	23. «	20-22	23. «	27-31
24. «	27-29	24. «	23-25	24. 2. Sam.	1-3
25. «	30-31	25. «	26-28	25. «	4-6
26. «	32-34	26. «	29-31	26. «	7-11
27. «	35-37	27. «	32-34	27. «	12-14
28. «	38-40	28. I. Navin	1-3	28. «	15-17
29. 3. Mojs.	1-4			29. «	18-20
30. «	5-7			30. «	21-24
31. «	8-10			31. 1. O Car.	1-3

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Januar	Februar	Mart
1. Psalam 1.	1. Psalam 29.	1. Psalam 53.
2. Psalam 2.	2. Psalam 30.	2. Psalam 54.
3. Psalam 3.	3. Psalam 31,1-14.	3. Psalam 55.
4. Psalam 4.	4. Psalam 31,15-24.	4. Psalam 56.
5. Psalam 5.	5. Psalam 32.	5. Psalam 57.
6. Psalam 6.	6. Psalam 33.	6. Psalam 58.
7. Psalam 7.	7. Psalam 34.	7. Psalam 59.
8. Psalam 8.	8. Psalam 35,1-14.	8. Psalam 60.
9. Psalam 9.	9. Psalam 35,15-28.	9. Psalam 61.
10. Psalam 10.	10. Psalam 36.	10. Psalam 62.
11. Psalam 11.	11. Psalam 37,1-19.	11. Psalam 63.
12. Psalam 12.	12. Psalam 37,20-40.	12. Psalam 64.
13. Psalam 13.	13. Psalam 38.	13. Psalam 65.
14. Psalam 14.	14. Psalam 39.	14. Psalam 66.
15. Psalam 15.	15. Psalam 40.	15. Psalam 67.
16. Psalam 16.	16. Psalam 41.	16. Psalam 68.
17. Psalam 17.	17. Psalam 42.	17. Psalam 69,1-16.
18. Psalam 18,1-15.	18. Psalam 43.	18. Psalam 69,17-36.
19. Psalam 18,16-30.	19. Psalam 44,1-12.	19. Psalam 70.
20. Psalam 18,31-50.	20. Psalam 44,13-26.	20. Psalam 71,1-14.
21. Psalam 19.	21. Psalam 45.	21. Psalam 71,15-24.
22. Psalam 20.	22. Psalam 46.	22. Psalam 72.
23. Psalam 21.	23. Psalam 47.	23. Psalam 73,1-15.
24. Psalam 22,1-15.	24. Psalam 48.	24. Psalam 73,16-28.
25. Psalam 22,16-31.	25. Psalam 49.	25. Psalam 74.
26. Psalam 23.	26. Psalam 50,1-15.	26. Psalam 75.
27. Psalam 24.	27. Psalam 50,16-23.	27. Psalam 76.
28. Psalam 25.	28. Psalam 51-52.	28. Psalam 77.
29. Psalam 26.		29. Psalam 78,1-14.
30. Psalam 27.		30. Psalam 78,15-28.
31. Psalam 28.		31. Psalam 78,29-42.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U JANUARU 2022. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Kladovo, Negotin	16,07	16,15	16,23	16,33
Bor, Zaječar, Pirot, Strumica	16,09	16,17	16,25	16,35
Vršac, Paraćin, Niš, Leskovac, Vranje, Radoviš, Kavadarci, Đevđelija, Jagodina	16,11	16,19	16,27	16,37
Kikinda, Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo, Požarevac, Smederevska Palanka, Kruševac, Kumanovo, Veles	16,13	16,21	16,29	16,39
Senta, Bečež, Zrenjanin, Pančevo, Beograd, Arandelovac, Kragujevac, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština, Tetovo, Skoplje, Prilep, Bitolj	16,15	16,23	16,31	16,41
Subotica, Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad, Ruma, Valjevo, Čačak, Novi Pazar, Đakovica, Prizren, Ohrid	16,17	16,25	16,33	16,43
Sombor, Bačka Palanka, Šid, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac, Užice, Berane, Peć, Debar	16,19	16,27	16,35	16,45
Beli Manastir, Osijek, Dalj, Vukovar, Vinkovci, Bijeljina, Loznica, Pljevlja, Kolašin	16,21	16,29	16,37	16,47
Tuzla, Foča, Podgorica, Ulcinj	16,23	16,31	16,39	16,49
Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa, Doboj, Sarajevo, Bileća, Zelenika	16,25	16,33	16,41	16,51
Koprivnica, Bjelovar, Virovitica, Daruvar, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Mostar, Trebinje, Dubrovnik	16,27	16,35	16,43	16,53
Murska Sobota, Ormož, Čakovec, Varaždin, Prijedor, Banja Luka, Jajce, Metković, Pelješac, Mljet	16,29	16,37	16,45	16,55
Maribor, Livno, Hvar, Korčula, Ptuj, Krapina, Zagreb, Sisak, Drvar	16,31	16,39	16,47	16,57
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje, Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Knin, Split, Brač	16,33	16,41	16,49	16,59
Mežica, Gospić, Šibenik, Vis	16,35	16,43	16,51	17,01
Jesenice, Kranj, Ljubljana, Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na moru	16,37	16,45	16,53	17,03
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka, Cres, Lošinj	16,39	16,47	16,55	17,05
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	16,41	16,49	16,57	17,07

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U FEBRUARU 2022. GODINE

MESTO	DATUM			
	4.	11.	18.	25.
Kladovo, Negotin	16,42	16,52	17,01	17,11
Vršac, Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16,44	16,54	17,03	17,13
Kikinda, Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16,46	16,56	17,05	17,15
Subotica, Senta, Bečej, Zrenjanin, Pančevo, Kovin, Smederevo, Sm. Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac, Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,48	16,58	17,07	17,17
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad, Ruma, Beograd, Arandelovac, Kragujevac, Kumanovo, Kavadarci, Đevdeliya	16,50	17,00	17,09	17,19
Sombor, Bačka Palanka, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac, Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština, Skoplje, Veles	16,52	17,02	17,11	17,21
Beli Manastir, Osijek, Vinkovci, Bijeljina, Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16,54	17,04	17,13	17,23
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	16,56	17,06	17,15	17,25
Virovitica, Podr. Slatina, Slav. Požega, Sl. Brod, Derвента, Doboj, Pljevlja, Kolašin	16,58	17,08	17,17	17,27
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin, Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo, Foča, Podgorica	17,00	17,10	17,19	17,29
Maribor, Ormož, Ptuj, Banja Luka, Bileća, Bar, Ulcinj	17,02	17,12	17,21	17,31
Slovenj Gradec, Celje, Krapina, Zagreb, Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar, Trebinje, Dubrovnik, Zelenika	17,04	17,14	17,23	17,33
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	17,06	17,16	17,25	17,35
Kranj, Ljubljana, Slunj, Bihać, Knin, Split, Brač, Hvar, Korčula	17,08	17,18	17,27	17,37
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić, Šibenik, Biograd na moru	17,10	17,20	17,29	17,39
Gorica, Rijeka, Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	17,12	17,22	17,31	17,41
Koper, Lošinj	17,14	17,24	17,33	17,44
Rovinj, Pula	17,16	17,26	17,35	17,45

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MARTU 2022. GODINE

MESTO	DATUM			
	4.	11.	18.	25.
Kladovo, Negotin	17,20	17,29	17,37	17,46
Srpska Crnja, Vršac, Bor, Zaječar	17,22	17,31	17,39	17,48
Senta, Kikinda, Zrenjanin, Alibunar, Kovin, Požarevac, Knjaževac, Pirot	17,24	17,33	17,41	17,50
Subotica, Bačka Topola, Bečej, Pančevo, Beograd, Smederevo, Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš, Leskovac	17,26	17,35	17,43	17,52
Sombor, Kula, Bačka Palanka, Vrbas, Novi Sad, Ruma, Arandelovac, Kragujevac, Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	17,28	17,37	17,45	17,54
Dalj, Vukovar, Šid, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac, Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kumanovo, Kavadarci, Đevdlija	17,30	17,39	17,47	17,56
Beli Manastir, Osijek, Vinkovci, Bijeljina, Loznica, Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Priština, Skopje, Veles	17,32	17,41	17,49	17,58
Podravska Slatina, Tuzla, Peć, Đakovica, Prizren, Tetovo, Prilep	17,34	17,43	17,51	18,00
Murska Sobota, Čakovec, Koprivnica, Bjelovar, Virovitica, Daruvar, Slav. Požega, Slav. Brod, Derventa, Doboj, Pljevlja, Berane, Bitolj	17,36	17,45	17,53	18,02
Ptuj, Ormož, Varaždin, Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo, Foča, Kolašin, Debar, O hrid	17,38	17,47	17,55	18,04
Maribor, Celje, Krapina, Zagreb, Sisak, Prijedor, Banja Luka, Podgorica	17,40	17,49	17,57	18,06
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Jajce, Mostar, Bileća, Trebinje, Zelenika, Bar, Ulcinj	17,42	17,51	17,59	18,08
Slovenj Gradec, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Livno, Metković, Dubrovnik	17,44	17,53	18,01	18,10
Jesenice, Kranj, Ljubljana, Knin, Pelješac, Mljet	17,46	17,55	18,03	18,12
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka, Crikvenica, Krk, Gospić, Šibenik, Split, Brač, Hvar, Korčula	17,48	17,57	18,05	18,14
Gorica, Koper, Cres, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Vis	17,50	17,59	18,07	18,16
Rovinj, Pula, Lošinj, Dugi Otok	17,52	18,01	18,09	18,18

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

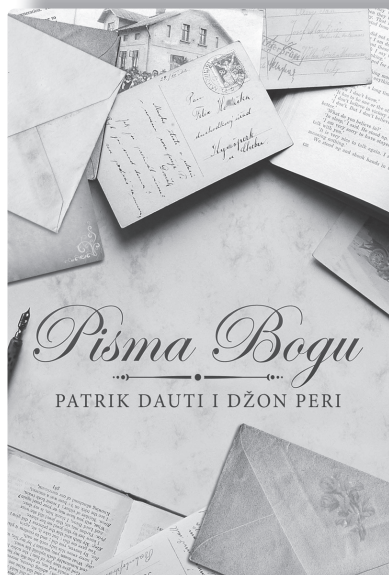

DA, POSTOJI BOG, evo zašto!

Dragan Đorđević

Što više istražujemo svet oko nas, otkrivaćemo sve više argumenata za postojanje Boga. Pre nego što čovek postavi pitanje "Da li postoji Bog?", prvo treba da se zapita: "Da li zaista želim da saznam?" Glavna prepreka za prihvatanje Božjeg postojanja nije nedostatak argumenata, nego neophodna promena stavova, principa i načina života.

Dakle, Bog se može naći,
ali van zone naše udobnosti.

PISMA BOGU

Patrik Dauti i Džon Peri

Ovaj roman je priča o problemima, smehu, ljubavi i pobjedi. Predstavlja sagu o nadi u teškim okolnostima u kojima može da se nađe svako od nas. Ovaj istinit događaj je priča o Moli, ženi koja je uživala u ulozi supruge i majke - a onda se, u jednom danu, sve promenilo.

BILJNOM ISHRANOM DO ZDRAVLJA

dr. Vinston Dž. Krejz

EDICIJA

BILJNOM ISHRANOM DO ZDRAVLJA

dr. Vinston Dž. Krejz

Produženje života ne bi značilo mnogo ako bi to predstavljalo samo duži život sa bolestima, povećanjem zdravstvenih problema i bez većeg nivoa kvaliteta života. Ono što se otkrilo jeste da iste promene načina života koje, dodaju godine vašem životu, takođe mogu dati i život vašim godina. Otkrijte, tu promenu, kroz biljnu ishranu.

JUŽNA AZIJSKO-PACIFIČKA DIVIZIJA

JUŽNA AZIJSKO-PACIFIČKA DIVIZIJA

UNIJE	CRKVE	GRUPE	VERNIŠTVO	POPULACIJA
Bangladeška misija	127	286	3,34.899	169.809.000
Centralna filipinska unija	1.324	592	195.181	23.446.635
Istočna indonezijska unija	961	190	127.969	25.640.832
Mjanmarska misija	242	93	34.730	54.704.000
Severna filipinska unija	1.524	458	425.922	60.779.385
Pakistanska unija	126	71	14.776	220.940.000
Južna filipinska unija	2.246	1.153	659.708	25.354.980
Južna azijska misija	391	441	98.263	224.501.000
Zapadna indonezijska misija	880	305	92.788	246.098.168
Pripojena polja	36	23	4.011	21.938.318
UKUPNO	7.857	3.612	1.988.247	1.073.212.318

PROJEKTI:

1. Zdravstveni centar u severnom Pakistanu
2. Osnovna škola u Luang Nampu, Laos
3. Dečji obrazovni centar u Long Tanu, Vijetnam
4. Učenički dom u Adventističkoj međunarodnoj školi Timor-Leste u Dili, Istočni Timor